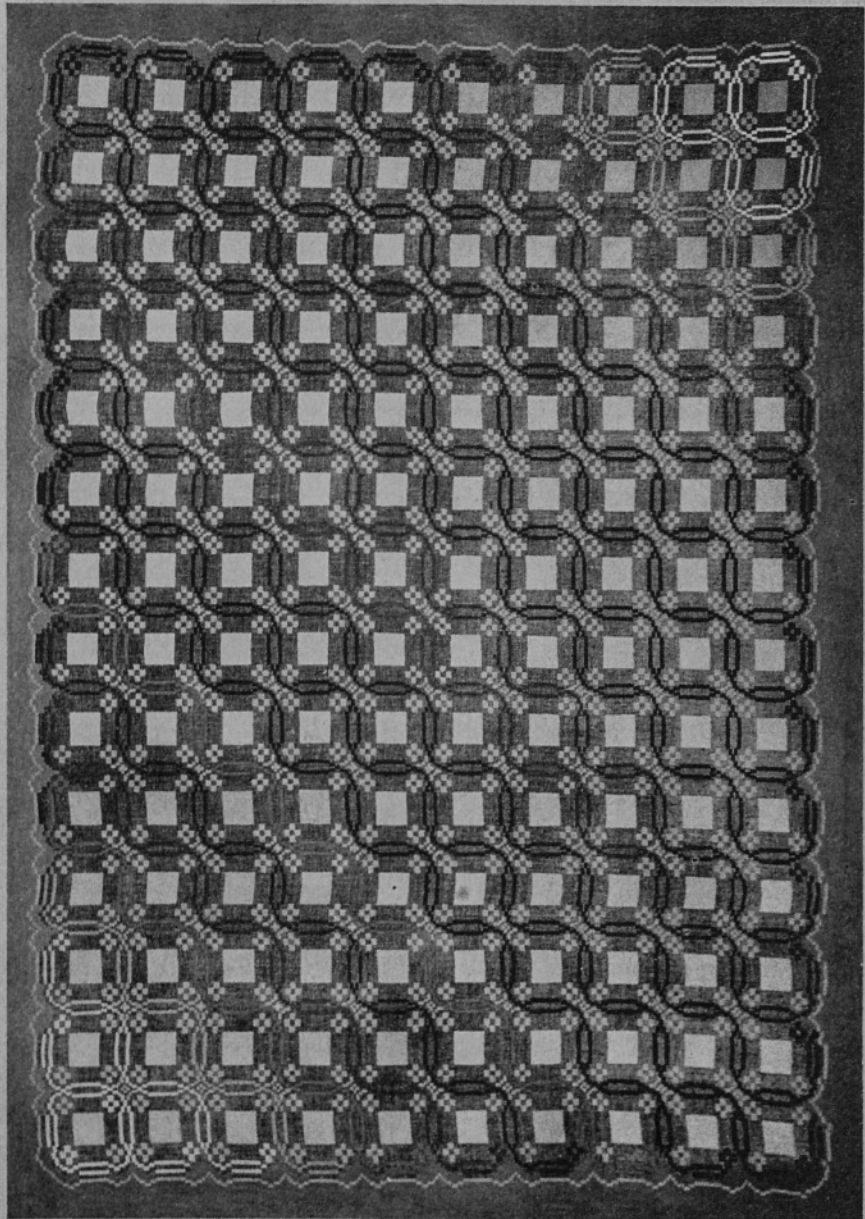

MEDICINA

Nr. 1(46)

1974

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SAJUNGOS ŽURNALAS

MEDICINA**PLGS ŽURNALAS**

JOURNAL OF WORLD LITHUANIAN MEDICAL ASSOCIATION

1974 — XII METAI — Nr. 1 (46)

TURINYS

Vyriausias redaktorius

Kazys Pemkus, M.D.
1022 Beau Brummel Drive
Sleepy Hollow, Ill. 60118 U.S.A.
Telef. (312) 426 - 3839

Redakcinė kolegija:

M. Vygantas, M.D. — moksliniai straipsniai
Z. Danilevičius, M.D. — mokslas ir mokslininkai
R. Povilaitis, DDS. — odontologija
R. Giniotis, DVM. — veterinarija
G. Balukas, M.D. — PLGS C. Valdybos veikla
J. Juozevičius, M.D. ir V. Tauras, M.D. — korporacijos
A. Paulius, M.D., stud. V. Ruibytė ir stud. L. Sidrys — atžalynas
V. Šaulys, M.D. — okupuotos Lietuvos medicina
L. Žliobienė — moterų skyrius
K. Ambrozaitis, M.D. — mixtūra
A. Labokienė, M.D. — žurnalo estetika
J. Masilionis — žurnalo kalba ir korektūra

L. Dargienė — administratorė
10326 Kipling St.,
Westchester, Ill. 60153 U.S.A.

Spausdina M. Morkūno spaustuvė
Chicago, Illinois

Redakcijos žodis — dr. K. Pemkus	3
Laseriai retinos ligose — dr. M. Vygantas	4
Apie regėjimo funkciją — dr. R. Sidrys	6
Didėja galimybės gydyti alkoholikus — dr. J. Kriaučiūnas	8
Garbės nariai (dr. P. Atkočiūnas, dr. D. Jasaitis ir dr. B. Matulionis)	9
Lietuviai mokslininkai ir jų darbai — dr. Z. Danilevičius	12
Odontologijos skyrius — dr. R. Povilaitis	14
Veterinarijos skyrius — dr. R. Giniotis	16
Veikla	18
Atžalynas — dr. A. Paulius, stud. V. Ruibytė ir stud. L. Sidrys	28
Paskutinis birželis — B. Pūkelevičiūtė	29
Garbės Nariai in Memoriam	30
In Memoriam	32
Korporacijos (Fraternitas Lithuanica ir Gaja)	37
Žvilgsnis į korporacijos Fraternitas Lithuanica 65-rių metų kelią — dr. B. Matulionis	37
Medicina okupuotoje Lietuvoje — dr. V. Šaulys	43
Moterų skyrius — L. Žliobienė	46
Kronika	50
Mixtūra — dr. K. Ambrozaitis	56
Administratorė kreipiasi	59

Viršelis dail. Vandos Balukienės: Iš ciklo skirta nežinomai auđėjai, Nr. 7 (akrilika ant drobės).

Žurnalą „Mediciną“ leidžia PLGS, įsteigta 1913 m. Amerikoje.

Straipsniai ar korespondencijos nebūtinai reiškia leidėjų ir redakcijos nuomonę.

Straipsniai, korespondencijos, nuotraukos, laikraščiai siunčiami redakcijos adresu.

Nepanaudoti straipsniai ar nuotraukos gražinamos tik iš anksto susitarus.

Rankraščiai taisomi ar trumpinami redakcijos nuožiūra.

Redakcija prisilaiko tarptautinių „copyright“ taisyklių.

Žurnalas „Medicina“ išeina tris kartus metuose.

Už prenumeratas atsiskaitoma su administratorė (per skyrių ar tiesioginiai).

Čekius rašyti „Medicina“.

Prenumeratos kaina 10 dol. metams.

Adresų pakeitimus iš anksto pranešti administratorėi.

Grįžęs žurnalas dėl netikslaus adreso antrą kartą nesiunčiamas.

REDAKCIJOS ŽODIS

Prašau tik žodžio. Neturiu nei įgaliojimų, nei pagundos savo žodį paversti į pamokymus ar į skambius šūkius. Mano žodis reikalingas šiame žurnale tik tiek, kiek jis prisidėtų mano klausai bei regėjimui išvystyti. Šie pojūčiai redaktoriui yra būtini, norint tiksliau perduoti, lyg veidrodyje, laisvojo pasaulio lietuvių gydytojų apraiškas. O kalbėti turi visi, ne tik tie, kurių pavardės dažnai minimos periodinėje spaudoje. Kalbėti turime ir tie, kurie esame užsidarę laboratorijų kambariuose ar universitetų auditorijose, ir tie, kurie perdėm kuklūs ar, pagaliau, apatiški.

Ne vienas klaus, kokia bus „Medicina“. Iš esmės bus tokia pat. Lietuviai gydytojai esame viena iš pačių stipriausių profesinių sąjungų laisvajame pasaulyje. Pradedant leisti „Lietuvių Gydytojų Biuletinį“ (vėliau pakeitė vardą į „Mediciną“), buvo nustatytos bendros žurnalo gairės: 1) medicinos apžvalga (straipsniai, santraukos), 2) ryšių palaikymas (draugijų veikla, individualūs pasireiškimai profesijos ar visuomenės gyvenime). Principai buvo išreikšti 9-niuose pasaulio lietuvių gydytojų suvažiavimuose. Tai betgi nereiškia, kad angažuojamės visus geriausius profesinius straipsnius talpinti šiame žurnale. Džiaugsimės kiekvienu kolegų rimtesniu straipsniu tarptautinėje literatūroje ir prašysime tik mažą dalelytę paskirti šiam žurnalui. Ryšiams palaikyti reikalingi nuoširdūs, žvalūs bendradarbiai iš įvairių kraštų ir vietovių. Kiekvieno kolegos pasisėkimai turėtų būti visos mūsų šeimos pasisėkimas ar jo nelaimė — skaudi visai šeimai.

„Nenuostabu, juk mus jungia ne vien Hipokrato priesaika. Mus jungia bendri rūpesčiai, džiaugsmai, prisiminimai ir ateities uždaviniai, o svarbiausia mus jungia bendras kraujas ir Tėvynės meilė“ (Iš dr. A. Pacevičiaus kalbos VII PLGS suvažiavime 1969 m.).

Nuo pat žurnalo (ar biuletenio) įsteigimo daryta daug pakeitimų: atsirado nauji skyriai, kai ko atsisakyta, gerinta. Nors žurnalas nėra redaktoriaus nuosavybė, bet vis tiek jis duoda tam tikrą atspalvį

(interpretuojant įvykius, atrenkant straipsnius ar žinias, parenkant iliustracijas, perduodant bendrą nuotaiką ir t.t.). Taigi pareigos yra ne tik sunkios, atsakingos, bet kartais ir jautrios. Jūsų pagalba patarimais (ne panegirika) yra būtina.

Iš redakcinio kolektyvo matome, kad skalė eina nuo medicinos studento iki prityrusio tarptautinio žurnalo redaktoriaus. Dauguma bendradarbių yra arba jauni arba vidutinio amžiaus.

Pradėdamas šio žurnalo redagavimą, noriu padėkoti pirmtakūnams daktarams S. ir M. Budriams ir H. Armanui ne tik už jų didelį darbą, iniciatyvą, duodant „Medicinai“ ne tik formą, bet ir turinį, atitinkantį lietuvių gydytojų dvasią tremtyje. Ypatinga padėka dr. H. Armanui už nuoširdų perdavimą kai kurių archyvinių nuotraukų.

Už Tėvynės ribų lietuvių gydytojai susiorganizavo prieš 60 metų. Ypač kai Lietuva neša sunkią vergijos našta, mūsų eilės turi būti vis labiau sugretintos. Mes esame laisvėje tam, kad išlaikytume gyvą laisvės troškimą savo tautai. Nyku būtų, jei mūsų laisvė būtų trąša okupuotos Lietuvos vergijai įteisinti, jei mūsų apatija užgesintų žibintus kenčiančių brolių ir sesių. Nesame politikai, bet nesame ir apolitiški. Kiekvienas iš mūsų esame savo krašto konsulais svetur, pavergtos tėvynės laisvės šaukliais, kančių liudytojais, paguodos nešėjais, vilties puoselėtojais, kovotojais. Žinoma, yra daug lengviau būti konformizmo žiurke, okupanto ar svetimio krašto trąša. Būdami laisvėje be tėvynės, turime kalbėti už esančius tėvynėje be laisvės.

Baigdamas noriu palinkėti ištvėmės redakciniam kolektyvui ir sulaukti jūsų visokeriopos pagalbos šiam žurnalui gerinti (patarimais, straipsniais, korespondencijomis, nuotraukomis ir t.t.).

Jūsų

Kazys Pemkus, M.D.
Redaktorius

LASERIAI RETINOS LIGOSE

MINDAUGAS VYGANTAS, M.D.

Laserių principas jau žinomas virš penkiasdešimt metų, bet pirmasis laboratorinis modelis buvo pagamintas tik 1960 metais. Jo išradėjas, A. Maiman, pavartojo matomų bangų raudoną šviesą, kuri buvo gaminta iš sintetinio rubiro kristalo. Neužilgo po to, buvo išrasta visokiausios rūšies laserių (gazinių, kietų elementų) ir tada atsirado komerciniai aparatai. Šiuo metu, oftalmologijoje naudojami du pagrindiniai laseriai — rubino (stiklo) ir argono (gazo).

Laserių teorija prisilaiko pagrindiniais elektromagnetiniais principais. Kai kurie elementai, atsiradę energingoj fotonų srovėj, pakeliami į aukštesnę energijos sluoksnį, ir jiems begrįžtant į atitinkamą energijos sluoksnį, įvyksta atominiai perversmai, ir išduodami spektrospecifiniai fotonai. Šita paskatinta radiacija amplifikuojama iki tol, kol atsiranda labai stipri šviesa, turint tą patį spektrobanginį dydį ir kryptį. Ši naujai sukurta šviesa turi ypatingus fizinius duomenis. Ji yra monokromatinė, labai intensyvi ir vienkryptė. Kaip monokromatinė ir vienkryptinė šviesa, laserio spinduliai veikia grynais optiniais principais. Taip pat, priklausant nuo gaminimo būdo, laserio šviesą galima reguliuoti ne tik atitinkama šviesos banga, bet ir šviesos veikimo laikotarpiu. Tai yra laikotarpis gali būti kartotinis (pulsed), ar ištisas (continuous).

Laseriai tinka retinos ligų gydymui, nes akis, kaip optinis aparatas, yra permatoma iki retinos (tinklainės), ar tiksliau, iki retinos pigmento epiteliu. Visi laseriai naudojami tuo akies permatomumu, bet skiriasi kur ir kaip šviesos bangos sugeriamos. Pavyzdžiui, ruby (raudono) lazerio šviesa (540 mpr) sugerama retinos pirmentinio epiteliu celių; argono (žalio) lazerio šviesa (630 mpr) sugerama hemoglobine, tai yra kraujuje, ar jis būtų gyslose ar kraujavimuose akies dugne.

Sėkmingas gydymas su laseriais remiasi kontroliuota, specifine laserio šviesos jėga, kuri paveikia atitinkamas celes. Šie paveikimo būdai yra dvejopi:

a. minimaliniai — čia laserio energija yra

tokia, kad paveiktų celių vietoj atsiranda fibrotinis randas,

b. maksimaliniai — čia suteikta laserio energija visiškai sunaikina celes ir jų vietoj atsiranda atrofinis randas.

Kai kuriais atvejais laserio terapija yra vienintelis gydymo metodas, kituose atvejuose laseris naudojamas kaip priemonė sukelt bendrą koaguliacijos reakciją. Dabartiniais laikais sekančios tinklainės (retinos) ligos yra gydomos laseriais: I grupė.

I šią grupę telpa ligos, kurios pasižymi pigmentinio epitelio defektais, pavyzdžiui, makules ar paramakules atšokimu (central seruos detachment).

Šitokie atšokimai dažniausiai atsitinka vienoj akyje pas jaunus, intensyvius vyrus. Pirmieji simptomai pasireiškia spalvų joslės pagadinimu su metamorfosia (tiesios linijos atrodo sulankstytos, išvartytos ir klišos). Pats regėjimas toje akyje nukrenta viena ar dvi eilutes iki 20/40. Pažiūrėjus į akies dugną, matosi, kad foveos refleksas pasikeitęs arba visai pranykęs. Makule ir jos apylinkėj atšokusi tinklainė matosi kaip mažas ir neaukštas pasikėlęs ratelis, kurio kraštutinė aplanka atrodo kaip balta linija. Atšokusiam sluoksnyje kartais randasi mažytės baltos dėmės, o giliau, ties pigmentinio epitelio pilka dėmė. Per šią dėmę iš gyslainės persilieja transudinis skystis ir atstumia tinklainės sluoksnį. Žiūrint per biomikroskopą su kontaktiniu stiklu, aiškiai matomas tinklainės atšokimas. Fluoresceinė angiografija tiksliai nurodo pigmentinio epithelio defektą, kuris atrodo kaip baltas taškas fotografijoje.

Dažnai atsitinka, kad po šešių savaičių simptomai pagerėja be gydymo. Jeigu regėjimas per tas pirmas šešias savaites nepasitaiso, bandoma gydyti kortizonu, o jeigu dar nebūna progreso, tai gydoma su laseriais. Laserio intensyvi šviesa vartojama sunaikinti pigmentinio epitelio celes, per kurias liejasi skystis, ir sukurti stiprų randą, per kurį skystis daugiau nesipila. Tokiu būdu, išnykus skysčiui, tinklainė ir makulė grįžta į savo normalią padėtį, ir simptomai bei matymas pasitaiso.

II grupė.

Į šią grupę įeina ligos, surištos su defektais pačios retinijos.

a. Retinos plyšiai:

Dėl įvairių priežasčių kartais atsiranda tinklainės plyšys. Pats plyšimas atsitinka retinos periferijoje, bet tai gali įvykdyti tinklainės atšokimą (ablatio). Laserio būdu yra bandoma tą plyšį sunaikinti, sukeliama randa, kuris stipriai suklijuoja tinklainę su gysline. Tokiu būdu išvengiama pilnutinis tinklainės atšokimas.

b. Retinos degeneracijos:

Prie tinklainės degeneracijos dažnai atsiranda plyšys, ypač jeigu tinklainės pasikeitimas yra akies periferijoje, ir optalmoskopiškai atrodo kaip „lattice“. Laseris vartojamas paveikti pasikeitusios tinklainės apylinkę, taip kad įvyktų apsupamas randas. Tokiu būdu apsaugoma akis nuo retinos plyšio. Šitoks gydymo metodas ypač naudingas žmonėms, kurie yra turėję kitoje akyje retinos ablaciją ar plyšį, arba yra smarkūs trumparegiai.

c. Retinos atšokimas:

Yra atsitikimų, kad ligoji sveikata ar psichinė orientacija neleidžia net lokalinės anestezijos vartoti operacijos metu. Tokiu atveju, jeigu retinos atšokimas nėra labai prasiplėtęs, tai galima gydyti su laseriais. Atšokimas apsupamas laserio randu. Reikia pabrėžti, kad atšokimas nesiplėstų, tokių atsitikimų nedaug, ir tad toks gydymas retas.

III grupė.

Į šią grupę telpa ligos, surištos su kraujagyslių defektais:

a. Kai tinklainės kraujagyslose pasikeičia kraujo srovės tekėjimas, aplink tas gyslas atsiranda sudrumstėjimas, ir neužilgo priauga geltonos dėmės. Jeigu šitos dėmės susikoncentruoja prie makulės, regėjimas krenta. Šitoks tinklainės pasikeitimas dažnai įvyksta diabetinėje akyje, ir vadinamas „Background Retinopathy“ ar „Circinate Retinopathy“. Laserio šviesa vartojama koaguliuoti pasikeitusias gyslas ir pakeisti tekėjimo srovę. Srovei pasikeitus, pranyksta sudrumstėjimas ir geltonos dėmės, ir dažnai pagerėja regėjimas.

b. Neovaskularizacija tinklainės kraujagyslių randasi diabetikoje, kraujo ligose, kaip „sickle cell anemia“ ar „thrombosis venae partialis“. Šitie kraujagyslių pasikeitimai ypač pavojingi, nes jie lengvai kraujuoja. Po kartotinio kraujavimo į stiklakūnį, atsiranda vaskuliarizacijos plėvės (retina proliferans), kurios gali atitraukti tinklainę nuo gyslainės. Profalaktinis gydymas bando sunaikinti kraujo gyslas, kuriose matosi neovaskularizacija prieš jos kraujavimą ir pasikeičia į proliferans.

Laserio šviesos energija (ypatingai Argon laserio) vartojama sudeninti šitas naujas gyslas.

Šiam metodui pasirodžius efektingu, buvo manoma, kad argon laseris pajėgs sunaikinti neovaskularizaciją, kuri išaugo į stiklakūnį. Argon laserio šviesa specifiniai sugerama hemoglobine, ir dėl to turėtų sudeginti gyslas, į kurias taikoma laserio energija. Nors kartais laserio terapija efektingai sudžiovina ar sudegina naujai jaugusias gyslas į stiklakūnį, dažnai atsitinka kraujavimas, kur buvo leista laserio šviesa.

c. Hemangiomas

Von Hippel lygoje retinos periferijoje atsiranda raudonas kamuolys, į kurį įeina išsiplėtusios ir susiraičiusios arterijos ir grįžta vingiuota vena. Argon laseris naudojamas šituo atveju. Fotokoagulacija efektingai sudegina kraujagyslių kamuolį. Tam reikalinga aukšta laserio energija ir todėl dažniausiai reikia panaudoti retrobalbinę anesteziją.

Bendrai laseriu gydymas pageidaujamas iš daktaro ir ligoji atžvilgio, nes

a. nevartojama narkozė. Dažniausiai laserio šviesa vartojama randą sukelti, ir tokios šviesos kiekis nesukelia akyje skausmo,

b. ligojinė paguldyti nereikia,

c. teraputinis efektas pastebimas tiesiai per gydymą.

A presentation of the principle of lasers as used in the treatment of retinal diseases is made and illustrated by examples in specific areas of central serous retinopathy, retinal tears and degeneration, diabetic background and neovascular retinopathy, as well as retinal hemangiomas. The general principles of therapy and their effectiveness are discussed.

BIBLIOGRAFIJA

1. *Lasers and Lasers* by M. Brotherton Ph. D., McGraw-Hill Book Company New York, 1964.
2. *Laser Applications in Medicine and Biology* Vol. No. 1 Edited by M.L. Wolbarsht, Plenum Press New York, 1971.
3. Little, Hunter L., Zweng, H. Christian, Peabody, Robert R.; Argon Laser Slit-Lamp Retinal Photocoagulation. *Trans. Amer. Acad. Ophthalm. Otolaryng.* (vol.) 74:p 85-97 (Jan-Feb 1970).
4. Gass, J. D. M.: Photocoagulation of Macular Lesions. *Trans. Amer. Acad. Ophthalm. Otolaryng.* (Vol.) 75:p580-87(Jan-FEB 1970).
4. Gass, J. D. M.: Photocoagulation of Macular Lesions. *Trans. Amer. Acad. Ophthalm. Otolaryng.* (Vol.) 75:p580-608 (May-June 1971).

APIE REGĖJIMO FUNKCIJĄ

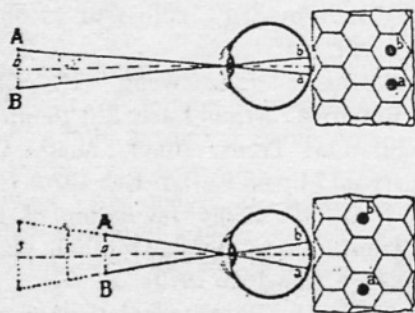
RIMVYDAS SIDRYS, M.D.

Akis — blogas foto aparatas

Su malonumu prisimenu antruosius medicinos studijų metus. Ypač mėgau fiziologiją ir studijavau ją su entuziazmu. Džiugino mane tas mokslinis tikslumas, atveriantis visas gyvo kūno paslaptis. Neveltui gi medicina yra tikslusis mokslas. Atsimenu, kaip buvau sužavėtas gamtos tikslingumu, kai apskaičiavau retinos elementų santykį su regėjimo aštrumu ir pamačiau, kaip gražiai jie harmonizuoja.

Apskaičiavimas buvo labai paprastas: du šviesos spinduliai eina iš dviejų atskirų taškų, akyje jie susikryžiuoja mazginiam punkte ir krinta į retiną kaip du atskiri taškai. Abiejose mazginio punkto pusėse susidaro panašūs trikampiai, kurie leidžia, žinant retinos elementų diametrą, apskaičiuoti regėjimo aštrumo ribą. Foveolėje, kur retinos kūgeliai yra arčiausiai suspausti, jų diametras siekia 1 - 1,5 mikrono. Savaimė aišku, norint, kad akis pajustų du atskirus taškus, tarp dviejų padirgintų kūgelių turi būti bent vienas nepadirgintas kūgelis. Šviesai krintant į dviejų atskirų kūgelių centrus, turi būti tarp tų taškų 2 - 3 mikronų tarpas, kuris atitinka 24 - 36 sekundžių žiūros kampui. O koks yra laboratorijoje nustatytas mažiausias žiūros kampas (minimum separabile). Ogi tas pats 20 - 30 sekundžių kampas. Viskas gražu ir harmoninga.

Čia tikslu įterpti, kad kliniškasis „minimum separabile“ yra ne 30 sekundžių, bet visa minutė. Tas standartas įsigyveno jau prieš 200 metų, kai senovės astronomai (Hook 1738 m.) pastebėjo, jog dviem žvaigždėms atskirti reikia maždaug minutės

Fiziologinė regėjimo teorija (di Baré). (Iš prof. Petro Avižionio „Akių ligų vadovo“ pusl. 156).

žiūros kampo. Rašmenų ženklams pažinti reikia bent penkių „minimum separabile“ vienetų; kodėl — pasidaro aišku patyrinėjus kaip sudėta pvz. E raidė. Trys linijos ir du tarpai tarp linijų atitinka penkis „minimum separabile“ vienetus. Nustatydami 20/20 regėjimo aštrumą, mes matuojame 5 minučių žiūros kampą. Tai yra tradicinis mastas, tačiau sveikai akiai 20/15 ar net 20/20 regėjimo aštrumas geriau atitinka akies fiziologiją.

Neilgai, deja, galėjau džiaugtis mokslo harmonija. Ją sugadino nutrūkstančios linijos arba vernier fenomenas. Pasirodo, kad, jei akis žiūri ne į du taškus, bet į ištisinę liniją ir toji linija yra vienam taške dislokuota, akis suranda ir atpažįsta dislokaciją nors ji atitiktų tik 3 sekundžių žiūros kampui. Kas padaro akį dešimt sykių jautresne, kai ji žiūri į liniją, o ne į du taškus? Juk logiška, kad regėjimo aštrumą apriboja retinos kūgeliai, iš kurių kiekvieno eina tik po vieną neuroną. Vernier fenomenas yra akibrokštas anatomijos faktams. Kaip jį paaiškinti? Hoeber fiziologijos knyga tik komentavo patį faktą be paaiškinimų. Sukaupęs drąsą, nuėjau su tuo klausimu pas profesorių Lašą. Su juo gražiai gražiai pasikalbėjau, bet atsakymo į savo klausimą negavau. Vernier fenomenas man pasiliko knietėti kaip niežulys per sekančius dvylika metų. Būtų romantiška nuspręsti, kad šitas niežulys, į pašamonę nugrimzdęs, nuvedė mane pasirinkti oftalmologiją savo specialybe, tačiau taip nemanau. Oftalmologijon mane patraukė tas pats, daug sykių apvilts, bet atkaklus aiškumo ir precizijos ieškojimas medicinos moksle.

Su regėjimo fiziologija vėl teko susidurti po dvylikos metų, kai pradėjau ruošti specialybei. Šį sykį tą patį objektą teko studijuoti žymiai gilesnė plotmė, ir tos studijos netruko visai sugriauti mano jau Kaune sužalotą anatominę regėjimo vienetų teoriją. Pasirodo, akies optinė sistema yra labai netobula, ir Helmholtz'as iš dalies buvo teisus, sulygindamas akį su labai prastu foto aparatu. Akis kenčia nuo sferinės aberacijos, chromatinės aberacijos. Visos šitos aberacijos yra neišvengiamos kiekvienoje optinėje sistemoje, ir į retiną krintančio vaizdo ryškumas nuo jų turi nukentėti. Nėgana to, žmogaus akis turi savo specifinę aberaciją, prieš

kurią nublanksta visos pirma minėtos aberacijos. Tačiau lęšio vidury lęšio skaidulos sueina į dvigubą siūlinę sistemą, ir tos siūlės matomos su plyšine lempa kaip dvi Y raidės, sudarko kiekvieną šviesos spindulį, einantį į akį, kiekvieną šviesų tašką jos paverčia į žvaigždutę. Kaip tik dėl to žvaigždės mums atrodo spinduliuotos, o ne apskritos. Žvaigždės yra apskritos, kai astronomai jas nufotografuoja peee teleskopą, bet, žiūrint į jas natūraliu žmogaus akies lęšiu, jos įgauna spindulius. Ką iš to laimi estetika ir poezija, tą praranda optika. Kiekvienas šviesus taškas, pasiekęs retiną, pavirsta į žvaigždutę ir, nors ir būtų izoliuotas, sudirgina ne vieną, o gal būtų tris ar keturis makulos receptorius.

Akis — tobulus prožektorius

Aišku, kad šių faktų akivaizdoje narvelių tinklo teorija tenka atmesti. Jos vietoje modernioji fiziologija pateikia naują teoriją, kuri gražiai išaiškina visas regėjimo funkcijos paslaptis. Prieš gilinantis į šią naują sampratą, reikia susipažinti su dviem sąvokom, į kurias senoji regėjimo fiziologija nekreipė pakankamo dėmesio.

Pirmoji iš tų sąvokų liečia regėjimo aštrumo skirtumą tarp centro ir periferijos. Vos 2,5 kampo nuo foveos centro regėjimo aštrumas krinta 50%, 7,7 kampu regėjimo aštrumas yra tik 25%, sulyginus su foveos aštrumu. Išvertus į kasdieninį pavyzdį, skaitydama akis kritišku aštrumu mato tik vieną raidę, šalimais esančios raidės matosi jau tik 50% aštrumu. Siūlau skaitytojui uždengt vieną akį ir čia pat įsitikint, kad kritišku aštrumu akis gali fiksuoti tik vieną raidę, jau į gretimą raidę žiūrint reikia keisti fiksacijos punktą. Aišku, įgudęs skaitytojas nefiksuoja kiekvienos raidės atskirai, skaitant žvilgsnis šokinėja per eilutę labai trumpai fiksuodamas raidžių grupę, pagaudamas šonines raides periferiniu regėjimu. Taip per eilutę žvilgsnis peršoka 4-5 šuoliais, o jei skaitytojas ekspertas tai, tik dviem. Kaip matome, tenka nustoti lyginti retiną su filma foto aparate. Daug tikslesnis būtų retinos sulyginimas su prožektoriumi, kurio spindulys be pertraukos šokinėja nuo vieno objekto prie kito, vos momentui sustodamas, bet ilgainiui išryškindamas periferinio regėjimo prieblandą.

Kitas, fiziologijoje ilgai ignoruotas faktas yra mikronystagmus. Akis niekad nėra absoliučiai rami. Netgi kai ji fiksuoja vieną tašką, akis juda labai mažai ir, be specialių tyrimo metodų, nepastebimai. Mikrofotografiniai tyrimai tačiau įrodo, kad akis visą laiką dreba, maždaug 10 sykių per sekundę, ir tie osciliariniai judesiai siekia apie 2 kampo minutes. Mikronystagmus sukelia nerviniai

impulsai, kurie reguliuoja išorinių akies raumenų tamsą. Mikronystagmus yra normalus reiškinys, kurio nereikia sumaišyti su patologiniu nystagmu, nors kilmė abiejų yra panaši. Jis galutinai sutrina į dulkes anatominę, retinos elementų teoriją, nes jo pasėkoje kiekvienas šviesos taškas, nors ir kaip ramiai fiksuojamas, nekrinta ant vieno retinos kūgelio, bet šmėkčioja per kokius 4-5 kūgelius.

Kaip tad modernios fiziologijos šviesoj galima atvaizduoti regėjimo procesą? Geriausias atitikmuo būtų televizoriaus siūstuvai. Taip kaip televizoriuje elektroninis spindulys perbėga per ekraną 425 sykius mažą sekundės dalimi ir pakeičia optinį vaizdą į linearinį elektros impulsą, taip ir gyvoji akis mikronystagmus virpinama siūnčia į smegenis ne vieną vaizdinį impulsą bet visą jų seriją. Ten, smegenyse, dar prieš pilkšias celes, impulsus perima kompiuteris, daugelį šmėkčiojančių vaizdų jis apipavidalina į vieną, atmesdamas nesvarbius, tik atsitiktinai pajaudintų kūgelių impulsus, ir tada jau vientisą vaizdą siūnčia į sąmonę. Juo didesnė serija impulsų, tuo tikslesnis yra serijos vidurkis. Ar pastebėjot, kad, norėdama ką nors labai smulkaus pamatyti ir įvertinti (Vernier skalė), akis turi turėti pakankamai laiko. Televizorius — kompiuteris; aišku, kad vargšas Helmholtz'as buvo pasimetęs, norėdamas ir negalėdamas akies sulyginti su foto kamera.

Paslėpta tobulybė

Ši moderni teorija įtikinančiai nušviečia senuosius akies funkcijos paradoksus, tačiau kaip ir visos mokslinės teorijos, nušviesdamos vieną sritį, atidaro duris į kelias naujas paslaptis. Kur yra tas „kompiuteris“, kuris priima iš akies seriją netobulų, sudarkytų impulsų ir iš jų suformuluoja vieną ryškų, spalvingą, trijų dimensijų vaizdą? Kaip jisai veikia? Kaip smegenys sureguliuoja regėjimo „kompiuterį“, jog net patologinio optinio nystagmo atveju, kur akis virpa kelių milimetrų lauku, sąmonė gauna nejudantį vaizdą. Į šiuos klausimus dar neturime atsakymo (smegenys tvirtai saugo savo paslaptis).

Tačiau tais retais atvejais, kai gamta atskleidžia vieną iš savo giliųjų paslapčių, efektas būna stulbinantis. Taip aš jaučiausi, skaitydamas apie naujausius žmogaus akies adaptacijos tyrinėjimus. Pasirodo, kad kraštutiniai tamsai adaptuota akis pasiekia tokį jautrumo laipsnį, kad ji gali pajusti vieno quanta šviesos energijos impulsą. Quantas yra mažiausias energijos vienetas gamtoje, už jį silpnesnė energija neegzistuoja. Quantų teoriją į fiziką įvedė vokiečių mokslininkas Plank. Nėra dabar jokios abejonės, kad quantas yra viena iš

nepajudinamų ir nekintančių fizikos konstantų taip, kaip ir šviesos greitis arba elektronas.

Yra sakoma, kad fizikos bei astronomijos mokslai, kuomet jie siekia įsigilinti į pačius kraštutinius, peržengia savo ribas ir susilieja su filosofija bei teologija. Astronomas, žvelgdamas stipriausiais teleskopais į visatos pakraščius, pamato, jog visata plečiasi sprogo greičiu, savo

mintyse jis gali grįžti į tą laiko momentą, kai visata prasidėjo ir kreiptis savo protu į visatos Kūrėją.

Tas pats tinka ir oftalmologijai. Kaip nuostabu, jog žmogaus akis, tokia kartais nepatvari, pilna gamtiškų ydų, bent vienu atveju yra tobula. Atrodo, tarytum Kūrėjas, pavedęs gamtai išvystyti akį lėtos evoliucijos keliu, vistiek uždėjo ant žmogaus akies savo tobulybės antspaudą.

DIDĖJA GALIMYBĖS GYDYTI ALKOHOLIKUS

JUOZAS S. KRIAUCIŪNAS, M.D.

Alkoholiko kraujuje, kai jis nebūna alkoholio paėmęs, randama daug aukštesnę gliutamininės rūgšties koncentraciją ir daug žemesnę kitų keturių amino rūgščių kiekį. Tos keturios rūgštys yra: valinas, leucinas, izoleucinas ir metioninas. Gliutamininė rūgštis esanti pati svarbiausia šiame metabolizmo procese. Kai alkoholikas vartoja alkoholį, tai jo kraujuje amino rūgštys priartėja prie normalaus kiekio. Taigi, alkoholikui alkoholis padeda pagerinti kraujo cheminę sudėtį, bent kiek tai liečia amino rūgštis. Ir dėl to dabar įsitikinama, kad alkoholikas nepasidaro tokiu, bet jis jau gimsta su tam tikrais defektais, su tam tikru metabolizmo trūkumu, kurie jį verčia būti alkoholiku.

Šituo reikalu buvo daromi tyrimai. Jau 1950 m. dr. Roger Williams, biochemijos profesorius Texas universitete, gal pats pirmasis darė alkoholikų tyrinėjimus. Bet dėl, palyginti, mažiau tikslų laboratorinių tyrimų duomenų jis negalėjo toli eiti. Praėjusių poros metų laikotarpyje dr. C. Robert Tittle, Ohio Medicinos Kolegijos klinikų profesorius, Toledė, pravedė ribotus tyrimus tuo reikalu. Ribotus, nes tik 20 alkoholikų sutiko ilgesnį laiką būti tiriami ir laikėsi nurodymų. Tie 20 buvo padalinti į dvi grupes, po 10 kiekvienoje. Viena grupė kasdien gavo preparatą amino rūgščių, ypač gliutamininės rūgšties, mišinio. Čia pat Toledė Newton Biochemical laboratorijos gamino tą preparatą. Jo sudėtin įėjo 11% gliutamininės rūgšties, kitos amino rūgštys reikalingos proteinų gamybai ir vitaminai. Tos grupės kiekvienas dalyvis gaudavo kasdien 2 šaukštus to preparato.

Kontrolinė grupė taip pat 10 žmonių - alkoholikų gavo kasdien išoriniai visai panašų preparatą tokiu pat kiekiu ir tokio pat koringumo, kaip ir pirmieji, bet preparatas susidėjo tik iš proteinu.

Visi žino, kad alkoholizmas yra liga, bet jos

priežasčių niekas dar tiksliai neišaiškino. Pastarųjų 10 metų laikotarpyje laboratoriniai tyrimai padarė ir toliau daro didelę pažangą, ir dėl to dabar galima palyginti alkoholio ir nealkoholiko kraujo cheminę sudėtį ir gana tiksliai nustatyti skirtumus. Randama, kad alkoholiko kraujuje amino rūgščių kiekis ir santykis yra skirtingi nuo nealkoholiko.

Visi tie pacientai buvo egzaminuojami ir jų kraujo cheminę sudėtis tikrinama po 4 ir 8 savaitių jiems kasdien vartojant aukščiau aprašytus preparatus. Ypač dėmesys buvo kreipiamas į kepenų funkcijos tyrimus. Aštuoni iš dešimties imančių amino rūgščių mišinį pagerėjo. Jų kepenų funkcijos tyrimai rodė pagerėjimą, ir jie prisipažino, kad jie mažiau verčiami vartoti alkoholinius gėrimus, o kai kurie visai nustojo gerti, nes neturi jokio noro alkoholiui. Iš kitų dešimties, gaunančių tik proteinų mišinį, keturi rodė alkoholio pažeistų kepenų pagerėjimą, bet nustojo vartoję alkoholio.

1966 m. kitas Toledo gydytojas dr. James E. Gordon Alkoholikų Rehabilitacijos klinikoje duodavo alkoholikams amino rūgščių preparatus ir pastebėjo, kad daugelis jų sumažindavo ar kuriam laikui ir visi nutraukdavo alkoholio vartojimą. Jis jokių laboratorinių tyrimų nedarė. Tai buvo tik empirinis stebėjimas.

Dr. Tittle tyrimai ir dr. Gordon stebėjimai buvo labai riboti, bet vis tik nurodo, kad amino rūgštys yra vertinga medžiaga — vaistas kepenų funkcijai pagerinti, alkoholikų alkoholio vartojimui sumažinti ar ir visiškai nutraukti.

Newton Biochemical laboratorijų, Toledė, vadovybė planuoja praveisti tuo reikalu tyrimus su didesniu alkoholikų skaičiumi ir rasti galimybę tikslesniam alkoholikų gydymui, bent tų, kurie sieks gydymo.

GARBĖS NARIAI

DR. PETRAS ATKOČIŪNAS

Kilimo ukmergietis. Tenai baigęs pradžios mokyklą ir vienerius metus lankęs gimnaziją, jaunas atvyko Amerikon, Pensylvanijos anglių kasyklosna. Per Montrealį atsidūrė Valpariso un-te, kurį baigė chemijos bakalauro laipsniu, gaudamas darbą Abbott lab. Vėl susitaupęs mokslui, stojo Lojolon studijuoti odontologijos ir, 1931 metais įgijęs D.D.S. laipsnį, atidarė kabinetą Ciceroje.

Sekančiais metais vedė Oną Navakaitę iš Mahoney City, Pa. Kaip žinia, ši darbščioji visuomenininkė neseniai krito nuo širdies smūgio.

Duktė Bernadeta specializuojasi patologijoj.

Dr. A. priklauso Am. Dental Assn., Ill. Dental Assn., Pierre Buchard Dental academy, Knights of Columbus Cardinal Mundelein Council, Liet. Bendruomenei, Šv. Vardo d-jai (buv. pirm.), Šv. Antano dr-jai. Teko dirbti ir ALTos bei BALFo valdybose. Neseniai apsiėmė pirmininkauti atkuntančiam Cicero ALTos skyriui.

Dr. F. Kaunas

DR. DOMAS JASAITIS

Apie dr. Domą Jasaitį reikėtų arba nieko nerašyti arba rašyti tikrai plačią studiją (panašią kaip jis rašė apie prel. M. Krupavičių). Vietoj rašymo būtų galima tik paminėti apie jį platesnius aprašymus „Drauge“, „Naujienose“, „Darbininke“ ir kt. jo 75 gimtadienio proga. Pagaliau „Lietuvių Enciklopedija“ (X-sis tomas) duoda visas datas nuo gimimo (1898.VIII.18) iki netolimos praeities. Visi turime savo datas (įskaitant gimimo, gimnazijos ar universiteto baigimo, vedybų ir t.t. iki pat šiandien). Bet ar jos ką pasako? Ir dr. D. Jasaičio visos datos nieko nepasakytų, jeigu jos nebūtų įrašytos tikrai įdomioj, sudėtingoj gyvenimo mozaikoj. Be to, jeigu tos mozaikos kūrinytų liktų tik vieno dr. Jasaičio nuosavybėje — jo datos liktų ne daugiau kaip jo datomis. Taip nėra. Jo gyvenimo mozaika nėra vien jo nuosavybėje. Įvairiaspalvių akmenukų reikia ieškoti labai plačiai ne vien Jasaičių namuose. Daugelis iš mūsų esame vieno ar kito kristalo savininkai. Taigi, norint sulipdyti vientisą paveikslą, reikėtų, pradėdant nuo savęs, išrinkti viską, ką dr. Jasaitis per savo gyvenimą „išmėtė“. Padarytume paveikslą, bet nustotų vertės pats dr. Jasaitis. Skamba paradoksiškai: Deja, teisingai. Jį vertiname, kadangi mes patys esame jo gyvenimo dalininkais (moderniai kalbant — akcininkais). Po šito įvado turėčiau užbaigti. Tokia jau išvada, kad geriau neliesti, negu sugadinti paveikslo visumą.

Gal tik keletą epizodų paminėsiu (jeigu nieko nerašyčiau, gaučiau iš kolegų „pipirų“ neva už ignoravimą. Nors tai ir nebūtų teisybė, bet vis dėlto nebūtų smagu).

Teisingai Gediminas Galva („Drauge“) apibūdino Jasaičių namus Šiauliuoe: „Į jų namus nešė ne tik miestas, bet ir plačiosios apylinkės gyventojai savo negandus... Jų namuose svečiai ir laukytojai tiesiog dūzgė, lyg bitės avilyje: čia ligoniai, ten visuomenės veikėjai, tolimesni svečiai“.

Dažnai tekdavo važiuoti pro Siaulius okupaciniais metais. Neteko tada matyti dr. Jasaičio. Bet tekdavo girdėti, kad Šiauliai tai Jasaitis. O Šiauliai vienas iš Lietuvos didžiųjų miestų, taigi turįs savo svorį ir savo žodį. Jasaitis buvo girdimas ir Kaune bei Vilniuje, nors jokio posto valstybinėje struktūroje neužėmė. Buvo natūralus autoritetas, o

ne kieno išrinktas ar paskirtas. Šiauliuose įsteigė tuberkuliozės dispenserį, įvykdė miesto ligoninės statybą. Toms įstaigoms vadovavo. Vienas iš Šiaulių kraštotyros draugijos steigėjų. Miesto tarybos narys. Šiaulių miesto ir apskrities savitarpinės pagalbos pirmininkas. Rusams okupavus Lietuvą, keletą mėnesių praleido kalėjime. Vokietijoje L. Raudonojo kryžiaus pirmininkas bei ALTo narys.

Dr. Domas Jasaitis

Dr. Jasaičio veikla prasidėjo anksti. Dr. Jasaitis ateitininkų veikloje nuo pat 1911 metų. Jis organizacijoje vadovauja, kalba, sielojasi. Neveltui jis Ateitininkų federacijos konferencijos Palangoje (1927 m.) pirmininkas. Jis „Gajos“ korp. vėliavos kūmas (1928 m.).

Lygiai kaip jo plačiašakė veikla, taip ir jo raštai spaudoje liečia įvairiausių visuomeninius aspektus. Pirmasis didesnis straipsnis „Vyr. Lietuvių Tarybos sudarymas“, atspausdintas „Lietuvių Balse“ (Petrapilyje 1917 m.). Daugelį straipsnių matome tiek Lietuvoje, tiek tremtyje leidžiamoje „Medicinoje“ ar biuletenyje. Jį matome „Židinyje“, „Kosmose“, „Varpuose“, „Ryte“, „Drauge“, „Naujienose“, „Aiduose“ „L.R. Kat. Akademijos Suvažiavimų Darbuose“ „Ateityje“, „Gajos Aide“, „Darbininke“, „Ateities Spinduliuose“, „Tėviškėje“,

„Lietuvoje“, „Tėvynės Sarge“. Tenka pažymėti, kad 1921 - 22 m. Berlyne redagavo „Mūsų Idėjas“, o dabar (jau keli metai) redaguoja „Tėvynės Sargą“. Dr. Jasaitis L. Enciklopedijos medicinos skyriaus redaktorius (vien ten parašęs apie 300 straipsnių).

Po ilgos gydytojo praktikos Šiauliuose, Tampoje, Fla. pagaliau išėjo į pensiją, kad galėtų dar labiau priklausyti plačiajai visuomejei. O tam jis turi geras sąlygas, nes žmona Sofija (Lukauskaitė) irgi visuomenininkė yra kartu su juo. Išauginę susipratusius vaikus: sūnų dr. Stasį ir dukrą Eleną (Valiūniene).

Ne tik jubiliatui, bet ir PLGS garbės nariui linkime daug sveikatos ir dar daug darbų (galėjote išeiti į pensiją palikdamas profesiją, bet ne visuomeninį darbą).

K. Pemkus, M.D.

DR. BALYS MATULIONIS

Gimė 1895.V.21 d. (pagal senąjį kal.). Savo ankstyvąją jaunystę praleido pas savo tėvus ūkininkus Antakalnių kaime, Utenos valsčiuje. Tėvų tėvai buvo baudžiauninkai, o tėvai sunkiai turėjo dirbti, kad visa šeima galėtų šiaip taip pragyventi. Jaunutis Balys pradėjo mokytis rusiškoje pradžios mokykloje, kaime. Tą mokyklą jis lankė tik vienerius metus. Vėliau tėvas jį išvežė akių gydytis Vilniaus ligoninėje. Tenai atliekamu laiku mokėsi privačiai, kol 1912 m. išlaikė į 6-tą klasę Vilniaus lenkų Vinogradovo vardo gimnaziją, kurią baigė 1915 m., gaudamas sidabro medalį.

B. Matulionis Vilniuje priklausė slaptai lietuvių moksleivių „Aušrinės“ kuopelei. Be to, slaptai mokėsi lietuvių kalbos pas A. Smetoną. Vinogradovo gimnazija buvo lenkų išlaikoma, todėl gimnazijos kapelionas, katalikų kunigas, tikyba dėstė tik lenkiškai. B. Matulionis pareiškė, kad lenkų kalbos išvis nesuprantas. Pusę metų truko gimnazijoje ginčai, svarstant, ką daryti su Matulioniu? Pagaliau buvo pasamdytas lietuvis kapelionas, kuris tikyba dėstė lietuvių kalba tik vienam Matulioniui, nes gimnazijoje buvę kiti du lietuviai buvo sutikę tikyba atsakinėti lenkų kalba.

Matulionis, gerai baigęs gimnaziją, 1915 m. įstojo į Petrapilio Karo Medicinos akademiją, kurią baigė 1920 m. su ypatingu atžymėjimu: jo pavardė buvo įrašyta aukso raidėmis į marmurinę lentą Akademijos iškilnių salėje.

B. Matulionis, pradėdamas medicinos studijas,

įstojo į slaptą lietuvių medikų korporaciją „Fraternitas Lithuanica“ ir joje jis yra iki šios dienos. Tuo pat metu jis įstojo ir į Petrapilio Lietuvių Studentų draugiją, kurioj jis buvo ne tik veiklus narys, bet ir paskutinysis tos draugijos pirmininkas (1920 m.). Dar tebestudentaudamas 1917 metų vasarą, kaip „Grūdo“ draugijos įgaliotinis, jis važinėjo po pietų Rusiją, ieškodamas karo pabėgėlių, steigdamas jiems bendrabučius, vaikams mokyklas ir t.t.

Dr. Balys Matulionis

Dr. Matulionis, baigęs Karo Medicinos akademiją, pabėgo iš Rusijos į Lietuvą, kur įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę, kurioje pasiekė pulkininko laipsnio ir vidaus ligų konsultanto pareigų.

Greta karo tarnybos, jis nuo 1933 m. iki 1940 m. tvarkė Liet. Raud. Kryžiaus kurortą — Birštoną, išskeldamas jį į prideramą aukštumą.

Krašto apsaugos m-ja B. Matulionį pasiuntė trejiems metams (1933 - 1936) į Vienos universitetą pasitbulinti vidaus ligų medicinoje. Sugrįžęs iš komandiruotės, jis išlaikė V. D. universitete nustatytus egzaminus medicinos daktaro laipsniui įgyti.

Kai 1941 m. Lietuvą okupavo hitlerinė

Vokietija ir kai Lietuvos Sveikatos ministras dr. Ksaveras Vencius atsistatydino, dr. Matulionis buvo pakviestas perimti visas Lietuvos Sveikatos įstaigas, tapdamas Lietuvos Sveikatos reikalų valdytoju, išbūdamas tose pareigose trejus metus. Kam arčiau teko dirbti su sveikatos įstaigomis, tai buvo proga susipažinti su nepaprastai sunkiomis darbo sąlygomis. Iš to sunkaus meto ne tik paminėtini, bet ir žinotini bent du įvykiai: 1. Vokiečių okupacinė valdžia 1942 m. pareikalavo iš Sveikatos valdybos 500 jaunų, diplomuotų lietuvių gailingųjų seserų vokiečių armijos reikalams. Sveikatos reikalų valdytojas Matulionis griežtai atsisakė tai vykdyti. Prasidėjo piktais raštais pasikeitimas. Matulionis buvo pagrasintas vokiečių karo teismu. Reikalas baigėsi laimingai: vokiečiai negavo nė vienos lietuvaitės ir dr. Matulionis išvengė grėsmingo vokiečių teismo.

2. Vokiečių nacių valdžia 1944 metų pavasarį slaptai įsakė numarinti visus Lietuvoje nepagydomus psichinius ligonius. Vilniaus ir Kalvarijos ligoninėse tokių buvo apie 300. Panašiams Hitlerio įsakymams net pats Vokietijos Miuinsterio kardinolas buvo mėginęs pasipriešinti, tačiau kovą pralaimėjo. Dr. Matulionis kovą laimėjo: jis vokiečius įtikino, kad ligonių žudymu vokiečiai daugiau pralaimėtų, negu laimėtų. Iš budelio rankų ištraukus 300 nekaltų žmonių, anot dr. Matulionio žodžių, buvęs jo gyvenime didžiausias moralinis atpildas.

Visuomeninė veikla. Ilgus metus B. M. buvo ir tebėra Lietuvos Valstiečių Liaudininkų sąjungos ar Centro Komiteto, ar Garbės teismo narys. Jis buvo išrinktas trims kadencijoms į JAV Lietuvių Bendruomenės atstovybę, be to, buvo narys Pasaulio Lietuvių Seimo Toronte ir vėliau New Yorke.

Spauda. B. Matulionio rašinių buvo „Lietuvos Žiniuose“, „Romuvoje“, „Medicinoje“, „Naujienose“, „Keleivyje“, „Dirvoje“, „Nepriklausomoje Lietuvoje“, „Sėjoje“ ir t.t.

Paruošė ir suredagavo Korp. „Fraternitas Lithuanica“ metraščių, Korporacijos 50 metų sukakties proga (398 pusl. 1958 m.) ir monografiją apie Karo muziejų — „Nagevičius“ (374 psl. 1962 m.)

Lietuvoje parašė ir išleido du veikalus: „Angliarūgštis vonios“ ir „Dumblo vonios“.

Be vokiečių žinios ir leidimo 1941 - 1944 m. leido du periodinius leidinius: „Vyriausios Sveikatos Valdybos Žinios“ ir „Lietuvos Sveikatos Rūmų Žinios“.

Dr. V. Tauras

LIETUVIAI MOKSLININKAI IR JŲ DARBAI

Skyrių veda dr. Z. DANILEVIČIUS

Tur būt nėra tokios kitos tautos, kuri taip nesidomėtų savo tautiečiais, prasimušusiais svetimųjų tarpe. Jei tu laimėjai ar pralaimėjai rinkimus į kokią lietuvių organizacijos valdybą ar tarybą, tai tu vertas paminėjimo. Jei tu parašei knygą, populiarių straipsnių moksliniame žurnale, esi pakeltas į profesorius Amerikos universitete ar kitur, tai čia visai natūralu; taip ir turėjo būti, nėra čia ko didžiutis.

O taip nėra su kitų tautų žmonėmis. Jie skaito labai reikalingu daiktu reklamuotis svetimųjų tarpe ir didžiuojasi, jei jų tautietis išeina į platesnius laukus ir pasidaro žinomas svetimųjų tarpe.

Lygiai ta pati situacija yra ir su lietuviais gydytojais. Jei kuris nuvažiavo į Floridą ir ten — ant „byčiaus“ pasitobulino moksluose, tai jau verta aprašymo. Lietuviškų dienraščių kronikos, ypač kiek seniau, būdavo pilnos tokių žinių. Bet jei lietuvis gydytojas yra pasaulyje didžiausio mokslinio žurnalo redaktorius, arba jeigu kitas buvo vienas iš pirmųjų pionierių širdies transplantacijos srityje, tai čia tik niekis (kaip tas biauzybė drįso prasimušti pro mūsų galvas!).

Štai — „Directory of Medical Specialists“ mini medicinos daktarą Eugenijų Gedgaudą, kaip pilną radijologijos profesorių ir katedros vedėją Minnesotos universiteto medicinos mokykloje ir kaip vyriausią Mayo klinikų konsultantą radijologijoje. Ar tai didelis dalykas? Svetimiems — taip; o saviems — tai kas čia tokio? Jei aš pripažinsiu jo pozicijos svarbą ir imsiu didžiutis, kad jis tokios vertingos vietos pasiekė, tai mano tautiečiai gali pamanyti, kad aš pats nesvarbus; o gi aš vienas iš „bagočiausių“ GP's! — Tokia jau mūsų smulki filosofija gyvenime.

O tęsiant apie profesorių Gedgaudą, trumpa jo biografija yra sekanti. Jis gimė 1924 metais Lietuvoje. Tremtyje — Muencheno mieste, Bavarijoje, baigė medicinos mokslus ir gavo medicinos daktaro laipsnį. Po to išvyko su tėvais į Kanadą ir čia 1955 metais gavo leidimą verstis gydytojo praktika; prieš tai, 1954-1955 metais atliko vienerių metų praktikos stažą Šv. Bonifaco ligoninėje Winnipeg, Manitobos provincijoje, Kanadoje; toje pačioje ligoninėje antrus metus tarnavo residentu, pradėdamas ruoštis specialybei; čia jis dirbo pas prof. Samuel Vaisrub, šiandien —

American Medical Association žurnalo vieną iš redaktorių, jaunesnį dr. Z. Danilevičiaus kolegą. Profesoriaus Vaisrub rekomenduotas, kaip labai gabus gydytojas, Dr. Gedgaudas persikėlė rezidenciją tęsti į Minneapolį, į Minnesotos universiteto medicinos mokyklą. Čia jis baigė specialybės pasiruošimą 1958 metais ir gavo radijologijos specialisto akreditaciją. Toliau dirbo Minnestotos universitete klinikose, kaip asistentas, assoc. profesorius, o pagaliau — 1969 metais — buvo pakeltas į pilnus profesorius ir paskirtas to universiteto radijologijos katedros vedėju. Netrukus Mayo klinikos, Rochester mieste, Minnesota, pakvietė prof. Gedgaudą būti jų vyriausiu (chief) konsultantu radijologijoje. Aš manau, kad tai yra pirmas lietuvis Amerikoje, pasiekęs tokios aukštos pozicijos medicinos mokslų srityje. Dr. Gedgaudas taip pat buvo ir tebėra aktyvus mokslinių tyrimų srityje. Savo laiku jis dalyvavo toje tyrinėtojų grupėje, kurie pirmieji tyrė širdies transplantacijos galimumus; toje grupėje buvo ir Chris Barnard (iš Pietų Afrikos), kuris pirmas šokosi praktiškai širdies transplantaciją atlikti. Kada prieš kelis metus Chicagoje Illinois State Medical Society suruošė pirmąjį simpoziumą apie širdies transplantacijos problemas, tai to simpozijumo vedėju buvo pakviestas daktaras Gedgaudas. Tačiau lietuvių spaudoje apie tai nė viena raide nebuvo užsiminta. Tačiau pats profesorius Gedgaudas viešai ir aiškiai visai auditorijai, pilnai garsių ir patyrusių amerikiečių gydytojų, pareiškė: „If you detect any accent in my English, please do know, that I am a Lithuanian by birth and that I am proud of it“.

Mažiau, bet taip pat aukštokai, medicinos moksluose yra pasižymėję ir daugelis kitų lietuvių. Amerikos medicinos mokyklose yra iš viso — nuo asistento ir aukščiau — bent 168 lietuviai gydytojai, bežengią į profesūrą arba jau profesūros įvairius laipsnius pasiekę.

Ne vien ateiviai, bet ir Amerikoje gimusieji lietuviai, smarkiai reiškiasi medicinos moksluose. Šiandien duosiu tik vieną pavyzdį, taip pat iš radijologijos specialybės.

Profesorius daktaras Alfonsas J. Palubinskas (pavardė nė kiek nepakeista) gimė Amerikoje, Lowell, Massachussetts, mieste, 1922 metais. Medicinos mokslus baigė ir daktaro laipsnį gavo

*Dr. E. Gedgaudas ir dr. A. Palubinskas
Nuotr. dr. K. Ambrozaičio*

Harvardo universitete 1952 metais. Internshipą atliko Henry Ford ligoninėje, Detroite, 1952 - 1953 metais. Po to grįžo į Bostoną ir čia specializavosi radijologijoje nuo 1954 iki 1956 metų. Vėliau dar metus liko Peter Bent Brigham ligoninėje, Harvardo universiteto klinikuose, kaip research associate. Po to buvo išsiųstas tobulintis į Angliją ir čia, Londono mieste, University College of London Medical School, nuo 1957 iki 1959 metų buvo Fellow pozicijoje, Pickering Foundation laboratorijose. Iš ten buvo nusiųstas į vieną iš Europos garsiausių medicinos mokslinių tyrimų institucijų, į Karolinska Institutet Stockholme, Švedijoje. Čia jis buvo research fellow. Po to grįžo Teaching Fellow pozicijai į Harvardo universiteto medicinos mokyklą, savo Alma Mater, Bostone. Iš ten buvo pakviestas dirbti, kaip associate profesorius University of California medicinos mokykloje, San Francisco. Netrukus buvo pakeltas į pilnus profesorius ir dar šiandien ten, San Francisco universiteto klinikuose, tebedirba. Daug dr. Palubinsko straipsnių yra atspausdinta Amerikos ir Europos medicininiuose moksliniuose žurnaluose.

Jūsų informacijai, profesorius daktaras Palubinskas nesigėdi pasisakyti, kad jis lietuvis ir gerai kalba lietuviškai. Tai kitas žmogus, kuris Lietuvai neša garbę medicinos pasaulyje.

Laikas nuo laiko duosime Jums, mieli skaitytojai, žinių apie žymesnius lietuvius gydytojus. Taip pat pateiksime ir bibliografinių santraukų apie lietuvių medicinos mokslininkų paskelbtus straipsnius ir knygas.

RAŠOME

Neskaitant dr. Jono Adomavičiaus gausaus rašymo periodinėje spaudoje, yra ir daugiau straipsnių mediciniškoms temoms. Tai dr. K. Pautienius (apie vėžį, etiką, vitaminą E, Suomijos šiaules - paskaita, ir daugelis kitų straipsnių), dr. D. Degesio apie šviną, ar sveika gyventi šaltai), dr. R. Sidrio (apie Charles Bhhlen), dr. B. Matulionio (Fraternitas Lituonica), dr. H. Brazaičio (tikėjimas į bendruomenę) pasikalbėjimas, dr. K. Ambrozaitis (apie Lietuvos Fondą).

Ilgesnė ir išsami studija buvo parašyta dr. Jono Puzino „Kaip mūsų protėviai kovojo su ligomis („Draugas“, 1973 rugpiūčio mėn.) keliuose numeriuose. Tenka priminti, kad panašia tema rašė ir dr. Domas Jasaitis „Medicinos istorija Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijoje“. (Rankraštis yra „Medicinos“ redakcijos žinioje artimesniam panaudojimui). Apie netolimos praeities medicinos istoriją „Medicinos fakultetas“ rašė prof. Juozas Meškauskas knygoje Lietuvos Universitetas.

Dr. Vainutis VAITKĖVIČIUS, onkologijos prof. Wayne valstybiniame universitete, Detroite, rašo knygą apie krūtinės vėžio gydymą. Praėjusiais metais jis buvo paskirtas Grace ligoninės (Detroite) medicinos skyriaus viršininku (Chief of medicine).

Dr. A. J. PALUBINSKAS (Californijos universitetas, San Francisco) yra bendraautorius straipsnio apie arterioveninę fistulą. („Radiology“, Vol. 109, Nr. 2, 1973 m.).

Dr. St. H. LIPŠNIS, kuris 1973 m. balandžio mėn. Bostone išlaikė psichiatro specialybės egzaminus, parašė straipsnį psichiatrinio klausimu („The Am. Journal of Psychiatry, Vol. 130, No. 8, 1973 rugpiūčio mėn.).

Dr. Juozas BAUBLYS (pediatrinės patologijos asso. profesorius Michigano universitete — Ann Arbor) yra bendraautorius straipsnio apie raupų virusą („The Journal of Infectious Diseases“, Vol. 127, No. 5, 1973 m. gegužės mėn.).

ODONTOLOGIJOS SKYRIUS

Veda ROMUALDAS POVILAITIS, D.D.S.

Štai ir vėl „Medicinos“ redakcija atsidūrė didžiausioje lietuvių kolonijoje, Čikagoje. Ir gaila, ir kartu malonu. Gaila, nes darbštus ir mielas žmogus, „Medicinos“ redaktorius paskutiniaisiais keleriais metais, dr. H. Armanas atliko gerą darbą ir pagražino „Medicinos“ žurnalo pavidalą, padidino turinį. Paskutinis numeris yra ypatingai didelis, turiningas ir įspūdingas. Taigi gaila, kad taip trumpai — galėjo dar porą metų. . .

Kiek Čikagoje iš tikrųjų gyvena lietuvių, naujų ateivių ir prieškarinės kartos, aš tikrai nežinau, bet skaičius turėtų būti gana didelis. Esu girdėjęs iš neoficialių šaltinių, kad neva Amerikoje gyvena daugiau lietuvių negu pačioje Lietuvoje. Nejaugi tai galimas dalykas? Vienu žodžiu, „Medicina“ jus vėl lankys iš lietuvių „sostinės“ Čikagos.

Profesorė Liatukienė puikiai ir įdomiai užpildė „Odontologijos“ skyrių naujausiais straipsniais ir vėliausiais tyrinėjimo rezultatais. Aš tikiuosi, kad kas nors skaitė ir įvertino. Man dažnai atrodo, kad mediciniški ir odontologiški straipsniai mūsų žurnale yra labai retai, paviršutiniškai skaitomi, arba visiškai ignoruojami. Mes visi juk gauname tiek daug įvairių žurnalų, surištų su mūsų profesijomis bei specialybėmis, kuriose yra pilna informacijos, technikos, naujų metodų, tyrinėjimo rezultatų, vaistų ir t.t., kad lietuvių žurnale spausdinama medžiaga pasidaro antraeilė. Gydytojas turi būti apsišvietęs ir informuotas dienos įvykiais ir pasaulio stoviu, taigi reikia perskaityti N.Y. Times, Tribune, Cleveland Herald ar Draugą su Naujienomis. Be to, grįžus namo po darbo, reikia pakalbėti ir su žmona, paglostyti šunį ir pažaisti su vaikais, jeigu dar nemiega. Vienu žodžiu — skaitymo netrūksta. Populiariausia dalis, kaip ir lietuvių laikraščiuose, yra kronikos skyrius. Tą dalį visi paskaito ir kartais net save randa! Tiesa?

Aš negaliu ir negalėsiu prilygti dr. Liatukienės vėliausių žinių odontologijos straipsniais, dideliu kiekiu surinktos medžiagos ir užpildyti kelis ar daugiau puslapių, bet aš bandysiu rasti kolegų, kurie prie šio skyriaus prisidės ir patieks mums visiems įdomių dalykų. Ar aš ką nors rasiu ir prikalsiu parašyti, nežinau, bet aš bandysiu. Aš gi pats bandysiu šį skyrių vesti kitokioj formoj negu

prieš tai buvo daroma tiek dr. Liatukienės, tiek mano paties beveik dešimtį metų redaguojant šį skyrių daktarų Budrių priežiūroj. Aš rinksiu žinias iš visų galimų šaltinių ir bandysiu jas perduoti sutrumpintoj, kronikos formoj Odontologijos skyriuje. Žinios bus daugumoj surištos su odontologija bei medicina. Bus atvejų, kad pacituotas žinias kur nors kitur jau būsite skaitę, bet aš tikiuosi, kad dauguma bus naujienos. O jei kada susitiksiu kolegą ar pažįstamą ir man pasakys, kad „skaičiau tavo straipsnį“, noriu, kad būtų man ne staigmena, o kasdien girdimas dalykas. . .

Malonus vizitas pas dantistą

Keli Kalifornijos gydytojai pradėjo praktikuoti odontologiją visiškai kitoje atmosferoje. Jų kabinetas neturi sterilės išvaizdos, neturi aiškiai įrengtų mašinų, lempų ir instrumentų — viskas yra gudriai paslėpta stalčiuose ir spintelėse. Pacientas nejaučia, kad jis yra ankštoj antiseptinėj dantisto kabineto aplinkoj. Grindys išklotos storu kilimu, ant sienų kabo paveikslai, prie langų stovi įvairūs augalai, girdėti švelni muzika. Kambarys apstatytas įvairiais baldais, paprastai randamais svečių kambaryje. Pacientai esą labai patenkinti ir nejaučia to įtempimo ir baimės, paprastai surištos su dantų gydymu. Svarbiausia, kad patys dantistai tokioj aplinkoj turi daugiau entuziazmo dirbti, mažiau pavargsta ir vieton skubėjimo namo baigus darbą, laukia sekančios dienos, kad vėl galėtų dirbti malonioj aplinkoj.

Mirtis prie stalo

Valgydamas svečias staiga pašoka nuo stalo, negali ištarti nė žodžio, griebia sau už krūtinės ir pradeda mėlynuoti. Kas atsitiko? Širdies priepuolis? Ne. Žmogus užspringo nuo per didelio kąsnio. Tokie užspringimai dažnai būna mirtini, nes niekas nežino, kaip užspringusiam pagelbėti, nežino net, kas iš tikrųjų darosi, todėl kas metai miršta apie 2,500 žmonių. Taigi, nuo užspringimų miršta daugiau žmonių negu nuo lėktuvų nelaimių,

šautuvų, žaibų ar gyvačių įkandimo. 90% visų užspringimų įvyksta valgant mėsą, toliau seka vėžys, kietai virti kiaušiniai ir net duona. Vidutinis maisto gabalas užspringimo atvejais yra cigarečių pakelio dydžio, nors viena kartą buvo iš gerklės išimtas mėsos gabalas septynių colių ilgio.

Žmonėms su blogais dantimis ar su plokštelėmis dažniausiai pasitaiko užspringimo nelaimės valgant. Išgėrus porą kokteilių, neatsargumas ryti nesukramtytą maistą padidėja. Nelaimingu atveju pacientą reikia paguldyti ant pilvo, galva žemiau, suduoti stipriai į nugarą arba su pirštais ar pincete išimti kąsnį iš gerklės. Pasakojama, kad Romos imperatoriaus sūnus Klaudijus I, žaisdamas išmetė kriaušę į viršų ir pagavęs su burna rijo, užspringo ir numirė.

Maistas ir gėrimai pavojingiausi dantų gedimui

Kaip jau yra visų žinoma, cukrus yra didžiausias kaltininkas dantų gedime. Taip pat yra labai svarbu žinoti, kiek daug to cukraus yra maiste bei gėrime ir kiek ilgai jis būna burnoje. Pvz., jei suvalgai penkis saldinius nuo kosulio vieną po kito per 15 minučių, tai burnoj bus pagaminta 35 minutės rūkštis 100 minučių. Juo ilgiau burnoje rūkštis laikosi, juo daugiau žalos dantims ir gingivai.

Cukrus paprastai yra mažiau kenksmingas, jeigu yra skystoj formoj, t.y. gėrimuose. Cukraus skystoj formoj neprilimpa prie dantų ir tuo būdu padaro mažiau žalos. Norint geriau apsisaugoti nuo dantų gedimo, reikia valgyti maistą ir gerti gėrimus, turinčius mažiausiai cukraus — reiškia, skaityti perkamo maisto sudėtį, kuri yra užrašyta ant konservų dėžučių ir pakietėlių.

Neužmirškite, kad cukrus gali būti vadinamas kukurūzų sirupu, sukrozu ar dextrosu. Net kumpis gali turėti cukraus, nors valgydamas mėsą negalvoji apie cukrų.

Taigi reikia gerti nesaldytus karbonuotus gėrimus ir nesaldytas sunkas. Užkandžiams vartoti hors d'oeuvres paruoštus su nevirtomis daržovėmis ir šviežiais vaisiais. Nekramtyti kramtomos gumos, pagamintos su cukrumi. Negerti daug saldžios kavos ir nevalgyti cukruotų pyragaičių, nes kai kurie iš jų turi net po 6 šaukštelių cukraus. Skaitykite maisto produktų užrašus, kad žinotumėt, ar yra „paslėpto“ cukraus. Bendrai paėmus, maistas, kuris turi daugiau ar mažiau cukraus ir limpa prie dantų yra pats pavojingiausias. Po valgio reikia visada tuojau pat dantis gerai išplauti, vartojant dantų šepetuką ir pastą: paskalavimas su vandeniu ar net burnai skalauti preparatai neįstengia apsaugoti nuo dantų gedimo.

Dr. Gražina BALIŪNAITĖ - AUSTIN, prostrodontikos asst. profesorė (New Jersey Dental School) yra bendraautorė straipsnio (J. Dental Education, 1973 m. lapkričio mėn.) apie moteris odontologinėje medicinoje.

Dr. KAZYS AMBROZAITIS (DDS) iš savo privačios praktikos perėjo dirbti į Toronto universitetą.

Dr. RIMANTAS KARKA dėsto Toronto universitete Odontologijos fakultete.

Dr. VYTAUTAS BAUKYS, buvo skelbta, atidarys dantų kabinetą Detroite, bet jis jau New Yorko apylinkė — Oakdale.

LIETUVIAI DANTŲ GYDYTOJAI ARGENTINOJE

Dr. A. Mata

Dr. A. MATAČIŪNAS — Berrazategui mieste, prov. Bs. Aires. Gerai kalba lietuviškai. Gimęs Argentinoje. Nevedęs.

Dr. R. STULGIS, Berisse. Geras lietuvis ir sportininkas.

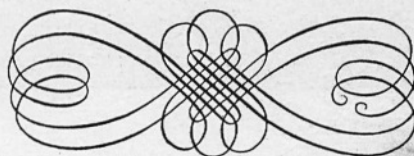
Dr. MARIJA MAMINSKAITĖ, gera lietuvaitė, gimusi Argentinoje.

Dr. VIOLETA DEVEIKYTĖ gimusi tremty, V. Deveikio duktė. Gyvena Palomar, Bs. Aires prov.

Dr. EVA ENDRIULAITYTĖ - MAYO.

DR. VALENTINĖLIS, Berisso.

Dr. ONA MIŠKŪNAITĖ, Buenos Aires universiteto profesorė.

VETERINARIJOS SKYRIUS

Veda Vet. dr. ROMUALDAS GINIOTIS

VETERINARINĖ MEDICINA NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE

Šiuo pavadinimu pereiniais 1973 m. pasirodė dr. Stasio Jankausko atsiminimų knyga. Ją išleido Liet. Vet. Gyd. Draugija Tremtyje.

Nors knygoje yra idėta plati ir išsami autoriaus biografija, bet čia, jį pristatant, labai trumpai pateikiame kai kuriuos jos bruožus.

Stasys Jankauskas gimė Dvarvyčių k., Užvenčio v., Šiaulių apskr. 1899 m. sausio 25 d. Vadinasi, visai neseniai atšventė savo 75-tą gimtadienį. Brandos atestatą įsigijo 1918 m. Voroneže (Rusijoje), o veterinarinės medicinos mokslą labai gerai baigė

Prof. dr. Stasys Jankauskas

1927 m. Muenchene (Vokietijoje). Po to beveik 1½ metų ten pat ėjo Gyvulininkystės ir vet. policijos instituto asistento pareigas su alga. Nors studijuodamas buvo gavęs Krašto aps. ministerijos stipendiją, bet, grįžęs į Lietuvą, Žemės Ūkio ministerio J. Aleksos pastangomis buvo perkeltas į žinion ir ruošė veterinarijos įstatymų ir taisyklių projektus. Ta sritis Lietuvoje tuomet buvo labai atsilikusi, o susitarimas su Vokietija dėl mūsų gyvulių ir jų gaminių eksporto reikalavo ją labai sutvarkyti. Šis darbas jam gerai sekėsi.

Nuo 1928 m. iki 1933 m. jis ėjo veterinarijos inspektoriaus pareigas, o po to buvo Vet. departamento direktoriumi iki 1944 m. su neilga pertrauka rusų okupacijos metu, kuomet buvo Gruzdžių rajono vet. gydytoju.

Eidamas Vet. departamento direktoriaus pareigas, įtikino Lietuvos vyriausybę įsteigti Veterinarijos akademiją ir pirmuosius 4 metus jai vadovavo. 1939 m. valstybės prezidento aktu buvo paskirtas docentu. Vadovavo visiems vet. akademijos organizavimo darbams ją steigiant, tvarkant, aprūpinant mokslo priemonėmis, sudarant mokslo personalą ir statant jai visus pastatus. Apie visa tai plačiai parašyta kalbamoje knygoje.

Prof. dr. Kostas Kanauka savo recenzijoje („Naujienos“, 1973.XII.3. Nr. 284) tarp kitko rašo: „Nors knygos įžangoje parašyta, kad tai yra atsiminimai, bet tikrumoje asmeninio pobūdžio atsiminimai sudaro tik trumpą (apie 20 - 30 psl.) knygos dalį. Visa kita yra didelės istorinės reikšmės ateičiai turį faktai, datos ir labai suglaustai atpasakoti kalbamo periodo įvykiai“.

Rašydamas šią knygą, autorius 4 metus rinko medžiagą, panaudodamas visus prieinamus šaltinius, bet daugiausia rėmėsi savo asmeniškai atmintimi, aprašydamas faktus ir įvykius, kurių liudininku jam buvo lemta būti, juose betarpiškai dalyvaujant. Patikslindamas ir papildydamas tų įvykių aprašymą jis vedė platų susirašinėjimą su savo buvusiais bendradarbiais ir siuntinėjo jiems jau parašytą tekstą, prašydamas išsamios kritikos. Daug jam padėjo iš Lietuvos atsivežta jo tarnybos byla,

tarnybos lapas ir asmeniškų raštų byla.

Rašant knygą, su autorium uoliai bendradarbiavo L.V.G. D-jos T. valdyba, ypač jos pirmininkas dr. Algimantas Kurgonas, kuris gyvai domėjosi jos turiniu ir iškėlė daug minčių dėl jos patobulinimo. Jis suteikė daug žinių, kurių trūko autoriui, pavyzdžiui, apie Vet. akademijos studentų mokslo baigimą Vokietijoje ir apie lietuvių vet. gydytojų įsikūrimą tremtyje.

Knygoje yra išsamiai atpasakoti ne tik Vet. departamento eiliniai darbai, bet beveik pusė jos teksto skiriama ir Lietuvos veterinarijos mokslo įstaigų darbui aprašyti. Tuo būdu ši knyga turiningai papildė mūsų nepaprastai vertingą kapitalinį veikalą „Lietuvos Universitetas 1579 - 1803 - 1922“.

Knygoje duota daug veterinarijos darbuotojų biografijų ir aprašoma daug įdomių, bet tikrų epizodų. Visa tai pajvairina tekstą ir daro jį lengvai skaitomu, nors, sprendžiant iš knygos pavadinimo, daug kam gali atrodyti, kad tai sausas, specifinis mokslo veikalas. Knyga parašyta nenuobodžiai, jos stilius sklandus ir lengvas. Nevienas skaitytojas savo atsiliepimuose rašo autoriui, kad knygą skaitė su įdomumu lyg istorinį romaną.

Knygoje daug rašoma apie Vet. akademijos auklėtinių sėkmingą įsikūrimą šiame kontinente ir duodama daug įdomių jų biografijų, kaip įrodymą, kad mūsų Vet. akademija jau tuoj po jos įkūrimo buvo aukšto mokslinio lygio ir pajėgė paruošti gerus vet. gydytojus. Knygos gale įdėtas visų tremtyje atsidūrusių lietuvių vet. gydytojų sąrašas, apie kiekvieną nors ir trumpai suteikiant svarbiausias žinias. Ateityje tai gali būti vertinga medžiaga lietuvių išeivijos istorijai.

Knyga turėtų būti įdomi ne tik vet. gydytojams bei agronomams, bet ypatingai ir medicinos gydytojams, nes juk ir veterinarija, ir medicina remiasi to paties medicinos mokslo pagrindais. Lietuvoje vyko glaudus medicinos ir veterinarijos gydytojų bendradarbiavimas. Sveikatos departamento direktorius buvo nuolatiniu Vet. tarybos nariu; o įsteigus Vet. akademiją ir sudarius jos Laikiną tarybą, V.D.U. Medicinos fakulteto dekanas prof. V. Lašas du metus buvo pilnateisiu jos nariu. Iš to buvo Vet. akademijai nemaža nauda, nes, ilgus metus vadovaudamas Medicinos fakultetui, jis įsigijo daug patyrimo organizaciniais klausimais. Pirmoji aukštoji veterinarijos mokykla Lietuvoje buvo V.D.U. Medicinos fakulteto Vet. skyrius. Vet. gydytojai talkininkavo medicinos gydytojams ir žmonių sveikatos apsaugos srityje, atlikdami mėsos ir pieno bei jų gaminių sanitarinę

priežiūrą ir kovodami su gyvulių apkrečiamomis ligomis, kurių didžioji dalis pavojinga ir žmonėms. Todėl manome, kad šią knygą turėtų įsigyti kiekvienas medicinos gydytojas. Nenoromis kyla mintis, ar nevertėtų ir mūsų medicinos gydytojams pagalbėti apie panašaus veikalo išleidimą. Juk medicinos gydytojų veiklos sritis nepriklausomoje Lietuvoje nebuvo siauresnė, negu veterinarijos gydytojų.

Kad šios knygos parašymas ir išleidimas buvo nusisekęs žygis, liudija labai palankios ir plačios recenzijos mūsų žymaus romanisto Jurgio Gliaudos „Dirvos“ 1973 m. Nr. 71 ir istorikės prof. dr. Vandos Sruogienės „Sėjos“ 1973 m. Nr. 3. Abu recenzentai labai vertina pastangas spausdintu žodžiu atvaizduoti nepriklausomos Lietuvos atsiectą pažangą, geria pasirinktą rašymo būdą ir pripažįsta, kad ši knyga yra reikšmingas įnašas į nepriklausomos Lietuvos ūkio ir kultūros istoriją. Dr. V. Sruogienė pažymi, kad, nežiūrint svarbiausių šaltinių neprieinamumo, „kalbamos srities pilnas vaizdas sudarytas sistemingai ir rūpestingai“. J. Gliuda pažvalgia į knygą literato akimis ir tarp kitko rašo: autorius „dėsto žinoviškai, bet laimingai išvengia sauso akademizmo“. . . „Dr. S. Jankauskas laimingai suderina savo knygoje idealistinį ir praktinį specifinės Lietuvos atstatymo srities komponentus“. . . „Tad veikalas, bylojās apie specifiką, savaime tampa žmogaus idealizmo, iniciatyvos ir pastangų sintezės liudijimu. Tos visuomeniškos, humaniškos, perdėm lietuviškos kūrybinės nuotaikos dvelkimas iškyla virš temos specifikos ir įjungia knygą į patriotikos lobyną“.

Knygai pasklidus, autorius gauna iš skaitytojų daug laiškų, kuriais reiškiamas pasitenkinimas nauju veikalu. Iš tų gausių laiškų čia pacituosiu tik vieno gen. prof. S. Dirmanto ilgo laiško trumpą ištrauką: „Tai dar vienas solidnas granito blokas į mūsų kultūros rūmus. Įsigijęs tą įdomią knygą, dieną ir naktį ją skaičiau. Vietomis pakartodavau ir vėl grįždavau. Prisiminė 1919 - 1938 metų Lietuva, kaip gyva. Tiek pažįstamų asmenų stoja ties akimis“. . . „Tai užtarnauti laurai ir šimtmečius išliksią paminklas. Jis netūnos kapinių paminklų miške, bet pasklis po pasaulio rinktines bibliotekas“.

Knyga gražiai išleista, gausiai iliustruota nuotraukomis, 338 puslapių, kietu viršeliu. Jos kaina leidėjų nustatyta tik \$6.00, bet faktiškai yra daug aukštesnė, nes vien tik už 500 egz. atspausdinimą sumokėta apie 3500 dol. Knyga galima įsigyti ir pas autorių adresu: 2335 Robinwood Ave., Toledo, Ohio 43620.

Prof. dr. Pranas Jucaitis

VEIKLA

1973 m. Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga šventė 60 metų jubiliejų, kuris praėjo beveik nepastebėtas. Auksinis Sąjungos minėjimas buvo labai įspūdingai atšvėstas 1963 m. Čikagoje. Nors trumpai prisiminkim tuometinę Lietuvių Gydytojų Draugiją.

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija — American Lithuanian Doctors Association buvo įsteigta 1913 metais Čikagoje. Draugija, be savo profesinių tikslų, jungėsi ir į lietuvių išeivijos visuomeninę ir laisvinimo veiklą. 1919 m. gydytojų pastangomis buvo įsteigta Lietuvai Gelbėti Draugija (A.L.D. Draugijos padalinys), kuri daug padėjo moraliai ir materialiai vos tik nepriklausomybę atgavusiai Lietuvai. Draugija leido savo laikraštį — „Gydytojas“ (1923 m.).

Po antrojo pasaulinio karo į JAV atvyko gana didelis skaičius gydytojų iš Lietuvos. Lietuvių Gydytojų Draugijos pradėjo steigtis ir kitose Amerikos valstybėse. Pirmas Amerikos Lietuvių Gydytojų suvažiavimas įvyko 1957 m. Čikagoje, kuriame dalyvavo ir Kanados gydytojai. Šiame suvažiavime buvo įsteigta Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga. Šiuo metu Sąjungai priklauso 10 Lietuvių Gydytojų Draugijų: Australija (2), Kalifornija, Illinois, Michigan, New York, N. Anglija, Ohio, Kanados ir Vakarų Vokietijos. Draugijos ir visi pavieniai lietuviai gydytojai užsiprenumeravę „Medicinos“ žurnalą. Dabar skaitytojų skaičius siekia netoli 700.

Dabartinė Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos valdyba stengsis palaikyti artimus ryšius tarp atskirų draugijų. Bandysim kuo daugiau įjungti pavienius gydytojus į organizuotą veiklą ir ypatingą dėmesį kreipsime į Pietų (Lotynų) Ameriką, kur gyvena gana didelis skaičius mūsų kolegų. Nepamiršim profesinių - mokslinių reikalų ir padėsime mūsų kultūriniais visuomeniniams, politiniams ir kitiems pozityviems mūsų išeivijos veiksniams, kitaip tariant, kovosime už lietuviškos gyvasties išlaikymą išeivijoje, laisvame pasaulyje. Ypatingai yra džiugu matyti jaunesnės kartos lietuvių gydytojus įsijungiant į mūsų organizacijos veiklą, nes tas užtikrina Pasaulio Lietuvių Sąjungai šviesią ateitį ilgiems laikams.

Dr. Gediminas Balukas
PLGS-os CV Pirmininkas

X-tasis PLGS suvažiavimas įvyks 1975 m. Kapų puošimo dienos savaitgalyje, gegužės 24 - 27 d. Čikagoje. Kadangi savaitgalis bus ilgesnis, nereikės taip skubėti ir tik prabėgom spręsti esminius klausimus. Centro valdyba ragina iš anksto suvažiavimui ruoštis. Įvairių kraštų ir draugijų valdybos prašomos siųsti projektus ir pageidavimus. Sudaryti sąlygas, kad ko gausiausiai galėtume dalyvauti, ypač paraginant įsijungti jaunuosius kolegas -es.

Centro valdyba studijuoja klaidas ir teigiamybes praėjusių suvažiavimų, kad vienu galima būtų išvengti, o kitomis suvažiavimą užpildyti. Numatykite atostogas iš anksto. Apie eigą bus informuojama.

PLGS Centro valdyba paskyrė 100 dol. auką PL Bendruomenės informacinei knygai „Violation of Human Rights“ ispanų kalba. Taip pat 100 dol. parėmė prof. J. Ereto (leidžia Altas) „Die vergessenen Balten“ ispaniškai laidai.

Viena iš aktualių valdybos dilemų yra „Lietuvos medicina“ knygos leidimas. Iš paviršiaus atrodo labai paprastas dalykas — tik pasakyti „taip“. Valdyba šimtaprocentiniai sakė „taip“, bet... Jau antrą dešimtmetį pradėjome su juo, o darbo nedaug tepadaryta. Labai lengva, perdavus kadencijai raktus sekančiai valdybai, pasakyti, kad padarytų. Per tiek laiko leidimo siūlai gerokai sutrūkinėjo. Valdyba šiais metais stengiasi surasti tuos siūlų galus, kad galima būtų surišti. Ir tai nėra jau toks paprastas dalykas. Toks iš paviršiaus jums gal taip atrodo. Apie daromą pažangą informuosime.

Valdyba susirūpinusi, kad esančios archyvinės medžiagos privačiose rankose su laiku nežūtų, bet pasiliktų ateičiai ir istorijai. Tam reikalinga intensyvaus ir apgalvoto plano, pinigų ir darbo. Šiuo metu studijuojame, kaip išlaikyti prieinama visiems a.a. dr. Gudaičio biblioteką.

C. valdyba nutarė, kad „Medicina“ būtų siunčiama nemokamai medicinos studentams, internams ir rezidentams. Draugijos prašomos duoti jų apylinkėse esančio atžalyno adresus.

Suvažiavimas įgaliojo PLGS Centro valdybą veikti ir politinėje srityje. Tam tikslui buvo pasiūsta telegrama saugumo konferencijai Helsinkyje, primenant, kad ir Lietuva yra gyva ir teisėta Europos duktė, nors ir supančiota komunistinės Rusijos retežiais.

Pasitarus su konsule p. J. Daužvardiene, buvo pasiūstas laiškas saugumo konferencijai dėl žmogaus teisių Genevoje. Dedame laišką ir atsakymą originalioje kalboje.

President

G. K. BALUKAS, M.D.
1836 W. 93rd St.
Chicago, Ill. 60620
(312)239-4683

Secretary - Treasurer

M. VYGANTAS, M.D.
1720 Central Ave.
Wilmette, Illinois 60091
(312)251-6503

Vice - Presidents

V. ŠAULYS, M.D.
2639 W. 86th St.
Chicago, Ill. 60652
(312)476-5848

V. MAJAUSKAS, M.D.
23738 Joy Rd.
Detroit, Mich. 48200

S. PACEVIČIUS, M.D.
87 Riverwood Parkway
Toronto 18, Ontario
Canada

"Medicina" editor

K. PEMKUS, M.D.
1022 Beau Brummel Dr.
Sleepy Hollow, Dundee
Dundee, Ill. 60118

Directors

A. PACEVIČIUS, M.D.
A. ZOTOVAS, M.D.
A. ČEPULIS, M.D.
D. GIEDRAITIS, M.D.
V. VAITKUS, D.D.S.
R. ŠNIPAS, M.D.

Lithuanian American Medical Association

Mr. Jakob Moller
Human Rights Officer
Division of Human Rights
United Nations
New York, N. Y. 10017

August 24, 1973

Dear Sir,

We have the honor to present to you this resolution, which was adopted at the bi-annual convention of the Lithuanian American Medical Association (whose membership exceeds 1,000 physicians) which took place recently at the Sheraton Hotel in Chicago, Illinois.

The Convention protest's against the use of psychiatric hospitals as a means of terrorizing innocent peoples in Soviet occupied Lithuania and against drug experimentation to torture Lithuanians and as well as the indiscriminate arrests and imprisonment of professionals. A specific case was the arrest on February 28, 1973 of Dr. Izidorius Rudaitis well known roentgenologist of Vilnius, Lithuania whose only crime was an attempt to converse with the tourist. He is still being held in prison. According to the news media, similar arrests have been increasing in occupied Lithuania. We respectfully request your attention and intervention in these matters.

Sincerely yours,

G. Balukas
K. G. Balukas, M. D.
President

M. Vygas
M. Vygas, M. D.
Secretary

UNITED NATIONS NATIONS UNIES

POSTAL ADDRESS—ADRESSE POSTALE UNITED NATIONS N.Y. 10017
CABLE ADDRESS—ADRESSE TELEGRAPHIQUE UNATIONS NEW YORK

SO 215/1 USSR

27 September 1973

Your communication

dated: 24 August 1973

Dear Mr. Balukas,

I am directed to thank you for your communication and inform you that it will be dealt with under the following procedure:

A brief summary of your communication will be included in a confidential list of communications which will be submitted to the Commission on Human Rights at its next session. A copy of your communication will also be sent to the Government of the Member State of the United Nations to which it explicitly refers.

Copies of the relevant resolutions of the United Nations bodies are enclosed for your information.

Yours sincerely,

Kamleshwar Das
Kamleshwar Das
Assistant Director
Division of Human Rights

Illinois Liet. Gydytojų Draugijos (I.L.G.D.) veikla

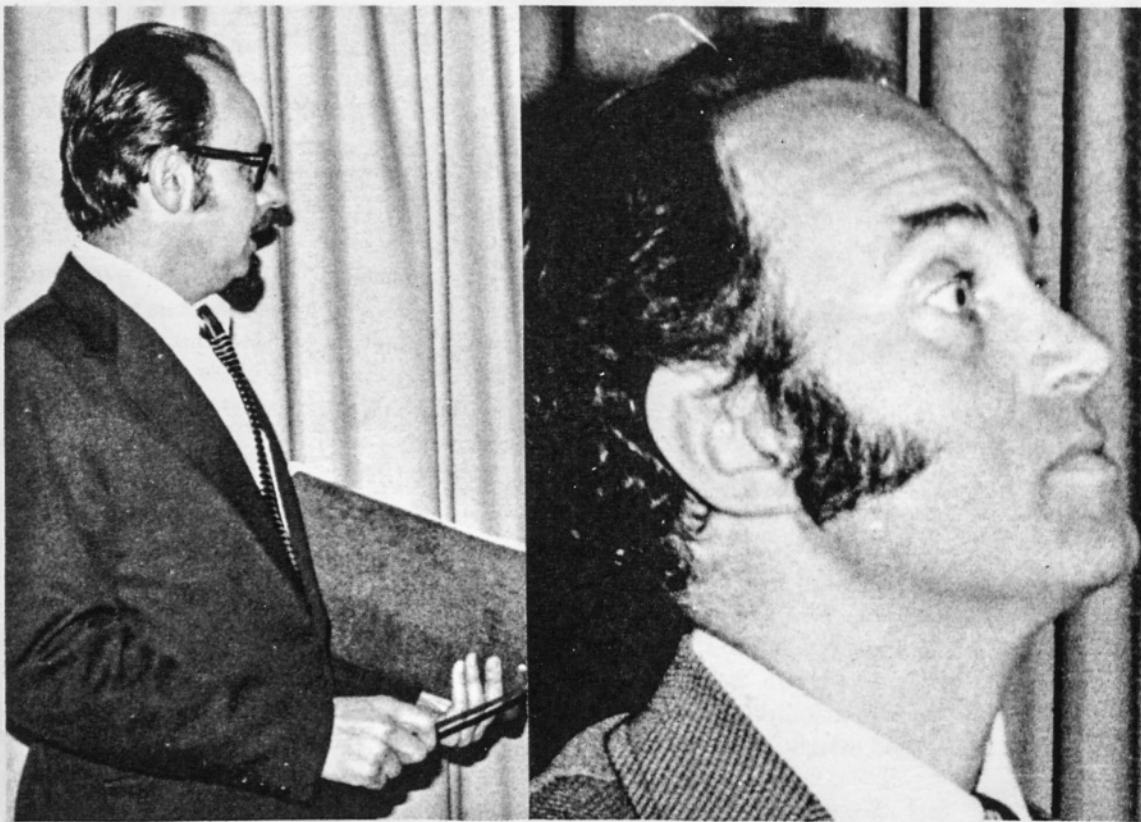
Tiek daug kolegų gydytojų, gyvendami pačioje „sostinėje“ Chicagoje ar prie jos, negali stovėti nuošaliai nuo kultūrinių, visuomeninių, politinių bei profesinių vėjų. Daugelis gydytojų atlieka didelius darbus už savo profesinių ribų. Tie darbai ILGD valdybos nekontroliuojami, bet tik pasveikinami ir palaiminami. Savaiame suprantama, kad kiekvieno lietuvio pareiga, nežiūrint išsilavinimo ar profesijos, yra padėti savo tautai, kuri vis tebeneša sunkią rusiškojo komunizmo vergiją. Politinė kovos dvasia už laisvę yra gyva.

Tautiškumo išlaikymas šiame krašte yra būtinybė, kad ta politinė kova tęstųsi iki laimėjimo laisvės Lietuvai. Šia proga norėčiau priminti du vardus, kuriuos savinasi mūsų ILGDraugija, nors jie ir išplaukė į „plačiuosius vandenius“, tai dr. Kazys Bobelis, Am. Lietuvių Tarybos pirmininkas, ir dr. Antanas Razma, Lietuvių Fondo sumanytojas, organizatorius ir puoselėtojas.

Pačios gydytojų draugijos pagrindinis žygis lietuviybės srityje buvo spaudos konkurso suorganizavimas. ILGDraugija nutarė skirti

tūkstantinę premiją už straipsnius, įdėtus nelietuviškoje Amerikos spaudoje, kuri kelia Lietuvos nepriklausomybės reikalą. To konkurso idėją, žurnalistui Vytautui Kasniūnui tarpininkaujant, entuziastingai parėmė Lietuvių Žurnalistų sąjungą ir apsiėmė ją vykdyti. Juri komisijos pirmininkas yra daugkartinis laureatas, rašytojas ir „Draugo“ redaktorius Aloyzas Baronas. Komisijos nariai: Vytautas Kasniūnas, dr. K. Bobelis, dr. D. Giedraitis, dr. K. Pemkus ir žurnalistas Janušaitis.

Daug darbo, pastangų ir laiko ILGD pašventė dviem neeiliniams suvažiavimams Chicagoje: 1) IX Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas. Paruošiamuosiuose Centro Valdybos darbuose talkininkavo šeimininkai (su dr. D. Giedraičiu priekyje). 2) Lietuvių Mokslo Akademijos suvažiavimas. Šio suvažiavimo finansiniai reikalai buvo tvarkomi ILGD pirmininko dr. D. Giedraičio. Didelė techniškojo darbo našta tiek pirmo, tiek antro suvažiavimo metu buvo nešama gydytojų pagalbinio vieneto pirm. Leonitos Dargienės. Dabar Dargienė iš tų pareigų pasitraukė, perimdama gal dar sunkesnes „Medicinos“

Dr. R. Povilaitis ir dr. L. Ragas

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

administratorės pareigas. Jai priklauso mūsų didelė padėka. Jos darbą perėmė daug žadanti Aldona Grinienė.

Greta šitos lietuviškai visuomeniškos darbo srities mūsų draugija buvo aktyvi ir grynai profesinėje srityje. Darė susirinkimus, svarstė mediciniškus klausimus. Šie mūsų kolegos gydytojai skaitė giliai apgalvotas ir įdomias paskaitas: Paulius, Ambrozaitis, Valaitis, Giedraitis, Petkus, Vygantas, Jucius, Tauras. ILGDraugijos valdybą šiuo laiku sudaro: daktarai D. Giedraitis — pirmininkas, K. Pemkus, A. Paulius, R. Vienužis ir J. Plikaitis. Taip pat buvo suorganizuota lietuvių gydytojų slidinėjimas Wyomingo kalnuose, kuriam labai sėkmingai vadovavo dr. M. Vygantas ir dr. A. Paulius.

Mūsų draugija Illinois valstijoje deda dideles pastangas įtraukti į lietuvišką darbą jaunosios kartos lietuvius daktarus. Tos pastangos, nors ir pamažu, bet duoda gražių vaisių. Štai jau turime mūsų tarpe tokius kolegas kaip dr. Nemickas (dirbąs Loyolos universitete), dr. Vygantas ir kiti. Džiugus yra reiškinys, kad atsiranda vis naujų jėgų - daktarų, kurie perims mūsų senesniųjų darbą ir eis garbingais Lietuvos šviesiųjų daktarų dr. Kudirkos, dr. Basanavičiaus ir dr. Griniaus keliais. Kol tokių lietuvių daktarų bus, tol lietuvybei šviesios viltys neužges.

Domas Giedraitis, M.D.

Ryšium su suėmimais okup. Lietuvoj ir PLGS IX suvažiavime protestais rezoliucijomis dėl politiškai nepageidaujamų lietuvių patalpinimo psichiatrinėse ligoninėse, verta atkreipti dėmesį į AMA žurnalo komentarą („International Comments“, lapkr. 12, 1973). Ten rašoma, kad USSR neuropatologistų ir psichiatrų draugija viešame pareiškimе užsigynė tokio kaltinimo. „Atrodo, yra dvi galimybės: arba Sovietų psichiatrų teigimas yra visiškai teisingas, bet blogai parašytas (praleidžiant faktus), arba psichiatrų draugijoje buvo paprašyta parašyti laišką, užginčijantį darantį blogai“.

Lietuvių katalikų mokslo akademijos IX-tame suvažiavime (1973 m. rugpiūčio 31 - rugsėjo 2 d.d., Bostone) medicinos sekcijai vadovavo Dr. Balys Petkauskas. Jis skaitė paskaitą „Medicinos priežiūra Amerikoje ir Vak. Europoje“. Dr. MINDAUGAS VYGANTAS — „Akių paveikimai diabetikoje“.

Buvo ir kitų mediciniškų temų, kaip pvz.: „Protinis vystymasis ir etinių normų supratimas“ (prof. dr. I. Užgiriene). „Nikotinas ir kiti nikotinių genties augalų alkaloidai“ (dr. B. Povilaitis), „Vėžį sukelian tieji cheminiai maisto priedai“ (dr. P. Kaladė). „Nauji fiziniai metodai imunologijoje“ (dr. E. Užgiris).

Ill. Liet. Gyd. D-jos susirinkime dalyviai klausosi paskaitos (moterų pagalb. vienetas posėdžiauja atskirai).

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

Mūsų veiklos negalavimai

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos sąrašuose turime virš 60 narių. Šis skaičius sudaro gražų kolegų bei kolegijų būrį. Atrodo, kad iš šios gražios grupės bent didesnė pusė narių turėtų domėtis mūsų draugijos veikla ir dalyvauti draugijos susirinkimuose. Bet praktikoje yra kitaip. Paskutiniame metiniame draugijos susirinkime dalyvavo vos 19 draugijos narių. Ankstyvesniuose dviejuose susirinkimuose dalyvių skaičius nebuvo gausus: viename dalyvavo 15, kitame 16 narių. Todėl kyla klausimas, kodėl tie kolegos, kur pirmiau noriai lankydavosi susirinkimuose, šiuo metu nerodo entuziazmo dalyvauti draugijos veikloje. Šio organizacinio negalavimo apraiškai aiškinti, reikia manyti, yra eilė priežasčių. Kai kurie sako, kad jiems susirinkimų laikas nėra patogus arba ir paties laiko per mažai; kiti sako, kad susirinkimų programos nėra įdomios; dar kiti yra įsitraukę į savo aplinkos kiautą ir neranda nei reikalo, nei noro iš jo išlįsti. Bet ar šios priežastys turi tikrai tokią svarią įtaką mūsų organizaciniam gyvenimui, aš nežinau. Nesinorėtų tikėti, kad šie pasiteisinimai — priežastys dominuotų daugumos kolegų nuotaikas ir stabdytų jų entuziazmą dalyvauti savos profesinės organizacijos veikloje. Kodėl darant privačius subuvimus, piknikus bei pobūvius, negalinčių dalyvauti skaičius būna labai mažas? Ar nereikėtų ieškoti kitokių priežasčių? Gal mums mūsų draugijų veikla nusibodo? Gal mes vieni kitiems jau nusibodom? Jeigu taip, tai ar nereikėtų keisti mūsų veiklos planą, pavyzdžiui, ar nereikėtų jungtis su kitom profesinėm organizacijom? Esu skaitęs spaudoje, kad Kalifornijoje gydytojai praeityje darydavo susirinkimus su architektais ir inžinieriais. Gal tokie bendri profesinių grupių susirinkimai pagyvintų mūsų veiklą? Įdomu būtų žinoti, ar ir kitų valstijų draugijose jaučiamas toks organizacinis negalavimas?

Lietuvių gydytojų draugijų veiklos klausimu Medicinoje mes labai mažai pasisakome. Būtų pravartu šį reikalą sekančiuose Medicinos numeriuose panagrinėti. Norėtusi išgirsti, ką kiti kolegos šiuo reikalu galvoja.

Danielius Degesys

Iš Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos veiklos

1973 metų lapkričio mėnesio 3 dieną Clevelando naujų Lietuvių Namų patalpose OLGDJ-a turėjo savo metinį susirinkimą. Susirinkime dalyvavo tik 19 draugijos narių. Susirinkimui pirmininkavo dr. Jurgis Balčiūnas, o sekretoriavo dr. Viktoras Stankus. Draugijos pirmininkas, dr. Juozas

Skrinska, darydamas pranešimą, davė dviejų metų valdybos veiklos apyskaitą ir tuo pačiu padarė pranešimą apie Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos paskutinį suvažiavimą, įvykusį Čikagoje. Diskusijų metu kai kurie kolegos pareiškė nepasitenkinimą, kad Pasaulio ir Amerikos Lietuvių gydytojų sąjungos suvažiavime padaryti organizaciniai pakeitimai buvo iš anksto prieš suvažiavimą padaryti. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos atstovai apie tai nebuvo painformuoti. Ankščiau tokie įvairūs organizaciniai pakeitimai būdavo pirma tiek draugijos susirinkime, tiek paskirų valstijų gydytojų draugijų atstovų pasitarimuose aptariami. Susirinkimo metu buvo išrinkta nauja valdyba sekantiems dviem metams. Į valdybą buvo išrinkti daktarai: A. Aželis, J. Balčiūnas, H. Brazaitis, D. Degesys (pirm.) ir J. Stankaitis. Pareigomis pasiskirstyti išrinktieji nutarė šaukti atskirą valdybos posėdį artimoje ateityje.

Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos valdyba 1974 - 75 metams. Iš k. į d. (sėdi): dr. H. Brazaitis, dr. J. Balčiūnas, dr. D. Degesys (pirm.), stovi: dr. A. Aželis ir dr. J. Stankaitis.

Vakarienes metu buvo įteikta metinė tūkstančio dolerių kultūrinė premija. Premijos laureatas šiais metais yra A. Rukšėnas. Premija buvo paskirta už jo knygą anglų kalba „Day of Shame“, kurioje jis aprašo S. Kudirkos tragediją.

Susirinkimo metu moterų pagalbinis vienetas turėjo savo susirinkimą, kurio metu jos išsirinko taip pat naują valdybą ateinantiems dvejiems metams. Išrinktos ponios Balčiūnienė ir Skrinšienė.

1974 m. kovo 2 d. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija kartu su Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Cleveland'o skyriumi rengia bendrom jėgom balių. Pelnas, jeigu jo bus, numatytas skirti Cleveland'o kultūrinėm apraiškom paremti.

Antrasis Mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyko Chicagoje 1973 m. lapkričio 21 - 25 dienomis.

Programoje dalyvavo ir gydytojai, vadovaujant dr. Jonui Valaičiui (vadove išskirtinai nebuvo nei gydytojų biografijų, nei jų paskaitų santraukų). Paskaitas skaitė šie kolegos: dr. R. Dainauskas (Plaučių emfizema), dr. M. Budrienė (Imunologinė ligų klasifikacija), dr. Š. Tauras (Veido žandikaulio plastinė chirugija).

Daug klausytojų susilaukė simpoziumas apie abortus. Prelegentais buvo dr. G. Balukas, dr. P. Sutkus, kun. J. Borevičius, S.J., kun. A. Trakis ir adv. P. Žumbakis. Vadovavo dr. J. Valaitis.

Suvažiavimo - simpoziumo parengiamui daug dirbo dr. D. Giedraitis (Ill. L. G. D. pirmininkas), L. Dargienė ir dr. A. Lipskienė (pagelbinio moterų vieneto atstovės). Dr. E. Lenkauskas vadovavo keliems pokalbiams.

Paminėtinos šios temos: „Odos paviršiaus struktūros interpretacija“ (A. Brusokienė), „Raudonųjų kraujo kūnelių membranos nenormalumai ir kraujo indų žaizdos“ (dr. A. Butkus), „Albumino transportacija inkstuose“ (dr. M. Gaižutienė - Meškauskaitė), „Diagnostinė chemija praeityje ir dabar (J. Maurukas), „Ateities miestų sanitariniai reikalavimai“ (A. Rimkus), „Jūros farmakologijoje“ (J. Starkus), „Nauji fiziniai metodai imunologijoje“ (dr. E. Užgiris), „Antibiotino erythromycino „A“ biosintezė“ (dr. A. Vygantienė - Paliokaitė), „Mažųjų kiekių patogeninių virusų atradimas skystinėje aplinkoje“ (dr. Z. Vaitūzis).

Antrojo Mokslo ir Kūrybos simpoziumo metu Chicagoje buvo sudarytas komitetas trečiajam simpoziumui rengti. Laikiniai (iki sekančio PLGS suvažiavimo) į komitetą įeina dr. G. Balukas ir dr. D. Giedraitis.

Simpoziumo „Abortas“ dalyviai (iš k. į d.): adv. P. Žumbakis, kun. J. Borevičius, kun. Trakis, dr. P.

Sutkus, dr. G. Balukas ir moderatorius dr. J. Valaitis.

Simpoziumo „Abortas“ klausytojai

Vytauto Didžiojo Universiteto 50 metų minėjimas
New Yorke

1973 m. lapkričio mėn. 3 d. vienoje iš elegancija pasižyminčių Manhattano salių buvo paminėta Vytauto Didžiojo universiteto 50 metų sukaktis. Minėjimas buvo pravestas plačiu mastu. Prelegentai buvo prof. dr. J. Puzinas iš Filadelfijos („Vytauto Didžiojo universiteto vaidmuo lietuvių tautinei kultūrai“) ir Aldona Augustinavičienė iš Clevelando („Studentų asmenybės ugdymas Vytauto Didžiojo universitete“). Buvo demonstruojamos specialiai tai progai paruoštos skaidrės (muzikai palydint), buvo įdomi surištų su V.D.U. eksponatų paroda. Pabaigoje svečiai buvo vaišinami punču, kavute ir kitais skanėstais. Prieš minėjimą abi lietuviškos radijo stotys buvo paskyrusios specialią V.D.U.-to sukakčiai paminėti programą. Minėjimui ruošti komitetui vadovavo dr. V. Paprockas.

Minėjimo metu įvykusių parodą tvarkė dr. Marija Žukauskienė. Vaišes tvarkė kelios ponios, tarp jų ir dr. Jadvyga Vytuvienė (buvusi „Medicinos“ administratorė).

Dr. Vaclovas Paprockas savo žodyje perskaitė kreipimąsi į okupuotos Lietuvos profesorius ir studentus.

OKUPOOTOSIOS LIETUVOS
PROFESŪRAI IR
STUDENTIJAI

Mes, buvę Vytauto Didžiojo Universiteto dėstytojai ir studentai, susirinkę 1973 m. lapkričio 3 dieną New Yorke, Jungtinių Tautų pašonėje, minėdami Alma Mater, įkurtos 1922 m. vasario 16 dieną, 50 m. sukaktį, su pasitenkinimu įvertinę šio universiteto ir kitų aukštųjų mokyklų augimą nepriklausomoje Lietuvoje, pozityvią šių mokyklų dėstytojų bei studentų rolę Lietuvos pažangai,

sveikiname Jus, dabartinius Lietuvos mokslinės pažangos tęsėjus, profesorius ir studentus;

gėrimės Jūsų pasiektais darbo vaisiais moksle ir visuomenėje anose ypatingose ne nuo Jūsų priklausančiose sąlygose;

žadame čia galimais savais tyrimais prisidėti prie mums visiems bendros mokslinės pažangos, ypačiai tose srityse, kuriose Jums pašalinių jėgų yra kliudomas laisvas tyrinėjimas.

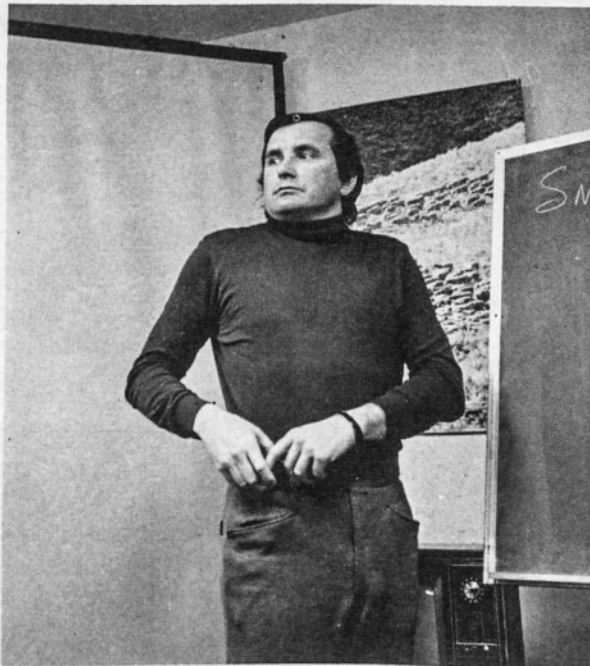

V.D.U.-to 50 metų sukakties minėjimo 1973.XI.3
New Yorke darbo komitetas. Iš kairės į dešinę G.

Kumpikienė, prof. dr. J. Puzinas, Aldona Augustinavičienė, redaktorius P. Jurkus. Kalba dr. V. Paprockas.

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ ŽIEMOS KONFERENCIJA

Žiemos gydytojų konferencija šiais metais įvyko vasario 24 - kovo 1 dienomis Sun Valley, Idaho. Dalyvavo 37 gydytojai su šeimomis, viso apie 100 asmenų. Šią žiemos išvyką organizavo PLGD valdyba kartu su Čikagos Lietuvių Ski klubu. Susidarė apie 175 asmenų grupė, skrido specialiu lėktuvu iš Čikagos į Boise, Idaho. Prisidėjus apie 20 asmenų iš Kalifornijos ir Kanados, viso grupė

Sun Valley išvykos organizatorius dr. M. Vygantas diskutuoja. . .

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

Medicina Nr. 1(46), 1974

padidėjo iki 200 asmenų, kurie sujungė Sun Valley kalnus.

PLGD Valdyba šią antrąją žiemos išvyką pavedė organizuoti dr. M. Vytantui, kuris uždavinį puikiai atliko. Parinkimas Sun Valley slidinėjimo kurorto buvo geras, patalpos ir aplinka be priekaištų, transportacija suorganizuota gerai. Sportas, poilsis ir mokslinė programa derinosi be sunkumų. Šeimos irgi galėjo patogiai tvarkytis.

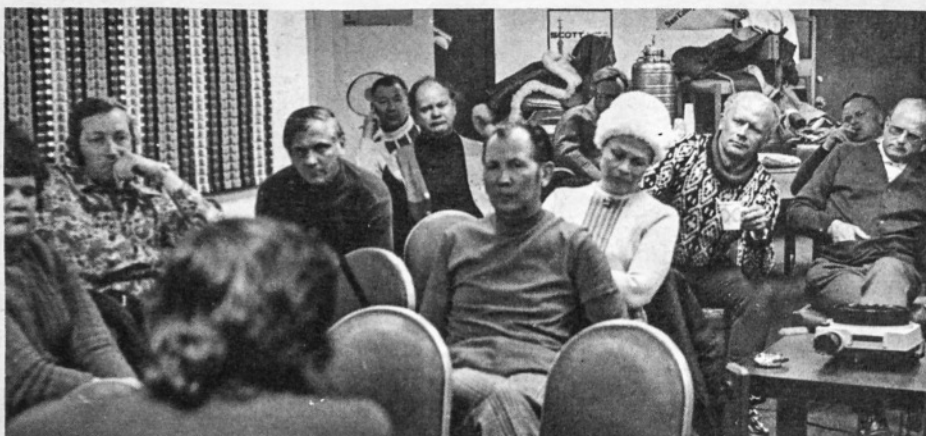
Mokslinė programa. Kas dieną buvo dvi paskaitos iš ryto ir dvi vakare. Paskaitos buvo iš

Illinois Liet. Gyd. pirm. dr. D. Giedraitis, moterų pagelb. vieneto pirm. A. Griniėnė ir PLGS-jos pirm. dr. G. Balukas Sun Valley, Idaho

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

Dalis konferencijos dalyvių Sun Valley klausosi dr. M. Vyganto pranešimo.

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

Grupė žiemos konferencijos slidininkų ant Boldy kalno, Sun Valley.

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

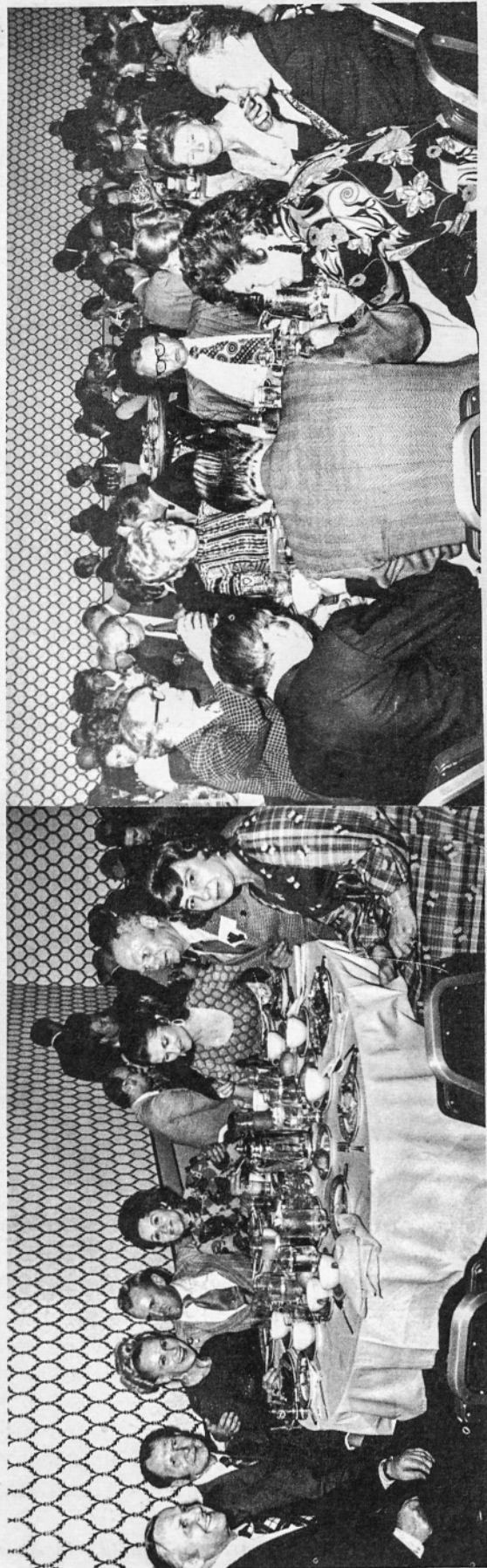
įvairių sričių. Kai kurie paskaitininkai buvo pasiruošę daugiau, kiti mažiau. Buvo skiriama laiko diskusijoms, kurios visada buvo gyvos. Iš paskaitininkų paminėtini: dr. A. Paulius ir dr. N. Flanagan kalbėjo apie kelio sužeidimus, dr. M. Vygantas — apie diabetinę retinopatiją, dr. Romas Kaunas apie Vietnamo grįžtančių karių sindromą, dr. V. Majauskas apie psichiatrinį žvilgsnį į šeimos ateitį, dr. J. Valaitis apie Frikos ligas ir kt. Dar programoj dalyvavo dr. Peckus, Khasei, McEnry, Haydari. Dr. S. Tauras kalbėjo apie mandibulos ir burnos koregavimą, dr. P. Povilaitis apie profilaktinę dantų higieną. Dr. A. Pavilanis iš Kanados skaitė apie Vilniaus universiteto Medicinos fakultetą ir medicinos studentų paruošimą. Moderavo: daktarai Grinis, Giedraitis,

Lenkauskas, Reckus, Prunskis, Ambrozaitis. Buvo parodyti ir keli filmai.

Kita programa. Be kelių pobūvių, dar dr. G. Balukas pristatė tik ką Lietuvių Fondo parama pagamintą filmą apie M. Čiurlionį. Jaunimui ir žmonoms specialios programos nebuvo. Buvo nutarta kitais metais panašią žiemos išvyką su slidėmis organizuoti Vale, Colorado.

Yra vilties, kad žiemos konferencija patrauks vis daugiau dalyvių, o ir mokslinės programos lygis pakils. Reiktų, kad programa būtų organizuojama pagal vieną ar dvi temas. Nors ir ne visi grįžo su medaliais už gerą slidinėjimą, tačiau veidai buvo atžymėti saule ir šypsena.

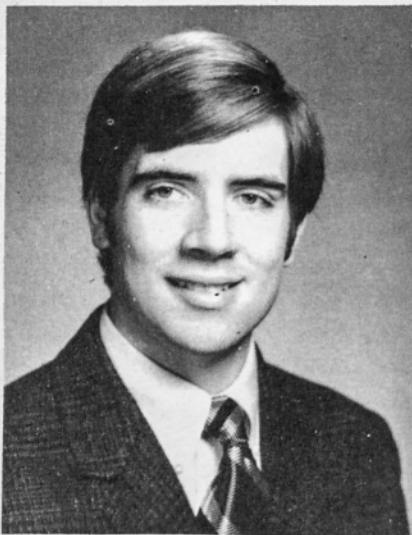
K. A.

9-tąjį PLGS suvažiavimą prisimenant.

ATŽALYNAS

Odont. stud. VITALIJA RUIBYTĖ („Medicinos“ atžalyno skyriaus viena iš vadovų), žengia prie pabaigos studijose. Š. m. sausio 9 d. ji kalbėjo tema „Vaikų dantų priežiūra“ Kriaučeliūnų vardo Liet. Montessori vaikų nameliuose.

Stud. med. L. Sidrys

Med. stud. LINAS SIDRYS (atžalyno skyriaus redaktorius studentų reikalams „Medicinos“ žurnale), pirmus metus studijuoja mediciną Chicagos universitete. Linas daug rašo amerikiečių periodinėj spaudoj. Šiuo metu išrinktas studentų ateitininkų sąjungos pirmininku.

MINDAUGAS GRIAUZDĖ, baigęs Illinois Circle Campus universitetą, priimtas į medicinos kolegiją. VYTAUTAS KERPĖ studijuoja mediciną Loyolos universitete, Chicagoje.

JONAS REINYS studijuoja mediciną Vokietijoje (Wuerzburge).

Dr. TERESĖ (Prunskytė) ir inž. ALGIS KAZLAUSKAI susilaukė naujagimės — Vidos - Marijos. Dr. T. Kazlauskienė šiuo metu atlieka vaikų ligų rezidenciją Loyolos universitete.

Dr. KĘSTUTIS VILČINSKAS 1973 m. gavo M.D. laipsnį Montrealio McGill universitete. Jis 1969 m. baigė Otavos universitete elektros inžineriją aukštais atžymėjimais. Daktaro laipsniui ruoštis perėjo į medicinos fakultetą. Jis profesoriavo Sir George Williams universitete, Montrealyje, dalyvauja įvairiose mokslinėse konferencijose. Su žmona Rūta ir dviem sūnumis persikėlė nuolatiniam apsigyvenimui į Londoną, Ont.

MYKOLAS RAKAUSKAS studijuoja mediciną Triton universitete.

Dr. BRONIUS TOMKEVIČIUS Australijoje, Melbourno universitete baigė medicinos studijas. Dr. Bronius šoko tautinius šokius bei reiškiasi lietuviškoje veikloje.

Dr. DENIS MAŽEIKA, akių ligų rezidentas Buffalo klinikose, aktyviai dalyvauja televizijos ir radijo programose. 1973 m. spalio 7 d. dalyvavo „Sunday Surprise“ programoje su prof. Slavėnu pasikalbėjime apie politinį atoslūgį tarp Amerikos ir Sov. Rusijos.

Dr. Šarūnas UOSELIS neseniai baigė Melbourno universitete medicinos studijas. Jo žmona Rita įsigijo medicinos B.M. laipsnį. Abu aktyvūs lietuviškame gyvenime.

Dr. ALFREDAS VĖŽYS (Urugvajuje) 1973 m. gavo gydytojo diplomą.

Dr. ALGIS GEGECKAS, gimęs 1940 m. Šveicarijoje, 1973 m. gavo gydytojo diplomą. Studijavo Zueriche ir Berlyne. Dr. Algis aktyviai dalyvauja Lietuvių Bendruomenėje. Sukūrė šeimos židinį.

Dr. ROMAS DOVYDAITIS 1973 m. baigė medicinos studijas Belgijoje. Praktiką atlieka Bostone, Mass. ligoninėje.

Med. stud. LINAS SADAUSKAS studijuoja mediciną Chicagoje ir praktikuojasi Cook apskrities ligoninėje.

Stud. med. Antanas Razma

Med. stud. ANTANAS RAZMA, gimęs 1952 m., baigė 1973 m. chemiją B. A. laipsniu Northwestern universitete. Po to įstojo į Illinois Medical School studijuoti mediciną.

Stud. Antanas daug dirba su jaunimu, ypač su ateitininkais, reiškiasi spaudos darbe.

Medicina Nr. 1(46), 1974

PASKUTINIS BIRŽELIS

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

*Sudiev, paskutinis tėvynės birželi, —
Buvai tu, kaip niekad — auksinis ir žalias! . .
Toli pasiliko, lyg sapnas pranyko
Geltoni, žali ir raudoni vainikai.
Sudievu, sudievu, žydėjimui pievų,
Kvepėjimui ievų — sudievu, sudievu!*

*Sukilėlio kelią ir knygnešio dalią
Tiktai išrinktieji pakelti tegali —
Už raidę ir žodį, už maldą ir raštą
Paliekam skausme savo gimtąjį kraštą.
Sudievu, sudievu. . .*

*Bet net už Uralo, toli nuo tėvynės,
Širdies nesupančios mums vargo grandinės:
Nei taiga, nei rimbas, nei ledjūrio vėjas
Žmogaus ir jo laisvės nebus nugalėjęs.
Sudievu, sudievu. . .*

*Kur ašara krinta, ten paukštė pragysta,
O kraujo lašai, kaip bijūnai pražysta.
Mus grūdino Kražiuos, Giedraičiuos, Pilėnuos,
Kad būtų lietuvis kaip plienas, kaip plienas.
Sudievu, sudievu. . .*

*Padvelk mums, birželi, bent vėju tėvynės;
Buvai mums, birželi, deja, paskutinis. . .
Žydėkite tiems, kur gimtinėj paliko,
Geltoni, žali ir raudoni vainikai!
Sudievu, sudievu. . .*

GARBĖS NARIAI

Dr. Antanas Gudonis. Prie velionies klūpo jo žmona.

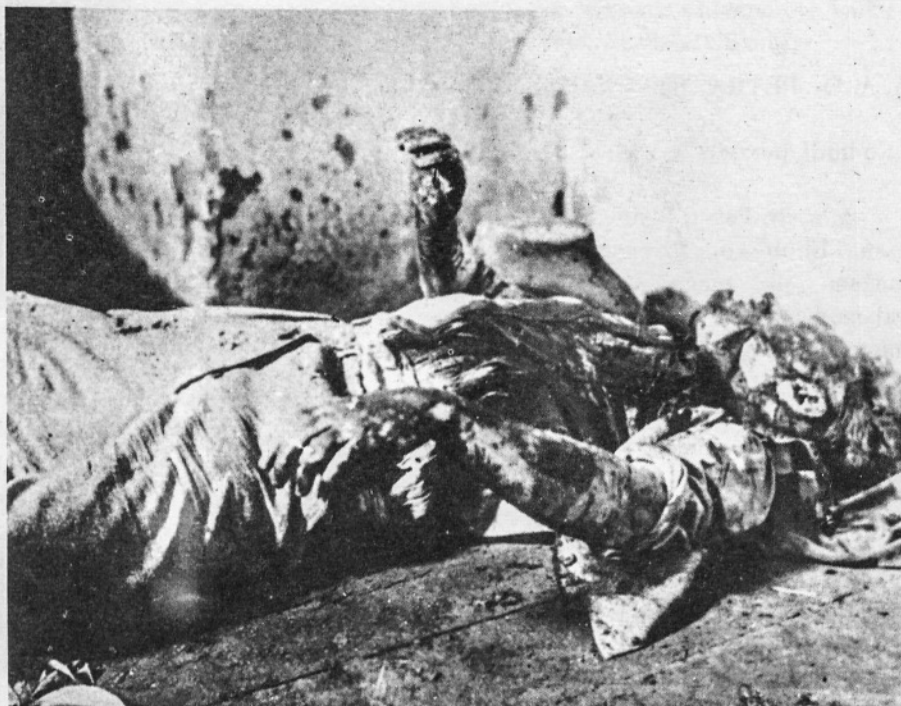

Dr. Stasys Mačiulis

Medicina Nr. 1(46), 1974

IN MEMORIAM

Dr. Juozas Žemgulys

Gailestingoji sesuo Zinaida Kanevičienė, kartu su trimis gydytojais komunistų nukankinta Panevėžyje 1941 m. birželio 26 d.

IN MEMORIAM

A. A. Dr. PETRAS STRIMAITIS

„Ko liūdi, berželi, ko liūdi? . .“

A. a. dr. Petras Strimaitis gimė 1899 m. rugsėjo mėn. Bliubiškių kaime, Šakių apskrityje. Nuo mažens jis mėgo gamtą, augindavo gėles, vaismedžius. Iš vaikystės dienų buvo darbštus, mėgo mokslą. Baigęs pradinę mokyklą, sąlygų verčiamas, turėjo nutraukti tolimesnį mokslą. Bedirbant ūkio darbus, dažnai jį matydavai vakščiojanti su knyga rankoj. Šių uolių pastangų moksle dėka jam pasisekė išlaikyti egzaminus į Vilkaviškio Žiburio gimnazijos 5-tą klasę. 1924 m. jis pradėjo studijuoti Vytauto Didžiojo univ. medicinos fakultete, kurį sėkmingai baigė 1931 m. Šiame laikotarpyje jis reiškėsi lietuviškoj veikloj ir buvo vienas iš Korp. Gajos steigėjų (1928 m.). „Medicinos“ žurnale (1936 m.) parašė studiją „Sarkomos ir jų gydymas“.

A. a. dr. Petras Strimaitis

1936 m. dr. Petras atliko chirurgijos praktiką ir gyvenimo knygoj atvertė naują lapą, vesdamas gailėst. seserį Genovaitę Miskevičiūtę. Išvyko į

Uteną, kur jis dirbo kaip chirurgas. Po metų jaunavedžiams gimė sūnus Algimantas ir dar po kelių — susilaukė dukters Vidos.

1939 m. dr. Petras toliau pasiryžo gilintis savo specialybėj, išvykdamas keletui mėnesių į Austriją. Grįžęs persikėlė iš Utenos į Vilkaviškį, kur dirbo kaip chirurgas ir ligoninės vedėjas iki pasitraukiant iš Lietuvos.

Vokietijoje, Hanau, jis dirbo stovyklos ligoninėje ir dėstė medicinos seserų kursuose. Atvykęs su šeima į Ameriką, turėjo sunkią pradžią, bet savo darbštumu vėl įsigijo gydytojo leidimą ir 1954 m. gegužės 27 d. pradėjo privačią praktiką.

1958 metų rudenį mirties ranka pabeldė iškviesdama žmoną Genovaitę į amžiną poilsį. Skausmas, vienuma, bręstantys vaikai — liko vietoj džiaugsmo ir kibirkštys į geresnį gyvenimą. Laikas gydė gydytojo žaizdas.

Dr. Petras buvo jautrus savo šeimai, atjaučiantis savo artimuosius bei ligonius. Sirgdamas ir pats nusilpęs dar vis dirbo kabinete, kurio durys verdavosi iki vėlyvo vakaro. Vieno jo paciento žodžiais, „mes praradom ne tik daktarą, bet tėvą ir draugą“. 1973 metų rugsėjo 18 dieną leukemija pakirto jo sveikatą ir gyvybę.

Dr. Algimantas Gleveckas

A. A. Dr. VYTAUTAS BUDZEIKA

Dr. Vytautas Budzeika mirė 1974 m. vasario mėn. 2 d. laike konvencijos Floridoje. Buvo gimęs 1917 m. gegužės 5 d. Rusijoje (Smolenske). Augo Vilniuje, kur 1938 m. baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją. Mediciną pradėjo Vytauto Didžiojo universitete ir baigė Muenchene (1948 m.). 1949 m. atvyko į JAV. 1962 m. pradėjo dirbti kaip chirurgas Veteranų administracijos ligoninėje Dwight, Ill., o vėliau (iki mirties) Downey, Ill. Gyveno Arlington Heights, Ill. Giliame nuliūdime liko žmona dr. M. Budzeikienė su dukra, brolis New Yorke, motina ir 2 seserys liko Lenkijoje.

Giminėms reiškiamo giliausių užuojautą.

A. A. ONA ATKOČIŪNIENĖ

Ona Navokaitė - Atkočiūnienė mirė 1973 m. rugsėjo mėn. 22 d. ir buvo palaidota rugsėjo 26 d. iš Šv. Antano parapijos bažnyčios Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Vėlionė buvo gimusi prieš 66 metus Mahanoy City, Penn. ir paliko dideliame nuliūdime vyrą dr. Petrą Atkočiūną ir dukrą dr. Bernadette Stryz, žentą dr. Robert ir anūkę Evelyną, dvi seseris, brolių ir jų šeimas. Jos visas gyvenimas buvo pašvęstas lietuviškai veiklai. Dalyvavo įvairiuose lietuvių vienuolijos, Amerikos Liet. Rymo Kat. Fed., Liet. vyčių, labdaros organizacijose. Rėmė lietuvišką spaudą. Ji buvo uoliausia Šv. Antano parapijos rėmėja. Ji buvo kūrėja ir pirmoji pirmininkė Šv. Antano katalikų dukterų draugijos. Ji taip pat rėmė ir priklausė Balfui, Altui, Bendruomenei. Nepamiršo ir amerikietišku organizacijų, kaip pvz.: Cicero Women's Club, Chicago Dental Soc. ir Loretto ligoninės Women's Auxiliary.

A. a. Ona Atkočiūnienė

Kaž įsikūrė Ill. Liet. Gyd. Pagalbinis Moterų Vienetas 1958 m. Ona Atkočiūnienė buvo viena iš pirmųjų narių. 1963 - 65 metais ji buvo Vieneto pirmininkė, ir jos kadencijos metu buvo įsteigtas Stipendijų Fondas. Jai pirmininkaujant, Vienetas aktyviai reikėsi Balfe, įstojo su 1000 dolerių į Lietuvių Fondą. Iki paskutinės dienos ji aktyviai dirbo ILG Pagalb. Moterų vieneto valdyboje. Ji skatindavo mus visas nenuilsti ir tęsti toliau mūsų darbus. Ji niekuomet nebijojo darbo, o idėjų jai netrūkdavo. Jos gyvenimo patyrimai lydėjo mus ir visos narės tikrai jos pasiges. Jos atminimas mums skatins mūsų tolimesniame darbe. Jos draugiškumas su savo švelnia šypsena visuomet bus mums pavyzdys.

Dalia Bobelienė

A. A. prof. dr. PETRAS BAUBLYS

1973 m. gruodžio 16 d. lėktuvo nelaimėje (Vilnius - Maskva) žuvo Vilniaus universiteto vaikų ligų katedros vedėjas prof. dr. Petras Baublys.

A. A. dr. Petras Baublys

Dr. Baublys gimė 1914 m. gegužės 25 d. Lydoje. Tėvas buvo žinomas pedagogas ir lietuvių veikėjas. Išmokslino 6 sūnus. Dr. Baublys, baigęs „Aušros“ berniukų gimnaziją, įstojo į Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakultetą. Specializavosi vaikų ligose pas prof. V. Tumėnienę ir buvo jos asistentu. Vokiečių okupacijos metais buvo vaikų lopšelio ir prieglaudos vedėju Kaune. 1952 - 1955 m. buvo vyriausiu Lietuvos pediatru. 1958 m. tapo Vilniaus universiteto vaikų katedros vedėju.

Dr. Baublys yra parašęs daugelį straipsnių ir knygų vaikų sveikatos klausimais. Jis daug prisidėjo prie vaikų sveikatos gerinimo tiek nepriklausomos Lietuvos, tiek okupaciniais metais. Jo vedamoji prieglauda buvo priglauta ir vienas žydų tautos vaikas vokiečių okupacijos metais. Nepriklausomybės metais buvo aktyvus „Fraternitas Lituanica“ narys.

Lietuvoj liko žmona Jonė, sūnus dr. Algis, duktė stud. Sigita. Liko du broliai Lietuvoje ir trys vakarų kraštuose (vienas Detroite).

Giminėms reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą.

Be dr. Baublio, dar žuvo ir keletas kitų lietuvių vaikų gydytojų: prof. L. Steponaitienė, docentas Raimundas Lucinskas, dr. Ona Surplienė.

A. A. Dr. EMILIJA BLIŪDŽIŪTĖ

Š. m. sausio 9 d. Kaune po sunkios ligos mirė dr. Emilija Bliūdžiūtė. Ji gimė 1892.IX.16 Bliūdžiškuose, Marijampolės apskr., Medicinos mokslus baigė 1917 m. Maskvoje. 1922 m. ji buvo išrinkta Medicinos fakulteto Kaune ginekologijos asistente. Ilgai dirbo kaip ginekologė Lietuvos Raudonojo Kryžiaus ligoninėje. Rašė „Medicinos“ žurnale.

A.A. LAIMA M. PAULIENĖ

Išėjo, kad atneštų gyvybės spindulį pasauliui.
Įteikė pumpurą dar nepražydusį.
Ir pati pasitraukė.

A. a. Laima gimė 1946 m. lapkričio 17 d. Tuebingene, Vokietijoje. Į Ameriką ją tėveliai atsivežė 1949 m. Apsigyveno Roselande prie Chicagos, o vėliau persikėlė į Marquette Parką, Chicago. Augo grynai lietuviškoje šeimoje. Lankė šeštadienines lituanistines mokyklas. 1964 m. baigė Chicagos Aukštesniąją lituanistinę mokyklą. Ją mokytojai ir draugai prisimena, kaip gyvą ir mielą lietuvaite. Tais pačiais metais ji baigė Marijos aukšt. mokyklą Chicagoje. 1968 m. įsigijo B.A. laipsnį iš biologijos Illinois universitete. Ruošėsi lietuviškam gyvenimui. Reiškėsi lietuviškoje veikloje. Aktyvi akademikų skautų narė. Kurį laiką buvo Kristijono Donelaičio šeštadieninės lituanistinės mokyklos tautinių šokių mokytoja. 1968 m. rugsėjo 14 d. sukūrė lietuvišką šeimą su dr. Algium Pauliumi. Ir čia ji prisirišusi prie lietuviškos veiklos: Balso išdininkė Elgino apylinkėje, Ill. Liet. Gyd. Draug. Pagelb. mot. vieneto narė, skautė akademikė, Lietuvių bendruomenės narė.

A. a. Laima Paulienė

Nors a.a. Laima niekadoms namatė Lietuvos, bet dėl jos ji visada sielojosi, troško jai laisvės. Ji buvo tikrai lietuviškos šeimos žibintas. Ir tą šviesą stengėsi perduoti savo vaikučiams. Jai visada buvo miela kalbėti apie savo vaikučių lietuvišką auklėjimą.

Bet Aukščiausiojo planai ne mūsų rankose. Rugsėjo 14 d. pagimdė dukrytę Laimutę, lygiai penkerių metų vedybinę dovaną. Džiaugėsi neapsakyta motiniška laime ir meile. O sekančios dienos vakare ji jau buvo be sąmonės. Užgeso tyliai be skundų 1973 m. rugsėjo 17 d. Liko mažyčiai: Vidas trijų su puse metų, Linas 2 ir ką tik gimusi Laimutė ir vyras dr. Algis.

Rugsėjo 21 d. atsisveikinimą suorganizavo Ill. Liet. Gyd. Pag. Mot. Vienetas, jį pravedė Ill. Gyd. Dr-jos pirm. dr. D. Giedraitis. Atsisveikinimo žodžius tarė Ill. Liet. Gyd. Draug. Pag. Mot. Vieneto vardu Ir. Pemkienė, Alto — dr. K. Bobelis, Akad. Skautų atstovė fil. R. Kviklytė, Liet. Gyd. Korp. Frat. Lituanica pirm. dr. M. Vygantas, amerikiečiai d-rai Sheehy ir Flanagan, Balso C.V. vicepirm. kun. Trakis, maldą sukalbėjo kun. Kezys, S.J.

Rugsėjo 22 d. iš Švč. Marijos Gimimo parap. bažnyčios per 300 mašinų vilkstinė nulydėjo a.a. Laimą į amžiną poilsio vietą — Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Paskutinieji rugsėjo saulės spinduliai apgaubė ją. . .

Dr. Algis Paulius 1000 dolerių įmžino a.a. Laimą Lietuvių Fonde. A. a. Laimos vardu Ill. Liet. Gyd. Dr-jos Pagel. Mot. Vieneto Stipendijų Fondui artimieji ir draugai sudėjo apie 1500 dol., kuriais galės pasinaudoti jaunuoliai, norį studijuoti lituanistiką.

Irena Pemkienė

A.A. DR. KONSTANCIJA RUDAITYTĖ

(Ji pastatė sau paminklą, tvirtesnę už granitą)

Dr. Konstancija Rudaitytė gimė 1902 m. sausio 1 d. Šauklių km., Šimaičių vlsč., Raseinių apskr. Baigusi Raseinių gimnaziją, įstojo į Kauno Vytauto Didžiojo universiteto medicinos fakultetą. Dantų gydytojos diplomą gavo 1930 m. Dantų gydytojos praktika vertėsi Raseiniuose 1931 - 1941 m. Per vokiečių - rusų karą, sudegus miesto daliai ir jos kabinetui, persikėlė į Kauną. 1944 m. pasitraukė į vakarus nuo antros bolševikų okupacijos. Išgyvenusi daug sunkių dienų D.P. stovyklose Vokietijoje, 1949 m. atvyko į Chicago. Čia kurį laiką jai teko dirbti fizinį darbą fabrikuose. 1951 m. įsigijo su

A. a. dr. Konstancija Rudaitytė

dviem dalininkais likerių parduotuvę. Po keletos metų sunkaus darbo tą verslą pardavė. 1959 m. su dviem dalininkais Juozu Mačėnu ir Albertu Mileška nusipirko kėgelių (bowling) verslą su nemažu žemės sklypu Chicagos šiaurės vakaruose. Šį verslą pardavė 1967 m., išėjo į pensiją ir persikėlė gyventi į Phoenix'ą, Arizoną. Čia norėjo pasilsėti sveikesnio klimato krašte. Bet, būdama sumani verslo reikaluose, ir čia tuoj įsigijo namus ir keletą žemės sklypų Arizonoje ir Floridoje. Jos nuosavybė: namas, žemės sklypai bei santaupos rupiu apskaičiavimu galėjo siekti arti šimto tūkst. dol.

Gyvendama Phoenix'e įsijungė į lietuviškąją veiklą, įstojo į Lietuvių Fondo narius, buvo Phoenix'o LB Apyl. valdybos išdininkė, lietuvių choro dalyvė ir Lietuvių Katalikų Misijos narė.

Dr. K. Rudaitytė 1971 m. gruodžio 7 d. savo namuose rasta mirusi. Gruodžio 11 d. iškilmingai palaidota Phoenix'e Šv. Francis kapinėse.

Dr. K. Rudaitytė, žinodama, kad žmogaus gyvenimo siūlas kartais netikėtai staigiai nutrūksta, tam atvejui iš anksto pasiruošė, sudarydama 1963 m. testamentą, kuriuo savo turtą paskirstė sekančiai. 20% viso turto savo broliui siuntiniams, 50% Lietuvių Fondui, 20% literatūros premijai, jos mirties metų geriausiojo veikalo autoriui (kam skirti premija, sprendžia LF taryba) ir 10% dienraščiui *Draugui*.

Laiku sudarydama testamentą ir taip prasmingai paskirstydama savo palikimą, a.a. Dr. K. Rudaitytė pasistatė sau paminklą, tvirtesnę už granitą. Tuo būdu ji įsiamžino ne tik Lietuvių Fonde, bet ir mūsų tautos istorijoje. Nors ji yra mirusi, bet jos palikimas dirbs už ją lietuviybės ir mūsų tautos labui. Lai šis a.a. dr. K. Rudaitytės pavyzdys būna kitiems išėivijos lietuviams priminimas, kad ir jie laiku sudarytų testamentus, įsiamžindami Lietuvių Fonde ir mūsų tautos istorijoje.

A. Rėklaitis

A. A. Dr. ALBINAS LIAUBA

Veterinarijos dr. Vladas Liauba staiga mirė 1973 m. gruodžio mėn. 8 d. Dr. Albinas Liauba

A. a. dr. Albinas Liauba

buvo gimęs 1916 m. rugsėjo 16 d. Petrapily. Pasibaigus pirmajam pasauliniam karui, su tėvais grįžo į Lietuvą - Klaipėdą. Čia baigė pradžios mokyklą ir Vytauto Didžiojo gimnaziją. Po to baigė karo mokyklą. 1941 - 1944 m. studijavo Kauno Veterinarijos akademijoje. Veterinarijos mokslus baigė 1947 m. Hanoveri (Vokietijoje). Atvykęs į Ameriką, 1949 - 1955 m. dirbo privačioje praktikoje Bostone. 1957 m. persikėlė į Cincinnati ir dirbo iki mirties kaip mėsos inspekcijos vyresnysis direktorius. Išaugino ir išmokslino savo vaikus (sūnus Rimas yra medicinos daktaras, sūnus Algis baigė biologiją, duktė Aldona yra meno studentė). Dr. Albinas aktyviai reiškėsi lietuviškoje veikloje.

Nuoširdžiausiai užjaučiame žmoną Janiną, sūnus ir dukrą.

Š. m. kovo 18 d. po sunkios ligos New York'e mirė dr. Loenardas Plechavičius. Paliko žmoną Sofiją, dukrą Gražiną ir sūnų Igną su šeimomis, seseris E. Legeckienę ir P. Balandienę su šeimomis. Neseniai Chicagoje buvo palaidotas a. a. gen. Povilas Plechavičius.

A. A. dr. L. Plechavičiaus šeimą ir gimines nuoširdžiai užjaučiame. Platesnis aprašymas bus patalpintas sekančiame „Medicinos“ numeryje.

ADELĖ SLAVINSKAITĖ, viena iš pirmųjų nepriklausomos Lietuvos klinikinė gailastingoji sesuo, mirė 1973 m. gruodžio 24 d. Santa Monicoje, Calif. (gimė 1893 m.). Ji asistavo daktarams Žemguliui, Kuzmai ir daugeliui kitų žymių chirurgų. Prie kapo atsisveikinimo žodį tarė dr. Jusionis.

PLGS nuoširdžiausiai užjaučia šiuos kolegas ir jų šeimas, netekus savo artimųjų:

Dr. VYTAUTĄ ir ALDONĄ URBUS (mirė jos tėvelis).

Dr. ST. RIŠKIENĘ (Lietuvoj mirė motina).

Dr. ALICIJĄ RUIBIENĘ ir dr. EDMUNDĄ LENKAUSKĄ (mirė motina).

Dr. JONĄ SANDARGĄ (mirė motina).

Dr. STASĮ PETRAUSKĄ (Lietuvoje mirė motina).

Dr. JUOŽĄ MASILIONIŲ (Lietuvoje mirė motina).

Dr. ALDONĄ ir dr. VACLOVĄ LABOKUS (mirė jos motina).

Dr. JUOŽĄ SKRINSKĄ (mirė motina).

Toronte mirė dr. LEONO LEVINSKO motina. Užjaučiame sūnų dr. Leoną ir jo šeimą.

Susirgimas ar liga?

Ligomis vadinami tam tikri vienas nuo kito besiskiriantys sveikatos sutrikimai: tuberkuliozė, radikulitas, cukraligė, bronchitas arba tų sutrikimų grupės: cukrinės ligos, infekcinės ligos, vaikų ligos ir pan. Tuberkuliozė, aterosklerozė, vėžys, gastritas, plaučių uždegimas ir pan. yra ligos, jų vardai.

Susirgimas — konkretus ligos pasireiškimo atvejis, pats susirgimo faktas. Mieste siaučia viena liga, pvz. gripas, o susirgimų gali būti daugybė. Pvz. mieste susirgimų gripu smarkiai padaugėjo. Ligoninėje dabar turime penkis susirgimus plaučių vėžiu.

Pagal P. Tamošiūną, *Sveikatos Apsauga*, 1973 6:55

A. a. Algis Stankus

A. A. ALGIS STANKUS tragiškai žuvo Chicagoje 1972 m. kovo mėn. 5 d. Jis buvo 31 m. amžiaus.

Jo tėvai dr. Janina ir dr. Antanas Stankai velionį Algį įamžino Lietuvių Fonde su 20.000 dol. auka.

Aleksandras Balinskas, medikas ir pirmosios vaistinės Vilniuje įsteigėjas, beturčius gydydavo veltui. Spaudos, knygų spaustuvių pradininkas buvo gydytojas Pranciškus Skorina.

Didikai ir turtingi miestiečiai gydydavosi namuose, o beturčiams buvo steigiamos „špitolės“. Tai ligoninių pradžia Lietuvoje.

1848 m. išleista pirma populiari knygutė, kaip apsisaugoti nuo artėjančios choleros epidemijos: „Regulas dėl skarbavų žmonių, kaip savi reik užlaikyti nuo choleros“ — Zeyemelowicze. Platinta miestuose ir per dvarus.

ŽVILGSNIS Į KORPORACIJOS FRATERNITAS LITHUANICA NUEITĄ 65-RIŲ METŲ KELIĄ

Dr. BALYS MATULIONIS

Korporacija įsikūrė lietuvių tautos gyvenimo sutemų laikotarpyje, būtent 1908 metų lapkričio mėnesio 28-tą dieną Petrapilyje. Tada visa Lietuva buvo svetimųjų valdoma: carinės Rusijos ir kaizerinės Vokietijos. Po vadinamo trečiojo 1795 metų padalinimo Lietuva galutinai neteko politinės laisvės. Lietuvos okupacija po 1795 metų buvo pilnutinė; ją reikia vadinti genocidine: okupantas rusas įprastai vadinamą Didžiąją Lietuvą išstisus 123 metus žiauriai valdė, naikindamas lietuvių tautą, plėšdamas Lietuvos šalį. Okupantas smaugė Lietuvos politinį, ekonominį, kultūrinį ir religinį gyvenimą. Lietuvis buvo paverstas be teisiu okupanto vergu. Grėsė lietuvių tautos išnaikinimas.

Paskutinis dvasinės kultūros židinyš — Vilniaus universitetas — okupanto įsakymu buvo uždarytas 1832 metais. Tačiau, nepaisant okupanto represijų, tautoje tebesilaikė gyva tautinės sąmonės ugnelė, ir jau 1883 metais, taigi 88-riems metams praėjus nuo Lietuvos okupacijos pradžios, kitoje okupuotos Lietuvos dalyje — Prūsijoje — pasirodė naujas lietuvių tautinės sąmonės švyturys — laikraštis "Aušra".

"Aušra" išėjo Prūsijoje, įprastai vadinamoje Mažojoje Lietuvoje, nes Didžioje Lietuvoje lietuviška spauda buvo ruso okupanto valdžios uždrausta. Tai buvo kiekvienam lietuviui prisimenamieji šiurpulingi lietuviško spausdinto žodžio uždraudimo metai, išstisus laikotarpis! Tai šitame tamsiame lietuvių tautinio smaugimo laikotarpyje, būtent 1908 metų lapkričio 28 dieną, gimė mūsų Korporacija — vis ketveriems metams praėjus nuo lietuviškos spaudos išlaisvinimo iš 40 metų trukusio tos spaudos kalinimo.

To meto okupuotos Lietuvos gyvenimo sąlygos buvo tokios, kad mūsų Korporacija gimė tokia, kaip mes ją žinome, o ne kitokia. Kam anais laikais neteko gyventi Lietuvoje ir pažinti to gyve-

nimo nuotaikas, tam šiandien būtų sunkoka ano meto lietuvių suprasti.

Korporaciją Fraternitas Lithuanica tada Petrapilyje įsteigė 5 lietuviai studentai, gimę ir auge ano meto okupuotoje Lietuvoje. Iš jų dabar tėra likęs gyvųjų tarpe tik vienas Korporacijos brolis dr. Vladas Ingelevičius; kiti keturi — V. Nagevičius, K. Oželis, Pr. Sližys, Z. Ščepanavičius — jau mirę.

Ano meto susipratęs lietuvis turėjo būti pakankamai drąsus nebijoti savo lietuviškumo, pakankamai drąsus ir sumanus nuslėpti nuo okupanto akių savo visuomeninį bendravimą su savo tautiečiais.

Prisimenu ir savo jaunas dienas Vilniuje. Buvau mokinukas. Tada Vilniuje buvo daug mokslėivių. Ir daug jų priklausė jaunimo rateliams: ateitininkams, aušrininkams ir kt. Susirinkdavome dieną po pamaldų arba vakarais. Atėję į susirinkimą, ne visi jame dalyvaudavome: keletas iš mūsų turėdavome pasilikti lauke ir akylai sekti praeinančius ir besiartinančius. Pastebėję rusų policiją ar šiaip įtartinus asmenis, tuojau turėdavome sutartu ženklu įspėti susirinkusius. Taigi dar ankstyvoje jaunystėje jau nusimanėme esą kovotojai už savo tautos reikalus. Jau ankstyvoje jaunystėje ne lepinami buvome, bet grūdinami kovai už mūsų tautą.

Iš Vilniaus nuvykau į Petrapilį. Jau buvau jaunas studentas. Ir ten lietuviui studentui buvo tos pačios veikimo sąlygos, kaip ir Vilniuje, nes Lietuvos okupantas akylai sekė lietuvių ir už Lietuvos ribų.

Apie carinės Rusijos okupacijos metų nuotaikas Lietuvoje vaizdžiai ir įspūdingai kalba dr. P. Radzicko nuotyčiai, o tokie nuotyčiai buvo ne išimtis, bet kaip taisyklė, vis besikartoją po visą Lietuvą per visus 123-jus okupacijos metus. Dr. Petras Radzickas, mūsų Korporacijos garbės

narys, Vytauto Didžiojo Universiteto Kaune profesorius. Jis, baigęs medicinos mokslus Maskvoje, norėjo įsikurti Lietuvoje, bet Lietuvos okupanto buvo priverstas skubiai Lietuvą palikti. Grįžęs į Maskvą, dr. Radzickas per 5-rius metus įsigijo visas okulistui — profesoriui reikalingas kvalifikacijas, Maskvos Universiteto buvo išrinktas visais balsais, o carinė valdžia dr. Radzickui pasiūlė atsisakyti savo katalikiškos tikybos ir pereiti į pravoslaviją, kurios lietuvių tauta kratyte kratėsi. Dr. Radzickas rusų valdžios pasiūlymą atmetė ir turėjo išeiti iš Maskvos Universiteto. Taip anais carinės okupacijos metais lietuvis kietai kovojo su visokiomis okupanto užmačiomis.

Mūsų korporacija ir šiandien, po 65-rių metų, tebėra ištikima aniems savo idealams. Ilgametis laikas patikrino ir patvirtino tų idealų vertę. Būdamas tvirta savo idėjomis, Korporacija visą laiką augo. Iš penkių Korporacijos steigėjų narių skaičius 1917 metais jau buvo išaugęs iki 20, nežiūrint to, kad Korporacija *Fraternitas Lithuanica* buvo nelegali, slapta organizacija, o tuo metu visi jos nariai buvo rusų armijos kariai. Lietuviybės idėja buvo tokia tvirta, tokia nežinanti kompromisų, jog rusų okupacinis terorą nebegalėjo sustabdyti Lietuvos laisvės idėjos augimo.

Šiandien, žvelgdami į Korporacijos 65-rių metų kelią, jį skirstome į tris laikotarpius. Pirmasis laikotarpis — carinės Rusijos okupacija ir Pirmasis Pasaulinis karas iki 1918 metų. Šis laikotarpis — tai Korporacijos jėgų augimas, jos idėjų slaptas plitimas ir jėgų kaupimas ateities darbams. Šiuo laikotarpiu Korporacija negalėjo išeiti į atvirą kovą su brutalia okupacija. Tik I pasaulinio karo pabaigoje Lietuvos okupacija pasibaigė, ir Lietuvai nušvito naujo gyvenimo rytas. Dabar Korporacijai *Fraternitas Lithuanica* atsivėrė kūrybinio darbo naujos perspektyvos.

Korporacija pradėjo viešai veikti kaip organizuotas vienetas, bet gal dar daugiau savo kūrybinio darbo pradėjo reikštis Korporacijos nariai kaip atskiri individai, persiėmę Korporacijos lietuviška dvasia. Didelis Korporacijos nuopelnas — kad jos visi nariai buvo giliai įsisavinę Korporacijos pagrindines idėjas: pagarbą, meilę ir gilų pasišventimą lietuvybei, o tas pasišventimas ne tik organizacijos darbe, bet ir visame asmeniškame gyvenime. Gi tai lemiančios svarbos dalykas.

Antruoju Korporacijos gyvenimo periodu laikome visą Lietuvos laisvės laikotarpį, kai pasibaigė okupacijos, būtent nuo 1918 iki 1940 metų. Šis antrasis Korporacijos gyvenimo periodas buvo Korporacijos tikro žydėjimo periodas. Tada jos

narių skaičius keleriopai padidėjo. Atsirado greit auganti Korporacijos studentų šaka, taip pat ir greit auganti moterų šaka — *Patria*.

O kaip su kalba?... Gimtoji lietuvių kalba lietuviui buvo šventas dalykas. Anais laikais okupuotoje Lietuvoje tebuvo tik rusiškos mokyklos, kur viskas buvo dėstoma rusų kalba. Tose mokyklose mes jau gana anksti gerai pramokdavome rusų kalbos ir galėdavome visai laisvai rusiškai kalbėti. Bet niekad niekam iš mūsų nė į galvą neateidavo mintis savo tarpe pakalbėti rusiškai. Gi dabartinė mūsų moksleivija visoje Amerikoje sudaro ne tik nemalonų, bet ir labai liūdną kontrastą: be jokio reikalo dažnai griebiasi svetimų kalbų, pamiršdami savąją. Jau darosi retenybė toks lietuvis, kuris savajai kalbai ir savoms tradicijoms teberodo prideramą respektą. Iškyla labai rimtas ir labai opus klausimas, kodėl taip atsitiko?

Galima būtų susakyti daug paaiškinimų ir pasiaiškinimų, bet tikriausias bene tikrai vienas pagrindinis tėra atsakymas: carinės Rusijos okupuotos Lietuvos lietuvis iš pat jaunystės jau buvo įšamonintas ir užgrūdintas kovoti su Lietuvos okupantu, savo tautos ir savo paties skriaudėju. Tad suprantama, kad lietuvis, nekęsdamas savo skriaudėjo okupanto, nekentė nei jo kalbos, nei jo tikybos pravoslavijos, kuri lietuviams katalikams buvo net prievarta brukama.

Visai kitokiose sąlygose auga ir bręsta mūsų dabartinis jaunimas laisvajame pasaulyje. Jam nežinomi jokie suvaržymai, persekiojimai ar skriaudos dėl to, kad jie lietuviai. Jiems netenka kovoti ir kentėti už savo tautines teises, už tikėjimą ir papročius, todėl jie ir nebrensta tautiniais kovotojais už savo teises, todėl jie pamaži ir nupranta nuo savo didžiųjų turtų — gimtosios lietuvių kalbos, tautinių tradicijų, tautinės kultūros.

Korporacijos *Fraternitas Lithuanica* gimė ir augo carinės Rusijos okupacinio režimo metais, kai lietuvių tautinis gyvenimas brutaliausiu būdu buvo varžomas, persekiojamas. Tie vergijos pančiai anais laikais giliai rėžėsi į mūsų visą viešąjį gyvenimą, palikdami skaudžias žymes. Tatai parodo ir mūsų Korporacija *Fraternitas Lithuanica*, gimusi ir išaugusi anais vergijos laikais ir atidavusi didelę pagarbą savo gimtajai kalbai; toliau — nekompromisinis branginimas lietuviškos šeimos, gyvenančios tikrą lietuvišką gyvenimą; pagarbą, tolerancija kito brolio lietuvių pažiūroms, įsitikinimams, jeigu jie neprieštaravo lietuviybės idėjai. Tai idėjiniai pagrindai mūsų Korporacijos, išsižiebusios ir augusios anais tamsiais okupacijos laikais.

Korporacijos *Fraternitas Lithuanica* dvasinė — moralinė įtaka savo nariams buvo tokia pozityviai gili, jog šiame laikotarpyje jos reikšmė neįmanoma vertinti vien tik pagal jos organizacinį veikimą. Tenka plačiau pažvelgti, kaip Korporacijos nariai buvo jos idėjų paveikti, bendrai ir kiek tas Korporacijos idėjas jie vykdė visame savo gyvenime. Apie tai pilnesnį ir tikresnį vaizdą pateikia Korporacijos metraštis.

Trečiasis Korporacijos gyvenimo laikotarpis prasidėjo 1940 metais, kai Lietuvos laisvę visiškai pasmaugė vėl atėję kruvinieji okupantai rusai, vokiečiai ir vėl tie patys kruvinieji rusai. Per visą tą laikotarpį, iki pat šios dienos, Korporacija *Fraternitas Lithuanica* pačioje okupuotoje Lietuvoje buvo ir tebėra nelegali. Tik už okupanto pavergtos Lietuvos ribų, tik laisvajame pasaulyje mūsų Korporacija tebeveikia. Bet veikimo sąlygos pasidarė sunkios, painios.

Mūsų broliai fraternitiečiai išsisklaidė po platųjį pasaulį. Vieni žuvo karo laukuose; kitus išžudė Lietuvos okupantas, trečius prievarta ištrėmė į Sibirą. Mažas būrelis liko tėvynėje. Dalis pasitraukė į laisvąjį pasaulį ir išsisklaidė po Europą, Ameriką, Australiją. O iš tų pasitraukusių į svetimas šalis vienas-kitas jau dvasiškai palūžo, jog tenka apgailėti juos, atitrūkus nuo kūrybinio darbo. O vis dėlto dalis fraternitiečių pasirodė tiek ištvermingi ir atsparūs, jog jokios gyvenimo audros nepalaužė jų dvasios ir ryžto kovoti už savo tautos šviesesnę ateitį. Tai daugiausia amžiumi vyresnieji fraternitiečiai, kurie ilgiau išbuvo Korporacijos eilėse. Kad ir būdami priverstinės emigracijos sąlygose, jie atgaivino Korporacijos organizaciją ir jos veiklą.

Stipriausiai iki šiol reiškėsi įsteigtieji Korporacijos skyriai Čikagoje ir New Yorke. Iš didesniųjų Korporacijos darbų, nuveiktų egzilyje, reikia paminėti šiuos:

1. Minint Korporacijos 50 metų sukaktį 1958 metais Čikagoje, buvo išleistas Korporacijos metraštis. Tai labai svarbus dokumentinis leidinys — gausiai iliustruota 398 puslapių knyga.

2. Su didele Korporacijos narių darbo parama 1962 metais išleista knyga "Nagevičius". Knygos leidėja — fraternitetė Veronika Nagevičienė. Knyga gausiai iliustruota, 372 puslapių. Ši dokumentinė knyga labai svarbi. Visi žinome, kad laisvoje Lietuvoje buvo tautinė šventovė — Karo Muziejus Kaune. Jį buvo įkūręs vienas iš mūsų Korporacijos steigėjų gen. V. Nagevičius. Maskvinis Lietuvos smauglys, Lietuvos okupantas rusas, negalėjo pakęsti Karo Muziejaus, kuris lie-

tuviui bylojo apie Lietuvos laisvės kovas. Okupantas sunaikino Muziejų, ištrynė ir patį Muziejaus vardą, beliko tik mūro sienos. Tačiau Lietuvos okupantas apsiriko: tos mūsų tautos šventovės vardas ir kas joje buvo, pasiliks ir ateinančioms lietuvių kartoms, nes minėtoji dokumentinė knyga "Nagevičius" jau išsiuntinėta į viso laisvojo pasaulio bibliotekas.

3. Korporacijos *Fraternitas Lithuanica* New Yorko skyrius jau baigia kitą reikšmingą patriotinį užmojų. To skyriaus nario dr. Vaclovo Paprocko pasiūlymu, Korporacijos skyrius buvo paskelbęs konkursą patriotiniam eilėraščiui parašyti. Tas eilėraštis turėjo mums priminti tuos mūsų brolius ir seseris, kuriuos dabartinis Lietuvos okupantas 1941 metų birželio mėnesį dešimtimis tūkstančių išvežė į Sibirą, į bado ir speigų nasrus. Pageidautą eilėraščių parašė ir konkursą laimėjo Birutė Pūkelevičiūtė. Dabar paskelbtas konkursas tam eilėraščiui — giesmei atitinkamą muziką parašyti.

4. Korporacijos Čikagos skyrius, norėdamas pagerbti ir įamžinti laisvės kankinių — Simo Kudirkos, Kalantos, Stonio, Andriuškevičiaus — vardus, paskelbė dailininkams, tapytojams konkursą. To konkurso rezultatai jau paaikšėjo.

Čia paminėjau keletą svarbesnių darbų, atliktų Korporacijos vardu. O reikia prisiminti ir daugybę tokių darbų, kurie buvo atlikti atskirų fraternitiečių Korporacijos idėjų įtakoje.

Žiūrėdami į ateitį, žengdami pirmyn ir galvodami apie Korporacijos tolimesnį veikimą, žinoma, kad be naujų jėgų, be naujų narių Korporacija neturėtų ateities. Gyvensime viltimi, kad jaunoji generacija supras senuosius fraternitiečius ir įsimins Korporacijos idealus.

Gyvename aukštųjų idealų ir visuomenės viešosios disciplinos nuosmūkiu laikus. Ar nenuostabu, kad šios kartos inteligentas lietuvis kartais nebesidrovi paklausti: "Jeigu aš ši ar aną lietuvišką darbą atlikčiau, kiek iš to man būtų naudos?" O anais tamsiais carinės Rusijos okupacijos metais, kai lietuviško spausdinto žodžio slap-tas platintojas su savo brangiu nešuliu nakties tamsoje išvykdavo į pavojingą kelionę žinodamas, kad už tai gali atsidurti kalėjime ar net Sibire, niekados savęs neklausdavo, kiek jam iš to žygio bus asmeniškios naudos, bet susirūpinęs galvodavo, kiek iš to žygio, jei pasiseks, bus naudos broliui lietuviui ir tėvynei Lietuvai.

Tikėkimės, kad ir mūsų jaunųjų tarpe dar nemaža yra tokių, kuriems aukštieji idealai brangūs ir šventi.

KORP. „FRATERNITAS LITHUANICA“

65 metų sukakties ženkle

Illinois Gyd. Korp. „F.L.“ skyriaus metinis susirinkimas ir vakariėnė įvyko West Sharko's restorane 1973 m. gruodžio mėn. 2 d., minint korporacijos 65 metų gyvavimo sukaktį.

Susirinkime buvo svarstyta einamieji korp. reikalai. Skyriaus pirmininkas dr. M. Vygantas trumpai peržvelgė korporacijos atliktus darbus ir prašė susirinkimo jį atleisti nuo pirmininko pareigų, nes jis yra išrinktas Amerikos ir Pasaulio Gyd. Sąjungos sekretorium - išdininku. Motyvuotas atsisakymas buvo priimtas.

Naujon valdybon buvo išrinkta pirmininkas dr. Algis Paulius, nariais — dr. Šarūnas Peckus ir dr. Šarūnas Tauras.

Dr. V. Tauras išreiškė didelę padėką senajai valdybai, o ypatingai dr. Vygantui, kuris įdėjo tiek daug darbo ir sumanumo vykdant Kudirkos - Kalantos dailės kūrinių konkursą bei jį užbaigiant meno paroda ir premijavimu. Tai buvo gražus ir sėkmingas dailininkų paraginimas kurti bei įamžinti laisvės siekimą meno kūriniams. Pasirodo, kad dailininkų paraginimas kurti minėtomis temomis nesibaigė. Teko girdėti, kad netolimoj ateityje dail. Jurgis Juodis rengia savo kūrinių parodą New Yorko valstijoje Kudirkos - Kalantos pagerbimo ženkle. Padėka valdybai už redagavimą ir pasiuntimą raštų JAV prezidentui ir senatoriams Simo Kudirkos tragiško likimo proga. Jauniesiems fraternitiečiams buvo palinkėta ir toliau eiti mūsų pirmtakūnų dr. Basanavičiaus, Kudirkos ir kitų tautos veteranų pramintais takais.

Vienbalsiai korporacijon buvo priimtas naujas narys — dr. Tomas Kisielius.

Po susirinkimo įvyko vakariėnė, kuriai vadovauti buvo pakviestas dr. S. Budrys. Jis pristatė vakariėnės svečius, kurių tarpe buvo mirusių bei žuvusių fraternitiečių našlės: Sofija Oželienė, Aliodija Trečiokaienė ir Leokadija Žemgulienė.

Dr. Matulionis perskaitė sveikinimus, gautus Korp. 65 metų sukakties proga. Gražus ir turiningas sveikinimas buvo dr. Domo Jasaičio.

Žodžiu sveikino Korp. „Patria“ atstovė dr. O. Mironaitė ir Vyrijos „Plieno“ pirmininkas — inž. A. Didžiulis.

Korp. Centrinės valdybos pirmininkas perskaitė iškilmingą pasižadėjimą naujam nariui dr. Tomui Kisieliui, kurį sveikindamas ragino siekti korporacijos tikslų bei idealų. Šia proga buvo užrišta korporacijos juosta ir įteikta Korp. leidiniai:

Korp. metraštis ir monografija — Nagevičius.

Užbaigai dr. B. Matulionis padarė pranešimą apie Korporacijos 65 metų nueitą kelią. (Žiūr. Medicina pusl. 37).

Minėjimo užsklandai Korp. ypatingasis narys Liet. dramos artistas Stasys Pilka su artistišku įsijautumu puikiai padeklamavo. Illinois skyriaus sukaktuvinis suvažiavimas ir pobūvis praėjo pakilioj nuotaikoj.

L.-mio V.

NEW YORKO FRATERNITAS LITHUANICA

1973 m. lapkričio mėn. 29 d. Kultūros Židinyje, Brooklyne, N.Y., posėdžiavo gyd. korp. Fraternitas Lithuanica New Yorko padalinio paskelbto pritaikytos Birutės Pūkelevičiūtės eilėraščiui „Paskutinis birželis“ kompozicijos konkurso įvertinimo komisija.

Komisiją sudarė: kun. Ladas Budreckas, Mykolas Cibas, Vincas Mamaitis, Vytautas Strolia ir korporacijos atstovas dr. Vaclovas Paprockas. Susipažinta su šešiais atsiųstais muzikos kūriniams. Vieną kompoziciją tikėtasi gauti iš pavergtos Lietuvos. Eilėraščio tekstas buvo pasiekęs autorių, tačiau šią mintį įgyvendinti nepavyko.

Komisija geriausiu kūriniu pripažino kompoziciją, pasirašytą Tėvynės birželio vardu. Atidarius voką, paaiškėjo, kad jos autorius yra Bronius Budriūnas. \$500.00 premiją jam išmokėta netiesioginiai — per paštą.

Korporacija kūrinių išleisianti atskiru leidiniu, kuris bus trijų puslapių.

Su nekantrumu laukiame to kūrinio atlikimo scenoje.

Birutės Pūkelevičiūtės eilėrašties „Paskutinis birželis“ talpinamas pirmuosiuose „Medicinos“ puslapiuose, ne atsitiktinai su lietuviams gydytojais kankiniais, kurių paskutinis birželis simbolizuoja visos tautos tragediją.

1973 m. gruodžio mėn. 3 d. dr. Stasio ir Julijos Petrauskų rezidencijoje įvyko rytinio pakraščio gyd. korp. Fraternitas Lithuanica narių metinis suvažiavimas. Dalyvavo nariai su šeimomis ir keli gydytojai - svečiai su žmonomis, jų tarpe dr. Pranas Bagdonas, dr. Jonas Jankauskas ir kt.

Keli korporacijos nariai dėl „susidėjusių aplinkybių“ suvažiavime nedalyvavo. Į skyriaus veiklą įsijungė dr. Šnipas, kuris į korporacijos narius buvo priimtas Čikagoje.

Posėdis vyko darnioje nuotaikoje. Aptarti einamieji reikalai, apsvarstytas galutinis „Paskutinio birželio“ gaidų apipavidalinimas.

Dr. Pranas Bagdas skaitė pranešimą apie kai

kurių anestezijai vartojamų chemikalų ypatybes ir neigiamas savybes.

Į valdybą išrinkti dr. Vytautas Avižonis — pirmininkas ir dr. Stasys Petrauskas — sekretorius-izdininkas.

Julija Petrauskienė - Rajauskaitė maloniai nuteikė dalyvius, paskambindama kelis piano klasikinius kūrinius (J. S. Bachą, M. Čiurlionį, Fr. Chopeną ir kt.).

Po to sekė šeimininkės paruoštos vaišės ir tarpusavis bendravimas.

IŠ K! „GAJA“ PADANGĖS

1973 m. lapkričio 11 dieną Korp. „Gaja“ turėjo mirusiųjų korporantų minėjimą Tėvų Marijonų patalpose Chicagoje.

Buvo prisiminti paskutiniu metu mirusieji — dr. Strimaitis, vienas iš Korp. Gajos kūrėjų, ir paminėti žuvę karo audroje kaip dr. Stasiukaitis, dr. Dmukauskas ir bolševikų sušaudytas partizanas dr. Palavenis. Rimties minutėje ir maldoje jungėsi su visais korporantais, iškeliavusiais anapus gyvasties ribos.

Pusryčiaujant vyko gyvas pasiūnekėjimas su kartais taip retai sutinkamais draugais, ir nenoriai skirstytasi namo.

„Gajos“ valdyba paskyrė 100 dol. vienkartinę auką „Ateičiai“ paremti.

„Gajos“ Korp. nutarė skirti premijas už geriausius jaunimo parašytus 1974 m. straipsnius „Ateities“ žurnale. Premijų dydis: I-ma 200 dol., II-ra 100 dol ir III-čia 50 dol.

„Gajos“ pusryčiai — susirinkimas

Ateitininkų federacijos vadas dr. PETRAS KISILEIUS

Š. m. kovo 16 d. Ateitininkų Federacijos vado pareigas perėmė pirmą kartą gydytojas - gajininkas dr. Petras Kisielius. Ateitininkai įkurti 1910 m., federacija (moksleivių, studentų ir sendraugių) sudaryta 1927 m. Palangos konferencijos metu (kuriai vadovavo dr. Domas Jasaitis).

Dr. Petras Kisielius

Dr. P. Kisielius ateitininku nuo 1930 m., „Gajai“ priklauso nuo pat pirmųjų studijų dienų. Pirmaisiais komunistų okupacijos metais organizavo ir vadovavo jaunesiems studentams gajininkams. Aktyvus pogrindžio veikėjas, sukilimo prieš rusus vienas iš dalyvių. Nuo pat jaunystės dirba įvairiausiose organizacijose plačiaja prasme. Jei prireikia — vadovauja, aukoja, nuramina, kovoja, užjaučia. Po sunkaus profesinio darbo viskam atranda laiko sutrumpindamas poilsio valandas. Ir tai ne pavargusiai paniuręs, bet su šypsena ir daina.

Savo pareigas šioje ateitininkų šeimoje jis apibūdina šitaip: „Žinoma, išlaikymas lietuviško identiteto ir lietuvių kalbos augančiam išeivijos sąlygose jaunimui kaskart darosi sunkesnis. Todėl

jaunimo lietuviškas auklėjimas ateitininkų organizacijoje darosi ne mažiau svarbus už ideologinį, religinį auklėjimą. . . Pareigos didelės ir sunkios, bet maniau, kad nevalia man palikti kovos lauko, kol manoji tauta pavergta, kol Lietuva okupuota ir šaukiasi kiekvieno laisvojo lietuvio įsipareigojimų atlikimo“.

Federacijos valdyboje dalyvaus ir med. studentas Linas Sidrys, kuris šiuo metu vadovauja studentų ateitininkų sąjungai. Artimai bendradarbiaus su ateitininkų fondo valdyba, kurios pirmininkas yra dr. Vaclovas Šaulys.

Naujam federacijos vadui linkėtina išstvermės, darnaus veikimo, skaidrios nuotaikos. Kiekviena didesnė ar mažesnė organizacija yra funkcinis vienetas, laiduojąs viso tremties organizmo gyvybę. Tik gyva tremtis gali ir jausti, ir palaikyti kenčiančios, bet gyvos tautos pulsą.

K. Pemkus, M.D.

„Gaja“ Centro valdyba, daktarai (iš k. į d.): P. Razutis, J. Juozevičius (pirm.), E. Razmienė, J. Reinys ir A. Šležas.

Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdyba prašo, ar PLGS negalėtų parūpinti gydytojo stovyklom (kurios įvyks š.m. birž. 18 iki liepos 2 d. — moksleivių ir liepos 2 iki liepos 16 d. jaunučių).

PLGS neturi galimybių gydytojo parūpinti, bet prašo, kad ar Detroito gydytojai ar stovyklaujančių vaikų tėvai gydytojais neatsisakytų padėti ar net pasiūlytų tom pareigom. Kiek žinoma, atskirų vietovių gydytojais mielai sutvarko sveikatos formalumus važiuojančiam ar tai į ateitininkų ar

skautų stovyklas.

Prašo Kęstutis Šeštokas, MAS CV pirmininkas (286 East 17-th Hamilton, Ontario L 9A 4M7).

Prof. dr. Petras Kazlas

Prof. dr. PETRAS KAZLAS (Kazlauskas) gimė 1903 m. spalio 22 d. Jis 1942 - 44 m. Vilniaus Universiteto medicinos fakulteto dekanas. Jis vienas iš K! „Gaja“ iniciatorių - steigėjų (1928 m.)

Pernai atšventė 70-tą gimtadienį ir apsigyveno Hot Springs, Arkansas.

MEDICINA OKUPTUOTOJ LIETUVOJ

Skyrių veda dr. V. ŠAULYS

KONSERVOUOTŲ ŠONKAULIŲ KAMPŲ PANAUDOJIMAS RINOPLASTIKOJE

L. Martinkėnas, R. Balaišis (Gydomosios kosmetikos kabinetas)

Nosies kosmetinėms operacijoms buvo naudojamos įvairios medžiagos. Pastaruoju metu, daugelio chirurgų nuomone, žmogaus kremzlė ar kaulas esančios tam tikslui tinkamiausios, ypač, jei jos yra to paties paciento. Susidaro sunkumų, nes reikia papildomai operuoti; deja, ne visada to paties ligonio kremzlė ar kaulas yra užtenkamo dydžio ir formos arba tinkamas savo kokybe (pvz. kartais kremzlės turi sukalkėjimo židinių). Užtat panaudojama homogeninė konservuota šonkaulio kremzlė; paimta iš vidutinio amžiaus vyrų lavonų. Medžiagos paimamos steriliai, patikrinus, kad būtų negatyvios serologinės reakcijos ir bent du bakteriniai pasėliai neigiami.

Autoriai 1971-72 m. laikotarpy darė balno nosies deformacijos korektūras 25 asmenims, iš kurių 9 traumatinės, 8 prigimtos ir likusieji — kitokios kilmės deformacijos. 18-kai ligonių kosmetiniai ir funkciniai rezultatai buvo geri. Autoriai aprašo porą tipišku operacijų, pailiustruodami prieš ir pooperacinių pacientų nuotraukomis.

Sveikatos Apsauga, 1973, 3:17-20

SUSIRIGIMAI SERUMINIŲ HEPATITU 1966-1969 m. UKMERGĖS RAJONE

K. Jocas (Ukmergės rajono Sanitarijos-epidemiologijos sotis).

Seruminis hepatitas (SH) sudaro 18-46% sergančių virusiniu hepatitu. Diferencijuoti nuo infekcinio hepatito (IH) sunku, nebent nustatytum Australijos antigeną. Minėtam laikotarpy Ukmergės rajone hepatitais sirgo 432 asmenys, iš jų SH - 63. SH susirgimai susiję su injekcijomis, gautomis ligoninėse, besigydant nuo kitų ligų. Tokių atvejų buvo 33 (52%) daugiausia besigydant tuberkuliozė. Kiti susirgimai gauti ambulatorijose ar stomatologijos kabinetuose (25 ligoniai) ir laboratorijose.

Sveikatos Apsauga, 1973 7:16-20

Medicina Nr. 1(46), 1974

TUBERKULIOZĖS PROBLEMOS LIETUVOJE

J. Gamperis (SAM Tuberkuliozės m.t. institutas)

Padaugėjo gydymas chroniška tb forma ligonių. Paskutiniaisiais metais užsikrėtimo tb vaikų ir paauglių tarpe labai sumažėjo, nes antibakteriniai vaistai padarę Koch'o lazdeles mažiau virulentiškom. Pirminė tb infekcija nebesukelia organizmo sensibilizacijos; ji lokalizuojasi krūtinės limfmazguose, dažniau paliesdama bronchus, rečiau plaučių audinius. Mirštamumas dėl tb vienas iš paskutiniųjų, o anksčiau užėmė pirmaujančią vietą. Dabar tb ligoniai miršta ne nuo pagrindinio susirgimo, bet nuo įvairių komplikacijų. Lietuvoje labai lėtais tempais mažėja chroniški tb ligoniai ir bacilų išskyrėjai, dėl blogai organizuoto lėtinės tb gydymo: per trumpos chemoterapinis, nepakankamas chirurginis, menkas ambulatorinis gydymas; per trumpos chemoterapinis, nepakankamas chirurginis, menkas ambulatorinis gydymas. TB m. t. institutas kuria epidemiologinį tuberkuliozės modelį Švenčionių rajone, kur visi gyventojai būsią fluorografiniai patikrinti ir ištirtas

Sveikatos Apsauga, 1973 8:42-44

VAIKŲ GALVOS SMEGENŲ TRAUMOS, ŠIAULIŲ LIGONINĖS 1965 - 69 m. DUOMENYS

Z. Vaišvila (Resp. Šiaulių ligoninė)

Tame laikotarpyje gydyti 262 galvos smegenų traumas patyrę vaikai (67% berniukų ir 32% mergaičių), daugiausia mokyklinio amžiaus. Daugiausia traumų įvyko gatvėse (123), kitos — namuose ir kiemuose, mokyklose tik 10.80% arba 30,5% dėl autotransporto, 15 atveju — sužalota besivažinėjant dviračiais, dėl sporto — 7 sužeidimai. Dažniausiai neorganizuotų bei neprižiūrėtų užsiėmimų metu. Daugiausia sužeidimų balandžio, gegužės ir rugpiūčio mėnesiais. Iš 24 mirusiųjų 21 buvo užgautas mirtinai (žuvo sužeidimo vietoje). Autorius prieina išvados, kad reikalingos geresnės organizuotos priežiūros ir pagerinimo bei mokymo eismo taisyklių gatvėse.

Sveikatos apsauga, 1973, 5:26

ATMOSFEROS ORO UŽTERŠIMAS KAUNE

A. Jakubauskas, J. Vidmantas (Kauno Politechnikos institutas)

Kaunas turi apie 330,000 gyventojų ir daugiau kaip 100 pramonės įmonių. Per metus sudegina 140,000 t. anglies, 113,000 t. mazuto ir 635,000 m dujų. Trijose miesto vietose trejus metus oro užteršimas buvo tiriamas. Pvz. Petrašiūnų šiluminė elektrinė su dūmais per parą išmeta 1,2 t. sieros dvideginio. Jėgainė pastatyta slėnyje, kaminau neaukšti, į vakarus nuo jėgainės gyvenamas rajonas, kur SO₂ siekia 1,04 mg/m³, kas kelis kartus viršija sanitarijos normas. Petrašiūnuose yra liejykla „Centrolitas“, kurios pagrindinė žaliava — metalo laužas ir drožlės. Drožlės turi daug tepalų, kas duoda daug dūmų su CO (anglies viendeginiu) ir kitų degimo produktų. Netoliese — pluošto gamykla teršia orą organiniais tirpalais: acetonu, metilenchloridu, spiritu ir kt. Esant silpnam vėjui, metilenchlorido užtarša nusitęsia iki 2 km., viršijanti sanitarines normas. Taip pat su acetonu. Stoties rajonas ir senamiestis užteršti sieros dvideginium ir suodžiais, ypač ryšku rytais ir vakarais. Kalta namų apšildymo sistema ir garvežių bei gretimų fabrikų dūmai, kurių kuras yra mazutas, turįs iki 40% sieros. Prie gumos fabriko „Inkar“ iki 620 mg/m³ benzino garų ir daug acetono. Taip pat daug benzino garų apie „Drobės“ fabriką, taksu parke ir automagistralėse. Kauno mėsos kombinate ir greta Endokrininių preparatų fabrike daug pūvančių organinių medžiagų ir formalino kvapo.

Sveikatos apsauga, 1973, 3:41-43

SUSIRGIMAI SALMONELIOZE PANEVĖŽIO MIESTE IR APYLINKĖSE 1972 METAIS

K. Liuksemburgas (Resp. Sanitarijos - epidemiologijos stotis)

1972 m. kovo ir balandžio mėn. Panevėžy bei Biržų, Panevėžio ir Rokiškio rajonuose išaiškinta 128 salmonela susirgimai (S. heidelberg tipo). Daugiausia sirgo vaikai iki 7 m. amžiaus. 84 sirgę buvo paguldyti į ligonines. Susirgimai susiję su mėsos produktų vartojimu; daugumas produktų gaminti Panevėžio mėsos kombinate. Užkrėtimo šaltinis — kiauliena. Kiaulės užsikrėtė pašaru. Autoriaus nuomone, reikia daugiau sanitarinės priežiūros mėsos produktų gamyklose ir parduotuvėse.

Sveikatos Apsauga, 1973 6:38-41

LIETUVOS GYVENTOJŲ MITYBOS DINAMIKA 1956-1970 m. LAIKOTARPIU

D. Mikalaukaitė (Vilniaus univ. Med. fak. Fiziologijos katedra)

1958 m. pabaigoje Lietuvoje buvo 1187 valgyklų su 41,200 vietų, 1965 — 1936 valgyklos su 79,500 vietų, o 1970 m. jau 2400 su 12,636 vietomis. Paskutiniu laiku padaugėjo vaikams viešojo maitinimo valgyklų: vaikų lopšeliuose, darželiuose, internatuose, mokyklų bendrabučiuose bei mokyklose. Autorė randa, kad gyventojų racijone riebalų kiekis esąs per didelis ir kas metai didėjas, sudaro 35 iki 41% viso raciono kolorijų; baltymai — apie 12%. 55-60% baltymų gyvulinės kilmės. Kaimiečių maiste daugiau vitaminų, negu pramonės darbininkų. Lietuvos gyventojai vis mažai tenaudoja vaisių ir daržovių, ypač žiemą ir pavasarį. Mažai ir šviežios žuvies.

Sveikatos Apsauga, 1973 6:36-38

MAISTO INFEKCIJŲ EPIDEMIOLOGINIAI YPATUMAI VILNIAUS MIESTE 1970 - 71 m.

J. Prapiestis, S. Kelminskienė (Vilniaus univ. Med. fakulteto infekc. ligų katedra, Vilniaus m. Sanitarijos - epidemiolog. stotis)

Paskutiniu laiku Lietuvoje padaugėję žarnyno susirgimų, ypač kurios sukeltos maisto toksinų. Pvz. Vilniuje viduriavimai nuo dizenterijos sudarė 30%, o dėl maisto toksinų net 32%. Autoriai pripažįsta profilaktikos svarbą, bet esą sunku surasti etiologiją. 1971 m. bakteriologiškai diagnozė buvo patvirtinta tik 18% — pasitvirtino toksinų infekcija — salmoneliozės infekcija. Salmoneliozių ypač padaugėjo pastaraisiais metais. 1964 - 1969 m. laikotarpyje Vilniaus mieste selmoneliozėm sirgo 3 - 6 (100.000 gyventojų) 1969 m. pakilo iki 51 ir gana aukštai išsilaikė 1970 m. ir 1971 (44 ir 43). Anksčiau vyraudavo S. typhimurium, S. enteritidis ir kt. Nuo 1968 m. pirmąja S. heidelberg — 44%, o 1969 net 77% visų kultūrų. Salmonelų šaltinis — naminiai gyvuliai ir paukščiai, jų mėsa, ypač kiauliena, 96%. Pasirodo, kad salmonela į gyvulius patenka su kombinuotu pašaru, į kurių sudėtį įeina ir iš gyvulių atliekų pagaminti mėsos - kaulų, miltai. Salmoneliozėm vyrai serga 3 kartus dažniau, negu moterys, ypač 20 - 40 m. amžiaus grupėje, kadangi jie daugiausia pasinaudoja visuomeninio maitinimo patarnavimais.

Sveikatos apsauga, 1973, 5:28-32

KAI KURIE DUOMENYS APIE LIETUVOS ILGAAMŽIUS

M. Čobotas, I. Jonkuvienė, K. Krasnickas (Eksperm. ir klin. med. m.t. inst.)

Autoriai domisi geriatika, bet kaip atskiros specialybės sveikatos tarnyboje nesą. Autoriai ištyrę socialinio aprūpinimo ministerijos žinioje, Lietuvoje, ilgamečius esančius 35 senelių ir invalidų namuose ir Vilniaus apylinkėje. Prieglaudose tada gyveno 6642 ilgaamžiai (61% moterų ir 39% vyrų). 137 asm. 90 - 97 metų, po to skaičius staiga mažėja. Seniausias vyras 102, o seniausia moteris 109 m. Ilgaamžių vyrų tik 20%. Ilgaamžių 89% gimę Lietuvoje. Iš jų 115 lietuviai (76%). Dauguma (79%) gimę ir didžiausią gyvenimo dalį praleidę kaime, 81% valstiečiai, 14% — darbininkai, 5% — tarnautojai. Iš jų 42% dirbo sunkų fizinį darbą. 57% ilgaamžių tėvai mirę gilioje senatvėje. Senelių namuose tik 7% vartoję alkohol. gėrimus ar rūkė. Nė viena moteris negėrė alkoholio ir nerūkė. 55% mėgo mėsišką valgį. Daugumas, 80%, serga ateroskleroze (koronariniiais ar galvos smegenų ateroskelroze). Antroje vietoje — kvėpavimo sistemos susirgimai. 71% ilgaamžių tęsia aktyvų gyvenimą šeimoje arba patys apsitarnaujį gyvendami prieglaudose; tik 41 — praleidžia visą laiką lovoje.

Sveikatos Apsauga, 1973, 3:36-41

DR. IZIDORIUS RUDAITIS VIS DAR KALĖJIME

(be jokio teismo)

Dr. J. Rudaitis, rentgenologas, buvo suimtas 1973 m. vasario 28 d. Laikomas Vilniaus kalėjime. Suimtas pasiremiant okupuotos Lietuvos teismo kodekso 68 straipsniu, t.y. už „antisovietinę agitaciją ir propagandą“. Dr. Rudaitis nuo 1967 m. serga leukemija. „Darbininkas“ (1974 m. sausio 4 d.) informuoja, kad Amnesty International (AI) New Yorke skyriui yra pavesta siekti dr. Rudaičio išlaisvinimo iš sovietinio kalėjimo. AI kreipėsi į AMA, kuri yra pasiuntusi Sovietų valdžiai protesto notą. Prašė, kad ir kiti siųstų protesto laiškus. Informacijas, kurios padėtų AI siekti jo išlaisvinimo, prašo siųsti Amnesty International, 200 West 72nd St., New York, N.Y., 10023 arba Vlikas, 29 West 57th St., New York, N.Y. 10019.

1973 m. kovo mėn. Kaune buvo areštuotas Medicinos Instituto studentas Šarūnas Žukauskas.

Daug intelektualų vis suiminėjama. Ypač bijomas, kad suėmimų banga gali pagausėti po Suslovo „geros valios“ vizito pavergtoj Lietuvoj.

Medicina Nr. 1(46), 1974

Kauno Medicinos instituto citogenetikos laboratorijoje ir Vilniaus „Raudonojo Kryžiaus“ ligoninės medicininės genetikos kabinete galima atlikti chromosominius tyrimus. (1973.5)

Suvalkų trikampio (Lenkijoje) lietuvių laikraštis „Aušra“ Nr. 3(22) ir 4(23) 1973 m. paskyrė nemažai vietos aprašyti lietuviams gydytojams Amerikoje ir apie pirmąjį lietuvių gydytoją Amerikoje Aleksandrą Karolių Kuršių. Antanas Jamikas, pats dalyvavęs PLGS suvažiavime New Yorke bei susipažinęs su Kuršiaus biografija bei jo disertacija, objektyviai įvertina ne tik pirmąjį lietuvių gydytoją Amerikoje, bet ir šiandien čia esamus. Aprašymuose jaučiamas nuoširdumas.

„Meditsinskaya Gazeta“ 1973 m. gruodžio 5 d. įdėjo dr. K. Ambrozaičio nuotrauką ir komentarus, kad Sovietų Sąjungos valstybinę 1973 m. premiją paskyrė grupei mokslininkų už patobulinimų xerografinio rengeno metodo. Šioje mokslininkų grupėje yra du lietuviai gydytojai: dr. K. I. Ambrozaitis, rentgenologijos profesorius Vilniaus universitete, ir dr. M.M. B. Šneideris, onkologinio skyriaus vedėjas Lietuvos sveikatos ministerijoje.

Dr. Kazys Ambrozaitis — premijos laimėtojas ok. Lietuvoje.

MOTERŲ SKYRIUS

Skyrių veda LAIMA ŽLIOBIENĖ

ILLINOIS LIET. GYD. DR-JOS MOTERŲ PAGALBINIS VIENETAS PRADEDA NAUJUS METUS

Ill. Liet. Gyd. ir Dantų Gyd. dr-jos Moterų pagalbinis vienetas pradėjo savo 1973-74 metų veiklą, susirinkdamos Ramada Inn, Elgin, 1973 spalio 14 dieną.

Pirmininkė Aldona Grinienė atidarė susirinkimą, pristatydama naują valdybą: vicepirmininkę Dalią Bobelienę, išdininkę Ireną Pemkienę, sekretorę Janiną Šalnienę, koresp. sekretorę Barbarą Plikaitienę ir ryšininkę Alfredą Vileišienę.

Minutės atsistojimu ir susikaupimu buvo prisimintos pereitą mėnesį mirusios dvi vieneto narės: jauna, daug žadanti Laima Paulienė ir didžiai nusipelnusi, buvusi daugelio valdybų narė ir pirmininkė Ona Atkočiūnienė.

Ill. Liet. Gyd. Pagalbinio vieneto valdyba. Iš k. į d. D. Bobelienė, A. Grinienė (pirm.), J. Šalnienė, I. Pemkienė ir B. Plikaitienė.

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

Buvusiai piimininkei Leonidai Dargienei, su nepaprastu ryžtingumu ir sugebėjimu vadovavusiai vienetui trejus metus, buvo įteikta tradicinė dovana, o ji pirmininkės simbolį — plaktuką perdavė A. Grinienei.

Stipendijų Fondo pirmininkė Alina Lipskienė pristatė savo valdybą, kuri susideda iš vicepirmininkės Leonardos Kilikonienės, išdininkės Vandos Kaunienės ir sekretorės Ados Sutkuvienės.

Vieneto pirmininkė A. Grinienė pranešė apie ateities planus: gruodžio 9 d. ruošiami Kalėdų eglutė, kovo mėnesį madų apžvalgos aplankymas, vasarą numatytas piknikas ir 1974 m. spalio 20 d. Jaunimo centre ruošiamas Giedrės Gudauskienės kūrinių koncertas, kuriame dalyvaus solistai J. Šalnienė ir iš Kalifornijos atvykę Birutė ir Rimtautas Dabušiai ir pianistė Raimonda Apeikytė.

Po susirinkimo sekė bendra vakarienė su vyrais, kurie tuo pat laiku baigė savo susirinkimą ir paskaitas.

KALĖDŲ EGLUTĖ

1973 m. gruodžio 9 d. Lietuvių Tautiniuose namuose įvyko tradicinė Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos Pagalbinio Moterų vieneto ruošiami Kalėdų eglutė.

Kalėdų eglutės programos atlikėjai.

Vieneto pirmininkė Aldona Grinienė šiltais pasveikino gausiai susirinkusius svečius, pakviesdama programą praveisti Astą Griniutę.

Orkestras „Vytis“, kuriame groja Rimas ir Aidis Kožicai, Liūtas Dargis, Jonas Šalna ir Irena Mažeikaitė, pagrojo keletą kalėdinių giesmių bei pramoginių kūrinių, puikiai nuteikdami klausytojus.

Laima Sidrytė grakščiai pašoko „Snaigės“ šokį, o jos sesutė Rūta įdomiai interpretavo dainą „Mama“. Daina Žliobaitė (3 1/2 m.) padeklamavo juokingą eilėrašį apie kiškį; jos broliai Aras ir Vidas paskambino pianinu. Rasa Sutkutė ir Rūta Sidrytė vaizdžiai atliko eilėrašį „Kalėdų sapnas“. Taip pat programoj pasirodė mažučiai Vidas ir Linas Pauliai bei Viva ir Darius Bartkai. Paulius Ragas ypatingai muzikaliai paskambino Beethoveno „Fuer Elise“. Programą užbaigė nuotaikingą dainą padainuodamas Jonas Šalna, skambiai pritariant „Vyties“ orkestrui.

Buvo įdomu matyti virš 60 vaikų, pirmose eilėse susėdusių, programą atidžiai sekančių. Programos atlikėjams bei šauniai pranešėjai Astai Grinytei žiūrovai entuziastingai paplojo.

Po programos pirmininkė Aldona Grinienė pakvietė visus vaišintis prie ištaigingo stalo, kur alkanųjų pamaitinimu rūpinosi bei prie egultės sėkmingo paruošimo triūsė darbščios ponios D. Bobelienė, L. Dargienė, I. Pemkienė, B. Plikaitienė, A. Sutkuvienė, J. Šalnienė ir I. Zibienė. Ištroškusiems pagalbą teikė dr. K. Bobelis, dr. G. Grinis ir dr. J. Plikaitis.

Loteriją pravedė p. Alina Lipskienė ir V. Kaunienė, vėl gražų įnašą surinkę Stipendijų Fondui.

Kalėdų Senis (Gedas Grinis) atvyko kupinu maišu nešinas ir dar daugiau džiaugsmo atnešė į taip linksmą eglutę. Malonu, kad ši gydytojų šeimų šventė daug svečių sulaukė. Dar maloniau būtų buvę, kad apie savo atsilankymą visi iš anksto būtų pranešę...

Ill. Liet. Gyd. Dr-jos Pagalbinio Moterų Vieneto Stipendijų Fondas suruošė jaunimo orkestro „Vytis“ krikštynas š. m. vasario 2 d. Tautiniuose namuose, Chicagoje. Orkestre grojo gydytojų vaikai: J. Šalna, A. Kožica, R. Kožica, I. Mažeikaitė ir L. Dargis. Krikšto apeigas atliko dr. D. Giedraitis (Ill. L.G. D-jos pirm.) ir A. Grinienė (Ill. L.G.D. pagalb. vieneto pirm.). Krikšto tėvai A. Mažeikienė ir A. Modestas. Programai vadovavo B. Kožicienė. Pradžia labai gera, tikslas dar geresnis.

Taigi ne tik dr. Jonas Kregždė (Beverly Hills, Calif.) suorganizavo daktarų orkestrą, bet ir

gydytojų žmonos Chicagoje. Iš gautų pajamų kuris nors jaunuolis bus įgalintas tęsti mokslą.

Šia proga tenka priminti, kad Stipendijų Fondo pirmininkė yra dr. Alina Lipskienė. Ji neša pagrindinę naštą ne tik šio parengimo, bet ir daugelio kitų artimoje praeityje. Deja, jos vardo beveik niekur neužtinkame. Dr. Alina yra iš tų, kuri pasitenkina darbu, bet nelaukia už tai nei padėkos, nei pagyros.

„Vyties“ orkestras (iš k. į d.): Adis Kožica, Jonas Šalna, Liūtauras Dargis, Irena Mažeikaitė ir Rimas Kožica.

ŽINIOS IŠ OHIO:

Dr. Vytoldas ir Vanda GURZDŽIAI atšventė savo vedybų 25-ųjų metų sukaktuves, medaus kelionei išvykdami į Londoną, Angliją.

Dr. Antano ir Eugenijos AŽELIŲ duktė ištekėjo už Terrance Lamb.

Mirusio dr. Vlado ir Reginos RAMANAUSKŲ sūnus Jurgis vedė Rūtą Brady.

Dr. Veronikos ir Vlado ADAMSŲ duktė Jūratė pereitą pavasarį ištekėjo.

Bobutėmis nesenoje praeityje tapo Regina RAMANAUSKIENĖ ir Vanda Gruzdienė — pirmą kartą, Aldona Drukteinienė — antrą, o Birutė Skrinskienė — net ketvirtą kartą.

Marytė MATULIONIENĖ, dr. Algio Matulionio žmona, šiemet baigė teisės mokslus. Šiuo metu ruošiasi baro egzaminams. Žada laikyti kovo mėnesį. Turėsime savo advokatą.

IRENE ZIBIENE išrinkta Čikagos Lietuvių moterų klubo pirmininke. Šis klubas 1973 metais atšventė savo 50-ties metų jubiliejų. Per eilę metų šis klubas yra skyręs savo pajamas stipendijoms lietuvių kilmės mergaitėms ir labdarai. Kiekvienais metais surengia iškilmingą „Gintaro“ balių, kuriame pristatomos lietuvių kilmės debutantės. Šių metų „Gintaro“ balius įvyks Conrad Hilton viešbutyje birželio mėnesį. Baliaus pirmininkė yra Dalia Bobelienė. Klubui taip pat priklauso Ona Biežienė, Leonida Dargienė, Alina Lipskienė ir Valė Mažeikienė.

Pagalb. Vieneto susirinkimas 1973 m. lapkr. 15 d. pas Al. Mažeikienę. Sėdi priekyje: Al. Mažeikienė, V. Tumasonienė. Antroje eilėje: J. Vienužienė, A. Grinienė, pirm., I. Zibienė, P. Ragiienė, O. Biežienė, L. Žliobienė, V. Balukienė. Stovi: A. Lipskienė, J. Valaitienė, A. Vileišienė, A. Sutkuvienė, J. Šalnienė, B. Plikaitienė, L. Dargienė ir kt.

LEONIDA DARGIENĖ šiais metais vadovavo Westchester Diabetes Association pravedamam vajui. Ši organizacija parūpina nemokamus cukraus ligos tyrimus, išdalindama nemokamus „diabetes kits“ dvylikai apskrities ligoninių.

LAIMA ŽLIOBIENĖ yra ilgametė Evergreen Parko School Board Caucus valdybos narė. Dėka šios organizacijos Evergreen Parkas džiaugiasi aukštai pastatytu mokslu savo administruojamam distrikte.

Dail. VANDA BALUKIENĖ, sėkmingai vadovavusi Čiurlionio meno galerijai keletą metų, iš pareigų pasitraukė.

Ill. Mot. Pag. Vieneto pirmininkė ALDONA GRINIENĖ su vyru dr. Gedu Griniu šį rudenį dalyvavo Mediclinics suvažiavimuose Olandijoje, Vokietijoje, Italijoje ir Prancūzijoje. Taip pat A. Grinienė ilgus metus dirbus skautų „Aušros“ tunte, Čikagoje, š. m. lapkričio mėn. 4 d. buvo pakelta į paskautininkės laipsnį.

IRENA PEMKIENĖ, Ill. L. G. P. M. Vieneto išdininkė, dirbdama Dariaus Girėno lituanistinės mokyklos ir Chicagos Aukštesniosios lituanistinės mokyklos tėvų komitetuose, turi progos paprašyti iš gydytojų aukų.

DALIA BOBELIENĖ, ilgai dirbusi BALFo Centro valdyboje, dabar yra viena iš BALFo direktorių.

DR. AUSTĖ VYGANTIENĖ, dirbanti kaip biochemijos Assistant Professor Northwestern universiteto Medicinos mokykloje, Antrame Mokslo ir Kūrybos simpoziume, lapkričio 21 - 25 dienomis Čikagoje, skaitė referatą apie Antibiotinio Erythromycino - A biosinteze.

Dailininkės Vanda BALUKIENĖ, dr. Aldona Labokienė, Marija Ambrizaitienė, Dalia Aleknienė ir Ada Sutkuvienė dalyvavo Liet. Moterų Dailininkių dr-jos surengtoje parodoje Beverly Art Center, Čikagoje. Mūsų menininkių darbai buvo muziejaus vadovybės aukštai įvertinti.

Solistė JANINA ŠALNIENĖ dalyvavo Vilniaus 650 m. minėjime spalio 21 d., atlikdama dalį programos.

Solistė PRAURIMĖ RAGIENĖ dainavo D. L. Kun. Birutės Dr-jos surengtame baliuje, Čikagoje.

ALDONA MAŽEIKIENĖ išrinkta į Čikagos Liet. Mot. Federacijos klubo valdybą. Šios tarptautinės organizacijos Čikagos liet. skyrius yra žinomas kultūrinių seekmadienio popiečių, tradicinio Velykų stalo ir lietuvių aukštesniosios mokyklos abiturientų pristatymo vakaro parengimu bei Lietuvos vardo garsinimu savo organizacijos narių tarpe, kuriai priklauso virš 11-ka milijonų laisvojo pasaulio moterų. Šių metų abiturientų įvesdinimo į liet. visuomenę bei pagerbimo vakaras įvyks geg. 19 d. Rengėjų komitetui priklauso gyd. žmonos Aldona Grinienė, Stasė Labanauskienė ir Vida Tumasonienė.

A. MASILIONIENĖ, Dayton, Ohio, jau treči metai lanko medicinos seserų mokyklą. Nusibodo būti dantų gydytoja, nutarė pasižūrėti, ką seserys Amerikoje daro.

Aldona DRUKTEINIENĖ, kita dantų gydytoja iš Dayton, Ohio, taip pat pakeitė profesiją. Įsigijo magistrą iš lingvistikos ir dėsto rusų ir vokiečių kalbas vienoje Daytono aukštesniųjų mokyklų.

Aldona ir dr. J. SANDARGAI išėjo pensijon ir išsikėlė į Floridą, kur jau anksčiau gyvena jų abu sūnūs.

Floridon išsikėlė prieš kiek laiko ir dr. Z. SABATAITIS ir dr. A. Miliauskas su žmonomis. Atrodo, kad Florida patinka ne tik amerikiečiams, bet ir mums, ypač vyresnio amžiaus pasiekus.

Vanda GRUZDIENĖ su dukra Zose, Roma Čepulienė su sūnum Rimu neseniai viešėjo Lietuvoje.

Birutė ir dr. J. SKRINSKAI su dukra Rūta lankėsi Graikijoje. Patiko, ir dabar tik graikiškai verda.

Dr. Algis ir Roma ČEPULIAI viešėjo Aruba saloje, o Daliar J. Maurukai važinėjo laivu. Paskutinėmis žiniomis, jie viešėjo Veneculoje.

Ohio Liet. Gyd. Mot. Pagalbinis Vienetas įsisteigė jau gana seniai. Pirmą susirinkimą turėjo 1957 metais rugp. 20 d. Pradžioje, kol vaikai buvo maži, ribojosi parengimais vaikams. Taip pat siuntė siuntinius vargo ištiktiems tautiečiams, bendravo tarpusavyje, kaip įvairiais „showers“, priešpiečiais, viena kita paskaita, muziejų, teatro spektaklių lankymu. Pagrindė padėjo vyrams, jų organizacijosparengimuose. Taip pat rėmė jaunimo bei lietuvių reikalus (kaip Kent universitete lietuvių kalbos įvedimą). Šių metų susirinkime sekantiems dviem mmtams į valdybą išrinktos B. BALČIŪNIENĖ ir B. SKRINSKIENĖ.

Ačiū p. Romai Degesienei už žinias iš Ohio.

LEONIDA DARGIENĖ ir Alina Lipskienė priklausė rengėjų komitetui Antrojo Mokslo ir Kūrybos simpoziumo parengime. Taip pat jos š. m. lapkričio mėn. 19 d. surengė lietuvių tautinio meno parodėlę West Suburban YMCA, kur A. Lipskienė skaitė paskaitą apie Lietuvą bei abi demonstravo kalėdinių šiaudinukų gaminimą.

DR. VIDA TUMASONIENĖ aktyviai dalyvauja Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus Čikagoje veikloje. Muziejaus tikslas yra apsaugoti ir išpopuliarinti lietuvių etnografinę medžiagą ne tik lietuvių, bet taip pat ir amerikiečių tarpe. Tuo tikslu muziejus užsiima aktyvia kultūrine veikla, įtraukdamas į savo dalyvių tarpą žymius šio krašto visuomenininkus, mokslininkus, menininkus ir t.t. Muziejaus garsas vis plačiau sklinda: jis yra įtrauktas į Čikagos aplankytinų įžymiųjų tarpą, lankomas svetimtaučių ekskursijų. Jau yra pramatytos pastatyti naujos patalpos su įvairiomis salėmis (bibliotekai, archyvams, fotografijai, tautosakai, filatelijai, numizmatikai, politiniams mokslams, Americanai, etc.) ir su teatro patalpomis. Letuvių visuomenė kviečiama prisidėti prie šio svarbaus darbo savo eksponatais, rinkiniais, aukomis ir talka.

Balzeko muziejaus surengtame Liet. Gen. Konsulės pagerbimo vakare: dr. Vida Tumasonienė, banketo pirmininkė, Juzė Daužvardienė ir programos atlikėja Pr. Bičkienė. Vakare dalyvavo per 600 neeilinių muziejaus draugų, įskaitant merą Richard Daley ir vicėgubernatorių Neil Hartigan.

VANDA KAUNIENĖ dalyvavo su vyru dr. F. Kaunu medikų suvažiavimuose Japonijoje ir Hong Konge.

DALIA BOBELIENĖ išrinkta šių metų tradicinio Gintaro baliaus ruošimo pirmininke, o jai padeda L. Dargienė.

KRONIKA

JUBILIEJAI

Dr. Feliksas PROSCEVIČIUS (Medellino, Columbia) š. m. sausio 11 d. atšventė 90-tą gimtadienį. Prof. dr. Stasys JANKAUSKAS š. m. sausio 25 d. atšventė 75 metų amžiaus sukaktį. Yra ir jaunesniųjų, kurie artimoj praeity ar ateity šventė ar švęs 70-tus metus, tai: dr. Emilija JASEVIČIŪTĖ (vas. 5 d.), dr. Antanas ČERŠKUS (praeitais metais), prof. Petras KAZLAS (praeitais metais), dr. Petras RADVILA (praeitais metais).

Yra ir „atžalyno“, prisimenančio savo gimtadienius 60 m. proga: dr. Vytautas DAMIJONAITIS, dr. Albinas GARŪNAS, dr. Algirdas MACIŪNAS, dr. Jonas MIKUŽIS, dr. Kazys RIMKUS, DR. Juozas TAUČAS. Žinomus ir nežinomus jubiliantus PLGS nuoširdžiai sveikina.

Dr. Stasys ŠEREKA (Vokeitijoje, Queiderslach) š. m. sausio 29 d. atšventė savo artimųjų ir draugų tarpe 50-tą gimtadienį. Jis yra aktyvus bendruomenės narys ir Vasario 16 gimnazijos remėjas (dukra Olga ten mokosi).

Sveikiname ir vedybinius jubilatus (25 metų). Vieni iš jų atšventė labai iškilmingai, kiti visai to nesitikėdami, dar kiti kukliai — savo šeimose. Redakcijai žinomi tik šie: dr. G. ir V. BALUKAI, dr. V. ir L. DARGIAI, dr. R. ir G. SIDRIAI, dr. V. ir dr. ŠAULIAI, dr. ir M. YAUNIŠKIAI.

KELIAUJAME — Be mažesnių kelionių (pvz. iš Chicagos ar New Yorko į Floridą), kai kurie kolegos praėjusiais ar šiais metais tikrai pavažinėjo. Kai kurie dalyvavo mediciniškose konferencijose, net pranešimus darė. Štai keletas tų keliauninkų: dr. Audra DEVEIKYTĖ — Argentinoje, dr. Nėlė ir Gerardas JUŠKĖNAI — Meksikoje, dr. Alvinas ŠABANIENĖ — Europoj, dr. Gediminas ir Dalia BYLAI Argentinoj, Brazilijoj, Peru, dr. Elvyra Petrikaitė — ŠIURNIENĖ iš Melbourne (Australija) viešėjo Kanadoje ir JAV, dr. Augustinas ir Marija LAUCIAI — Argentinoj ir Brazilijoj, dr. E. ir A. MILIAI — Pietų Amerikoj, dr. Bronius MEDŽIKAUSKAS (iš Australijos) — JAV-bėse.

Minint Dargių vedybinį jubiliejų, susitiko kurso draugai (iš k. į d.): G. Balukas, A. Lipskis, K. Ambrozaitis, A. Lipskienė, J. Valaitis, V.

Tumasonienė, V. Dargis, R. Sidrys ir K. Pemkus. Jeigu ne Balukas ir Lipskienė, Ambrozaitis būtų suradęs ir dingusį G. Grinį.

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

Dr. VYTAUTAS ir MARIJA KIŠONAI (Stroud, Australija) susipažino su visa Australija — ją apkeldami. Tuo tarpu sūnus dr. Gerutis prižiūrėjo namus ir pacientus.

AUKOJAME

Dr. A. MACIŪNAS ir dr. R. SIDRYS buvo praėjusio Balfo vajaus didieji aukotojai (po 500 dol.). Balfo 17-tame seime (1973 m. lapkr. 10 d. Clevelande) direktoriais išrinkti D. Bobelienė, dr. Z. Danilevičius, dr. B. Matulionis.

Dr. Kazys Alminas su dar vienu geraširdžiu paaukojo 10.000 dol. Liet. Katalikų Mokslo Akademijai įsigyti prof. Z. Ivinskio mokslinį palikimą.

Dr. G. ir V. BALUKAI, P. ir S. KISIELIAI ir k. „The violation of Human Rights in Soviet occupied Lithuania“ ispanų kalba mecenatai.

Praėjusią vasarą rengtai sportinei išvykai į Europą daug prisidėjo suorganizuotas moterų komitetas. Jame daug dirbo ir gydytojų žmonos: L. Dargienė, V. Kaunienė, A. Mažeikienė. O sportininkus jų išvykos metu gydė dr. A. Ramonas. Daktarai: V. ir V. Tumasoniai, O. Nakas paaukojo po šimtinę, o dr. E. Ringus net porą šimtų šiai išvykai.

Didesnėmis sumomis Chicagos lituanistines mokyklas parėmė šie kolegos: J. ir A. Kižiai, P. ir L. Žliobai, P. ir S. Kisieliai, K. ir D. Bobeliai, A. ir E. Razmai, K. ir I. Pemkai, V. ir D. Šauliai, A. Paulius, V. ir L. Dargiai, L. ir p. Seibučiai.

Lietuvių Fondo kai kurie didieji darbuotojai daktarai (iš k. į d.): J. Valaitis, G. Balukas, K.

Ambrozaitis, P. Kisielius (nėra A. Razmos, E. Lenkauskos, B. Poškos, F. Kauno ir kt.).

Dr. P. ir S. KISIELIAI — leidyklos „Krikščionis gyvenime“ rėmėjai.

Dr. Leonas ir Irena KRIAUCĖLIŪNAI, dr. Ferdinandas ir Vanda KAUNAI „Laiškų Lietuviams“ premijų mecenatai.

Kanadiečiai, užbaigę savo pirmąjį šimtatūkstantinį fondą, pradėjo antrąjį Romo Kalantos vardu. Minėjimas - dedikacija įvyko š. m. vasario 2 d. Toronte, kuriame dalyvavo ir dr. A. Razma (LF kūrėjas ir dabartinis valdybos pirmininkas), Kanados fondo pirmininkas yra dr. A. Pacevičius.

Dr. Nijolė BRAŽĖNAITĖ prisidėjo su 1000 dol. Stepo Zobarsko knygai „Fifty Years of Lithuanian Literature“ išleidimo.

Dr-ai J. ir V. Dubinskai, R. ir G. Sidriai, P. ir S. Kisieliai, J. Jakševičienė, P. ir L. Žliobai, K. ir D. Bobeliai, F. ir V. Kaunai ir k. parėmė Chicagos lietuvių operą.

Dr. J. SUNGAILA — prof. P. Dovydaičio monografijos remėjas.

Dr. Valerija RAULINAITIENĖ (Leech Farm, Pittsburgh, Pa., Veteranų ligoninės direktorė) buvo viena iš 32 moterų, paskirtų į aukščiausias valstybines vietas. 1969 - 1973 metų laikotarpyje ji buvo plačiai aprašyta „In Woman's Guide to Washington, D.C.“ Rašoma: „Ji yra pirmoji ir vienintelė moteris direktorės pareigose visoje Vet. Admin. tarnyboje, kurią sudarė 166 ligoninės“. Duodama dr. Raulinaitienės biografija ir pailiustruojama jos nuotrauka.

Dr. STEPONAS LIPSIUS ir Dr. ALBINAS KAZLAUSKAS išlaikė psichiatrų specialybės egzaminus.

Dr. MILDA BUDRIENĖ išrinkta Chicagos alergistų pirmininke.

Dr. STASYS BUDRYS išrinktas Englewood (Chicagoje) medicinos draugijos pirmininku.

Dr. Z. DANILEVIČIUS sutiko būti L. K. susivienijimo Chicagos apskrities daktaru kvotėju. Dr. MARTYNAS MIŠKINIS ir dr. A. PAKALNIS išrinkti SLA 352 kuopos daktarais kvotėjais 1974 metų kadencijai.

Dr. VYTAUTAS BAGURSKAS (Urugvajuje) lietuvių parapijoje kas mėnesį praveda pasiūnekėjimus - paaiškinimus su besirengiančiais sukurti šeimą.

Dr. JONAS VALAITIS kalbėjo (1973 lapkr. 30 d.) per Margučio radiją apie valstybininką a.a. prel. Mykolą Krpavičių.

Dr. J. GALIGNAS (Hartford, Conn.) skaitė Suffolk'e, Am. Lietuvių Piliečių Klubo susirinkime (1973 lapkr. 11 d.) apie grybus (nuodingus ir gerus).

Dr. A. MILAKNIS sėkmingai pravedė Naujų metų sutikimą Santa Monicoje. Dr. Milaknis yra Lietuvių klubo pirmininkas, o kartu LB apylinkės sekretorius.

Dr. KAZYS BOBELIS ir dr. DOMAS GIEDRAITIS, praktikuoją Elgine, Ill., išrinkti į Šv. Juozapo naujosios ligoninės vykdomąjį komitetą. Be jų, Elgine praktika verčiasi ir dr-ai Rimas Vienužis, Algis Paulius ir Kazys Pemkus. Taigi Elgine ne tik Alto pirmininkas, Ill. gydytojų draugijos valdyba, Fraternalo Lituanica pirmininkas, bet ir šis „Medicinos“ žurnalas ten redaguojamas.

Dr. VLADAS RAIŠYS, praktikuojąs Vokietijoje, vis paremia lietuviškąją spaudą ir Amerikoje („Dirvą“, „Naująją Viltį“).

Dr. ALGIS ČEPULIS paskirtas Lake County Memorial ligoninės chirurgijos šefu. Tai „lietuviškiausia“ ligoninė Clevelande, nes be jo ten dirba šie daktarai: A. Aželis, H. Brazaitis, A. Čeičys, D. Degesys, E. Lenkauskas ir J. Skrinska. Taigi nenuostabu, kad Ohio gydytojais taip gerai „susigrajinę“.

Dr. Jurgis STEPONAVIČIUS - STEPHEN š. m. sausio mėn. susilaukė mielo svečio tėvo Vl. Steponavičiaus, atvykusio iš ok. Lietuvos. Jis iškentėjo daugiau kaip 20 metų klaikią tremtį Sibire. Jo žmona, dr. Jurgio motina, mirė 1972 m. Lietuvoje (išnešusi Sibiro našta).

Dr. A. RUGIENĖ Liet. Krikščionių Demokratų konferencijos metu (1973 lapkr. 18 d. Chicagoje) buvo išrinkta į centro valdybą.

Moterys, pasikalbėjime: iš k. į d. daktarės Tumasonienė, Šaulienė, Biskienė ir Taurienė.

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

Dr. P. LEGECKIS, išėjęs į pensiją, turi daugiau laiko atostogauti. Praėjusiais metais keletą mėnesių gerėjosi Illinois grožybėmis dukros ir žento Ošlapų namuose. Jis tebesidomi gydytojų gyvenimu plačiame pasaulyje. Dalį laikraščių iškarpu atsiuntė ir šio žurnalo redaktoriui.

Dr. St. SKAPINSKAS (Australija) buvo vienas iš pagrindinių kalbėtojų, minint Vasario 16-tąją Geelango mieste.

Dr. Marija ŽUKAUSKIENĖ buvo viena iš „Darbininke“ atžymėtųjų vasario 16 už plačią organizacinę - visuomeninę veiklą, už paslaugią talką lietuviškom institucijom.

Dr. P. ATKOČIŪNAS, Cicero (Ill.) Altos skyriaus pirmininkas, pasakė įžanginę kalbą, minint Vasario 16-tąją Cicero mieste.

Šiais metais, minint 56-tąsias Lietuvos nepriklausomybės metines, vasario 17 d. pagrindiniais kalbėtojais buvo dr. Vytautas Dargis Chicagoje, o New Yorke dr. Kazys Bobelis.

Lietuvių Bendruomenės tarybos politinei-informacinei komisijai priklauso sekantieji gydytojai: K. Bobelis, P. Kisielius, E. Lenkauskas.

Dr. Petras Kisielius buvo išrinktas Ateitininkų federacijos vadu. Pareigas perėmė š. m. kovo 16 d. Be kitų, federacijos valdybai priklauso med. stud. Linas Sidrys (studentų ateitininkų sąjungos pirmininkas) ir dr. Valcovas Šaulys (Ateitininkų fondo valdybos pirmininkas). Sėkmės naujai valdybai. Pasikalbėjimas su dr. P. Kisieliu apie ateities planus buvo patalpintas „Drauge“ (š. m. kvvo mėn. 14 d.).

Pavasarejančioj gamtoj M. Ambrozaitienė, dr. A. Lipskis, A. Griniene ir dr. G. Grinis.

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

Medicina Nr. 1(46), 1974

Dr. PETRAS BUINAUSKAS (St. Charles, Ill.) buvo pagerbtas už devynerių metų darbą vėžio tyrimų įstaigoj.

Dr. K. BOBELIS 1973 gruodžio 14 d. išrinktas ir sekančiai kadencijai Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininku. Dr. J. VALAITIS pasilieka vicepirmininku. Darbas sunkus ir atsakingas.

Dr. G. BALUKAS pasveikino Altos suvažiavimą PLGS, o dr. D. GIEDRAITIS — Ill. Gydytojų vardu.

PLB IV seime (Washington) daugiau reišėsi šie kolegos daktarai: K. Ambrozaitis, H. Brazaitis, K. Bobelis, P. Kisielius, E. Lenkauskas, B. Radzivanas, A. Razma ir L. Kriaučeliūnas.

Dr. ZIGRFIDAS VAITUŽIS, profesoriaująs Maryland'o universitete mikrobiologijos departamente, gavo Washingtono priemiesčio sanitarinės komisijos 25,000 dol. paramą (grant) tolimesniam praktiskam tyrinėjimui. Dr. Vaitužis aktyviai dirbo PL bendruomenės suvažiavimui Washington.

Ohio Liet. gydytojų draugija pasveikino su Šv. Kalėdom savo Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklą su 100 dolerių auka. Dr. Nelė ir Gerandas Juškėnai dar pridėjo penkiasdešimtį.

Dr. LIUCIJA PAŠAITIENĖ, praktikuojanti psichologiją Hamburge, yra Lietuvių moterų klubo Hamburge pirmininkė. Klubas surengė lietuvišką eglutę gruodžio 15 d. Dr. Liucija vėl žada atvykti atostogų į JAV. Sūnus Orlandas žada pasekti motinos pėdomis — studijuos mediciną.

Amerikos Lietuvių Taryba sudarė kalbėtojų biurą, kuriame yra ir šie gydytojai: K. Bobelis, M. Budrienė, Z. Danilevičius ir J. Valaitis.

Dr. A. MILIAUSKAS (St. Petersburg, Fla.) š. m. vasario 24 d. skaitė paskaitą apie vėžį vietos šiaulių suruoštoj popietėj.

Dr. Alb. J. KAZLAUSKAS (St. Chair, O.) išlaikė praėjusiais metais psichiatro specialybės egzaminus.

Dr. ANTANAS STEPONAS 1973 m. įvykusiame Australijos Lietuvių Katalikų federacijos suvažiavime skaitė paskaitą.

Vis daugiau atsisakoma komercinio Kalėdinio sveikinimo kortelėmis. Vietoj to daugelis parėmė šiais metais kultūrinės sritis: spaudą (O. ir V. Vaitai, A. ir Z. Zotovai, E. ir A. Miliai, A. ir J. Stankai, F. ir V. Kaunai, S. Parokienė, V. ir A. Valis - Labokai ir k.), labdarai (R. ir M. Povilaičiai, A. ir G. Pustelnikai, E. ir M. Ringaii ir k.) lituanistines mokyklas (K. ir I. Pemkai ir k.), Ill. L. G. D. Moterų pagelb. Vieneto Stipendijų Fondui (K. ir D. Bobeliai, A. ir B. Čiurai, V. ir L. Dargiai, D. ir E. Giedraičiai, G. ir A. Griniai, A. ir A. Lipskiai, R. ir J. Vienužiai).

Dr. Ona VYŠNIAUSKIENĖ, prieš keletą metų atvykusi iš Lenkijos į Švediją, gavo teises verstiti medicinos praktika. Gyvena Nykolpingo mieste. Mediciną pradėjo studijuoti Lietuvoje, bet baigė Lenkijoje. Ji aktyviai dirba Švedijoje LB Valdyboje.

Dr. V. DARGIS skaitė pagrindinę paskaitą LST Korp! Neo-Lithuanų X visuotiniame suvažiavime rugs. 15 d. Chicagoje. Tema „Korp! Neo-Lithuania lietuviškasis mesianizmas tremtyje ir dabarties aktualieji uždaviniai kovoje su okupantu“. Į pajuokiantį prelegento pristatymą „Akiračiuose“ atsiliepė „Naujienos“. Dr. V. Dargis yra Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio valdybos vicepirmininkas.

Dr. E. RINGUS išrinktas (1973 lapkr. 24 - 25 d.d.) ŠALFASS pirmininku. Sveikiname naująjį sportininkų vadą.

Dr. Rimantas ŠARKIS ir Dagė Rūta Škapinskaitė Australijoje sukūrė šeimos židinį. Abu veiklūs lietuviškame gyvenime. Sėkmės!

Auksė ir dr. P. KAUFMANAI, be dviejų sūnų, susilaukė dukrytės Vygos.

Lietuvių Fondo vadovybė pasikeitė pareigomis. Gydytojai ir vėl pagrandinėse pareigose: Dr. J. VALAITIS — LF tarybos pirmininkas, Dr. A. RAZMA — LF valdybos pirmininkas, Dr. K. AMBROZAITIS, DR. G. BALUKAS, DR. F. KAUNAS, DR. P. KISIELIUS.

Dr. Rimdaugas NEMICKAS (Kardiologijos profesorius Loyola universitete) buvo pagerbtas š. m. sausio 20 d. Chicago gausios visuomenės. Pagerbimą surengė Liet. mot. federacijos Chicagos klubas ir Liet. Tautiniai namai. Dr. Nemickas kalbėjo apie širdies anatomiją, fiziologiją, patologinius sukrikumus ir gydymą.

Dr. ALDONA (Stulginskaitė) ir dr. JONAS JUOZEVIČIAI dalyvavo Lietuvos respublikos prezidento A. Stulginskio ažuolo sodinimo iškilmėse 1973 m. Michigan City, Ind.

Praėjusių metų Lietuvių Fronto Bičiulių studijų savaitėje (rugs. 5 - 11 d.) Dainavoje dalyvavo daug daktarų: V. Majauskas, K. Bobelis, E. Lenkauskas, P. Kisielius, A. Šležas, B. Radzivanas, K. Ambrozaitis, Z. Brinkis, K. Pemkus, Žemaitis ir kt.) Pokalbyje apie „bendravimą su komunistų pavergtu kraštu“, lygiai kaip ir per PLGS suvažiavimą, pasisakyta prieš komunistines užuomačias ir pritarta veiksnių nustatytoms gairėms.

Dr. JONAS ADOMAVIČIUS visą širdį atiduoda ne tik gausiam rašymui „Drauge“ ir „Naujienose“, bet ir ALVudui bei Lietuvių sodybai. Sodyboje dažnai rengiamos vakaronės, kuriose ne kartą matome daktarus L. Seibutį, K. Jučą, B. Matulionį, A. Rugienę, O. Vaškevičiūtę su paskaitomis. O dr-ai Jadvyga ir Viktoras Dubinskai ateina su pinigine auka.

Prof. dr. J. MEŠKAUSKAS prieš Kalėdas buvo sunkiai susirgęs. Iš ligoninės grįžo Kūčių išvakarėse. Pasveiko, pradėjo praktiką ir vėl įsijungė į prel. Krupavičiaus paminklo statybos vaju, ir pats paaukodamas 100 dol.

Garbės komitete matome šiuos daktarus: K. Bobelį, E. Draugelį, P. Kisielių ir J. Sungailą.

Dr. MEŠKAUSKAS yra Lietuvių profesorių draugijos valdybos vicepirmininkas: Dr. J. Meškauskas buvo aprašytas American Biographical Instituto vardyne (1973) „Personalities of the West and Midwest — outstanding and distinguished“.

Dr. GINAS ir GAILUTĖ SKUČIAI su vaikučiais Tomu, Andrium ir Loreta įsijungė į Rochesterio (N.Y.) lietuviškąją parapiją ir veiklą. Dr. Ginas yra Rochesterio medicinos mokyklos vidaus ligų profesorius.

Dr. JONAS GLIAUDELIS išrinktas Chicagos ateitininkų sendraugių vicepirmininku. Šauniai pravedė Naujų Metų sutikimą, bet po to turėjo pakelti net porą operaciją. Sveiksta.

Dr. SOFIJA ŠIMOLIŪNIENĖ, persikėlusius iš Chicagos į St. Petersburgą (Floridą), buvo prieš Kalėdas susirgusi ir paguldyta ligoninėje. Sveiksta ar visai pasveiko. Apsinuodijo maistu Karibų salose.

Dr. DANIELIUS DEGESYS „nunešė“ savo konkurentus ir laimėjo didele persvara SLD gydytojo kovtėjo garbę ir pareigas. „Nugalėtieji“ daktarai V. Paprockas, St. Petrauskas, E. Ringus bei V. Tauras.

Dr. ADELĖ TRAKIENĖ praėjusią vasarą vadovavo liet. evangelikų liuteronų „Tėviškės“ parapijos ruošiamai biblijos stovyklai.

Dr. OTONAS VAITAS (Detroit), pereinamais metais persikėlė su savo grupe į naują medicinos centrą (Medical Building) „Farmington Family Physicians, PC.“

Dr. Z. BRINKIS vadovauja Los Angeles (Calif.) Lietuvių Fronto bičiulių sambūriui. Š. m. sausio 26 - 27 d. buvo suorganizuotas politinis studijų savaitgalis, kuriame iš Joliet, Ill. kaip pagrindinis kalbėtojas dalyvavo dr. A. Razma.

Dr. A. LABOKIENĖ (VALIS), „Medicinos“ žurnalo redakcijos narė, suruošė meno parodas ne tik JAV, bet ir Kanadoje.

Š. m. vasario 4 d. JAMA viršelis pasipuošė jos paveikslu ir žada dar kartą šiais metais pasipuošti.

Dr. J. ir P. VAITAIČIŲ kalėdinės šiaudinukų eglutės puošė ne tik jų namus, bet ir daugelio Chicagos viešųjų įstaigų kambarius (bibliotekas, ligonines, bankus, viešbučius ir kt.).

Dr. ŠARŪNAS TAURAS greit (š. m. gegužės 11 d., Detroit) sumainys aukso žiedus su Birute Marčiukaiyte. Sveikiname! Džiaugiamės kartu su Šarūno ir Birutės tėveliais.

BALF'o 17-tame seime (1973 m. lapkr. 10 d., Clevelande) išrinkti 32 direktoriai, tarp jų dr. V. Balčiūnas, D. Bobelienė, dr. Z. Danilevičius ir dr. B. Matulionis.

Dr. KAZYS AMBROZAITIS, palikdamas Metodistų ligoninės (Gary, Indiana) gydytojų prezidento postą, buvo pagerbtas ir apdovanotas. Jis iš prigimties apdovanotas ir aštriu plunksnos valdymu, ką panaudos „Medicinai“.

Dr. VERONIKA BUDREVIČIŪTĖ (Boderick) ir dr. F. MICKEVIČIUS 1973 m. spalio mėn. Denvery gavo „Fellowship in Academy of Family Physicians“.

Pirmojo Š. Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimo Clevelande (1973 gruodžio 28 - 31 d.) rengimo komiteto pirmininkas buvo dr. Kastytis Jucas. Vieną iš paskaitų skaitė dr. V. Stankus. Jaunimo simpoziumui moderavo med. stud. A. Razma.

Dr. St. ANKUDAS išleido į marčias savo vienturtę dukrą Mildą (ištekėjo už inž. Vytauto Jokščio) 1973 m. rugs. 25 d.

Dr. JUOZAS PLIKAITIS, darbštusis III. LGD išdinininkas, praėjusių metų pabaigoje buvo paguldintas į ligoninę. Ne tik gydytojų, bet ir veiklios moterų pagalbinio vieneto narės žmonos Barboros padedamas, greitai iš ligoninės išėjo.

Provizorė ANTONIA NENIŠKYTĖ, turi savo vaistinę San Martin 740, Burzaco, prov. Bs. Aires.

Provizorė OLINDA LASTAUSKAITĖ turi savo vaistinę „San Vicente“, Corrales 6902, Villa Lugano — Bs. Aires mieste.

Provizorė MILDA RAČKAUSKAITĖ, pernai diplomuota La Platos universitete, gyvena su savo tėvais: Brandzen 116, Quilmes, prov. Bs. Aires.

Provizorius JUOZAS STANKUS, gimęs Philadelphijoje apie prieš 55 metus, yra garsios vaistinės Franco-Inglesa receptų skyriaus viršininkas, Buenos Aires. Gyvena c. Dr. Vergara 1568, Vicente Lopez, prov. Bs. Aires.

Su medicina turi bendro ir daktarė IRENA KLUSAITĖ, kuri su savo vyru daktaru Bohringer profesoriauja vetarinarijos fakultete, Chaco universitete.

„Naujienos“ (1973 gruod. 20 d.) apie PLGS suvažiavimo rezoliucijas: „Turėjom neseniai ir kitą reikšmingą inteligentijos suvažiavimą — Pasaulio lietuvių gydytojų sąjungos, įvykusį pereinamą pavasarį Čikagoje. Ir jų tarpe buvo daug profesorių, nors gal ir nei vieno politinių mokslų specialisto. Jų priimtos ir spaudoj („Draugas“, birželio 26, 1973 m.) paskelbtos rezoliucijos kiekvienu žodžiu alsuoja nuoširdžiu lietuvių tautos rūpesčiu ir siekimais, taip artimais tautos laisve ir lietuvybe besisielojantiems išveivijos lietuviams. (Red. Rezoliucijų tekstai buvo ne tik „Drauge“, bet ir „Naujienose“ ir kituose lietuviškuose laikraščiuose).

MIXTURA

56

Priešrinkiminė kova

Dr. Balukas, patyręs, kad dr. Kaunas ruošiasi iškelti „valdžią“ iš Chicagos, prieš pat PLGD suvažiavimą pakvietė pirmininką dvikovai, kuri vyko keturiomis dalimis:

Dr. G. Balukas smogė dr. F. Kaunui

Dr. F. Kaunas krito...

Skyrių veda dr. K. AMBROZAITIS

Skirta poilsiui, ne terapijai

Dr. Kaunas atgijo ir smogė dr. Balukui

Dr. Balukas, gavęs į nosį, krito. Atsipeikėjęs pajuto, kad išrinktas PLGS pirmininku.

Dar iš PLGS suvažiavimo. Tylus prezidiumo pasitarimas: dr. Avižonis: „Vyrų, ką dabar darysime su tais garbės nariais“. Dr. Kaunas: „Nagi diskutuokim iki apalpimo“.

Liaudies medicina

„Draugas“ 1973.XII.11 „Kelias į Sveikatą“ skyriuje taip rašė: „Visų pirma imkime visomis jėgomis kovoti su galingiausia iš giltinių — su skleroze. Ji užkemša širdies raumenims tiekiamo ‚gazelino‘ vamzdžius daug baisiau — stipriau nei dabartiniai Arabijos valdovai savuosius. Pradėkime dėti daugiausia savo jėgų atšipinimui aštriausio minėtos giltinės dalgio: per riebią kraują imkime visa energija liesinti“. Patarimus dėl sklerozės taip užbaigia: „Meskime iš galvos ir širdies senas atgyvenas, nieko bendro neturinčias su sveikata. Tokius menininkus bei aktorius liaukimės įvairiais būdais garsinę, dargi su cigarete dantyse bei pirštuose“.

Dr. V. Majauskas po PLGS suvažiavimo posėdžių: „Palaiminti pirmininkai, kurie geria Coca-Cola“.

Pakartotinos Didžiųjų mintys:

Dr. H. Armanas „Medicinos“ Nr. 4, vedamajame, 2 psl.: „Tautos, gyvenančios Šveicarijoje, Švedijoje, yra laimingos, ir jų gyvenimo grandinė šviečia daugiausia baltais žiedais; gi Baltijos valstybių, Egipto, Balkanų tautos yra liūdno likimo tautos, ir jų gyvenimo grandinėje dominuoja juodi — liūdesio ir nelaimių žiedai“.

Dr. D. Degesys, pasitraukęs per PLGS suvažiavimą į paskutinę kėdę, tarė: „Kol jie pakels visus į garbės narius, aš atsikvėpsiu...“

Dr. D. Degesys: „Sakykit, ponios, kur galiu gauti pieno?“

Dr. F. V. Kaunas „Medicinos“ Nr. 2, psl. 4: „Atvirai ir konstruktyviai pasisakyk ir kritikuok. Reikalauk. Bet neužmiršk ir duoti. Apmėtyk redaktorių plytgaliais. Nepagailėk nė pirmininko. Jis gi iš to duoną valgo.“

„Medicinos“ redakcija (iš k. į d.): pirmoj eilėj: dr. A. Labokienė-Valis, L. Žliobienė, dr. K. Pemkus, L. Dargienė, dr. G. Balukas, (stovi) dr. A. Paulius, dr. V. Šaulys, dr. K. Ambrozaitis, dr. R. Povilaitis, dr. M. Vygantas ir dr. J. Juozevičius. Nėra dr. Z. Danilevičiaus, dr. R. Giniočio, dr. V. Tauro, stud. V. Ruibytės, stud. L. Sidrio, J. Masilionio.

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

SKUBU!

Administratorė kreipiasi:

PLGS Centro valdybai, „Medicinos“ redakcijai ir administracijai yra labai sunku turėti tikslią gydytojų katoteką. Adresai vis keičiasi, arba turimi yra netikslūs, arba į mūsų šeimą įsijungia nauji nariai. Norint greitai jus aptarnauti žurnalu, žiniomis, pranešimais ar aplinkraščiais, norint skubiai susijungti svarbiu reikalu, adresų tikslumas būtinas. Taigi, prašome nedelsiant užpildyti žemiau įdedamus klausimus ir pasiųsti administratoriui. Kai tik turėsime daugiau ar mažiau visų tikslus adresus, stengsimės išleisti pataisytą adresų knygutę.

Malonėkite suteikti adresus ir tų kolegų, esančių jūsų apylinkėje, kurie nesiverčia praktika, rezidentų, internų ir medicinos (įskaitant odontologijos ir veterinarijos) studentų. PLGS Centro valdyba numato „Mediciną“ siuntinėti veltui rezidentams, internams ir studentams.

Prašome rašyti mašinėle ar spausdintomis raidėmis. Pasiųskite šiuo adresu administratoriui:

Mrs. Leonita Dargis
10326 Kipling St.
Westchester, Ill. 60153
U.S.A.

Pavardė, vardas Titulas

Namų adresas

Nr. gatvė

miestas, valstija, rajono numeris, kraštas

namų telefonas (su rajoniniu numeriu)

ofiso telefonas

Priklausau PLGS-gai / /, skyrius nepriklausau* /

„Medicinos“ prenumeratą moku per skyrių / /,

privačiai administracijai / /

.....
.....
.....
.....

